

SCT CLEMENS GAARD

BUDGET 2022-2025

Randers Kommune
Laksetorvet
8900 Randers C
Telefon 8915 1515
E-mail: randers.kommune@randers.dk
www.randers.dk

RANDERS

Budget 2022-2025

Indledning.....	1
Oversigt over skatteprocenter/promiller i 2022	1
1. Budgetaftale 2022	2
1.1 Budgetaftalen - oversigt	2
1.2 Budgetaftalen - serviceudgifter	3
1.3 Budgetaftalen - skattefinansieret anlæg	4
1.4 Budgetaftalen - øvrige	5
2. Resultatopgørelse 2022-2025 og overordnede styringsmål	6
2.1 Resultatopgørelse 2022-2025.....	6
2.2 Overordnede styringsmål i budget 2022-2025.....	7
3. Skatter og tilskud	8
3.1 Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering.....	8
3.2 Skatter.....	9
3.3 Generelle tilskud/udligning	12
4. Skattefinansieret drift.....	16
4.1 Serviceramme	16
4.2 Demografi	17
4.3 De samlede serviceudgifter	18
4.4 Øvrig drift.....	19
5. Anlæg.....	21
5.1 Skattefinansierede anlæg	21
5.2 Jordforsyning	23
5.3 Ældreboliger	24
5.4 Brugerfinansierede område	24
6. Finansposterne	25
Budgetaftale 2022-2025	31
Oversigter	59
Hovedoversigt.....	60
Sammendrag.....	61
Bevillingsoversigter.....	63
Artsoversigt	70
Investeringsoversigt	72

Indledning

De generelle bemærkninger indeholder en overordnet beskrivelse af Randers Kommunes budget for 2022-25 og de forudsætninger, der ligger bag.

Bemærkningerne er opdelt i følgende afsnit:

- Budgetaftale 2022
- Resultatopgørelse 2022-25 og overordnede styringsmål
- Skatter og tilskud
- Skattefinansieret drift
- Anlæg
- Finansposterne
- Bilag: Budgetaftaleteksten for budget 2022-25 af 24. september 2021.

Det samlede budgetmateriale består af følgende to dele:

- **Budget 2022-2025** – generelle bemærkninger til budgettet, aftaletekster og oversigter.
- **Budgetbemærkninger (drift og anlæg)** – beskrivelse, budgetmål og hovedtal for hvert bevillingsområde samt en nærmere beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter.

Budgetmaterialet kan desuden findes på kommunens hjemmeside www.randers.dk på undersiden "Om os" og dernæst økonomi/budget.

Oversigt over skatteprocenter/promiller i 2022

(Uændret i forhold til 2021)

Beskatningsprocent	25,80
Grundskyldspromille	27,93
Kirkeskatteprocent	0,89
Dækningsafgift for forretningsejendomme, promille	3,50

1. Budgetaftale 2022

Den 24. september 2021 blev der indgået aftale om budget 2022-2025 for Randers Kommune mellem partierne Socialdemokratiet, Venstre, Danske Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og SF.

Selve budgetaftaleteksten er gengivet i **bilag 1**. Nedenstående tabeller viser ændringerne som følge af budgetaftalen – fordelt på henholdsvis drift, anlæg og finansiering. Først vises en oversigtstabel og dernæst specificeres de enkelte ændringer nærmere. Alle ændringerne i budgetaftalen er i forhold til det basisbudget, der blev fremsendt til byrådets 1. behandling af budgettet.

1.1 Budgetaftalen - oversigt

Nedenstående tabel indeholder en oversigt over ændringerne som følge af budgetaftalen for budget 2022-2025:

Ændringer som følge af budgetaftalen (mio. kr.), 2022 PL	2022	2023	2024	2025
Skatter og tilskud i alt	0,0	-15,1	-15,1	-15,1
Serviceudgifter	25,6	27,5	3,0	2,5
Øvrig drift	0,4	0,4	0,0	0,0
Driftsudgifter i alt	25,9	12,8	-12,1	-12,6
Renter	0,0	0,1	0,1	0,1
Skattefinansierede anlæg	26,7	27,8	-0,4	-24,9
Resultat af ordinær drift og anlæg	52,6	40,7	-12,4	-37,4
Jordforsyning	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Optagne lån	-28,0	0,0	0,0	0,0
Afdrag på lån	0,0	1,1	1,1	1,1
Finansforskydninger	8,8	8,8	0,0	0,0
Kassebevægelse i alt	30,4	47,5	-14,3	-39,3

(- angiver mindreudgift/merindtægt)

Nedenfor specificeres ændringerne vedrørende service og anlæg, mens øvrige ændringer beskrives samlet i afsnit 1.4.

Udover ændringerne som følge af budgetaftalen, er der en række øvrige ændringer, som påvirker udviklingen på de enkelte områder over årene. Blandt de store poster kan her nævnes demografireguleringer, de indarbejdede effektiviserings-/besparelseskraav fra tidligere års budgetlægning samt udmøntningen af beslutningen om ingen fremskrivning af budgetterne til varekøb og tjenesteydelser.

Disse ændringer er beskrevet indgående i de enkelte budgetskemaer for hvert bevillingsområde.

1.2 Budgetaftalen - serviceudgifter

Nedenstående tabel viser ændringerne i serviceudgifter som følge af budgetaftalen 2022-2025:

Ændringer på serviceudgifterne (budgetaftale), 1.000 kr.	2022	2023	204	2025
Økonomiudvalget (administration)				
Grundvand - opprioritering	750	0	0	0
Natteravnene	25	0	0	0
Udmøntning af pulje - reserveret tilskud til foreninger	-562	0	0	0
Reduktion på brug af eksterne konsulenter i alt	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Styrkelse af byggesagsbehandling	2.000	2.000	0	0
Udmøntning demografipulje - børn	-5.224	-5.224	-5.224	-5.224
Udmøntning demografipulje - omsorg	-28.944	-28.944	-28.944	-28.944
Udmøntning demografipulje - social	-6.533	-6.533	-6.533	-6.533
Børne- og familieudvalget				
Demografi - børneområdet	5.224	5.224	5.224	5.224
Krisecenter - merbevilling	500	500	0	0
Beskæftigelsesudvalget				
Kronjyllands Veteraner	150	0	0	0
Styrkelse af jobcenteret - videreførelse	0	2.000	0	0
Socialudvalget				
Demografi - socialområdet 22-25	6.533	6.533	6.533	6.533
Den Blå Paraply	200	0	0	0
Matrikel-/murstensløse tilbud - investeringsmodel	2.100	4.200	0	0
SAM	575	0	0	0
Selvhjælp Randers	230	0	0	0
Styrkelse af børnehandicap - investeringsmodel	3.800	3.800	0	0
Styrkelse egne voksentilbud - investeringsmodel	1.000	100	0	0
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget				
Breddeidræt	500	500	500	0
Familieiværksætterne og PREP	1.500	1.500	0	0
Kastalia	0	45	0	0
Museum Østjylland	373	442	442	442
Overvægtsklinikken, efterslæb	0	100	100	0
Stadsarkivet	700	300	450	500
Sundhedsfremme og forebyggelse - videreførelse pulje	0	1.500	0	0
Sundhedskoordinator, Havndal	250	250	250	250
Underværket	100	0	0	0
Omsorgsudvalget				
Demografi - omsorgsområdet	28.944	28.944	28.944	28.944
Klippekort forlænges, omsorgsområdet	5.000	0	0	0
Rengøring hver 2. uge, omsorgsområdet	0	1.700	1.700	1.700
Styrket samarbejde med pårørende, omsorgsområdet	150	150	0	0
Uddannelsesforløb SoSu-hjælper - 50% omsorg	350	350	0	0
Landdistriktsudvalget				
LAG Randers Favrskov - sekretariat_2022 og frem	300	300	300	300

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

Ændringer på serviceudgifterne (budgetaftale), 1.000 kr.	2022	2023	204	2025
Landsbypuljen - forøgelse 2022 og frem	300	300	300	300
Skole- og uddannelsesudvalget				
Børn der bliver ramt af sorg - sorggrupper	100	100	0	0
Fritidsjobprojekt	900	0	0	0
Kompetenceløft, skoleområdet	2.000	2.000	0	0
Specialskoleområdet	0	3.400	0	0
Yderligere anvendelse 2-lærer, skoleområdet	3.000	3.000	0	0
Erhvervs- og planudvalget				
Den Vestdanske Filmpulje	150	0	0	0
Familiehuset	150	0	0	0
Ændringer serviceudgifter i alt	25.591	27.537	3.042	2.492

(- angiver mindreudgift/merindtægt)

Tabellen viser, at der som følge af budgetaftalen er afsat 25,6 mio. kr. ekstra til driften i 2022.

Serviceudgifterne er beskrevet nærmere i afsnit 4.

De enkelte poster er nærmere beskrevet i aftaleteksten (se bilag 1). Desuden beskrives ændringerne nærmere i "Budgetbemærkninger 2022-2025".

1.3 Budgetaftalen - skattefinansieret anlæg

På det skattefinansierede anlægsområde er der følgende ændringer som følge af budgetaftalen:

Ændringer på anlæg (budgetaftale), 1.000 kr.	2022	2023	204	2025
Økonomiudvalget				
Anlægspulje til politisk udmøntning, nulstilles	0	0	0	-38.453
Finansiering - pulje reduceret indtægtsbudget 2021	561	561	561	561
Børne- og familieudvalget				
Daginstitution Munkdrup - merudgifter	3.000	2.500	0	0
Forbedring af indeklima i daginstitutioner	0	0	0	5.000
Socialudvalget				
Styrkelse egne voksentilbud - investeringsmodel	2.700	4.700	0	0
Miljø- og teknikudvalget				
2 minus 1-vej, Harridslev	1.000	1.000	0	0
Cykelsti Faarup - færdiggørelse	750	750	0	0
Cykelsti Gjerlev - Øster Tørslev	2.750	2.750	0	0
Cykelsti Skovvangsvej - Dybdalsvej i Drastrup	400	400	0	0
Finansiering - rammebeløb diverse vejprojekter	0	0	-2.000	-2.000
Gudenåstien	0	1.000	1.000	0
Højsletvej	2.500	2.500	0	0
Infrastrukturpulje - Ringboulevarden	0	0	0	10.000
Klimaindsats - skovrejsning	2.000	2.000	0	0
Lyskryds Enghøj Alle - Hobrovej	0	2.500	0	0
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget				
Fornyelse af Håndværksmuseet	1.000	1.000	0	0
Iguanbryderne - tilskud	500	0	0	0
Scenetræk, Værket	4.100	4.100	0	0

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

Ændringer på anlæg (budgetaftale), 1.000 kr.	2022	2023	204	2025
Sundhedshuset Havndal, færdiggørelse	1.000	0	0	0
Thorstrappe	2.500	0	0	0
Voruphuset - færdiggørelse af scene	400	0	0	0
Erhvervs- og planudvalget				
Regnskoven - projekt Tidsrejsen, anlægstilskud	1.500	2.000	0	0
Ændringer på anlæg i alt (- angiver mindreudgift/merindtægt)	26.661	27.761	-439	-24.892

Der henvises til afsnit 5 "anlæg" for en nærmere beskrivelse af anlægssiden.

1.4 Budgetaftalen - øvrige

Udover ovennævnte ændringer vedrørende service og anlæg er der følgende ændringer som følge af budgetaftalen (jf. tabel i afsnit 1.1):

- **Skatter og tilskud** – aftalepartierne forudsætter en kompensation for kommunernes demografiske udvikling på yderligere 0,9 mia. kr. på landsplan i 2023 og frem svarende til 15,1 mio. kr. for Randers Kommune. – Der henvises til afsnit 3 for en nærmere beskrivelse af skatter og tilskud.
- **Øvrig drift** – der er afsat 0,35 mio. kr. i årene 2022 og 2023. Posten dækker et styrket uddannelsesforløb for SOSU-hjælpere (der er desuden afsat 0,35 mio. kr. under serviceudgifterne i 2022 og 2023, jf. tabel i afsnit 1.2). Øvrig drift er nærmere beskrevet i afsnit 4.4 nedenfor.
- **Jordforsyning** – under jordforsyningsbudgettet var der i basisbudgettet afsat 3 mio. kr. årligt til investeringer i infrastruktur og institutioner nødvendiggjort af byudvikling. Dette beløb er i budgetaftalen anvendt som generel finansiering af de aftalte anlægsprojekter. Der henvises til afsnit 5.2 for en nærmere beskrivelse af budgettet til jordforsyning
- **Låneoptagelse** – Aftalepartierne er enige om at udnytte den tildelte lånedispensation på 28 mio. kr. i 2022. Som følge heraf er der indarbejdet udgifter til renter (0,1 mio. kr.) og afdrag (1,1 mio. kr.) fra 2023 og frem.
- **Finansposter** – under finansposterne er der afsat 8,8 mio. kr. i 2022 og 2023 til en yderligere gælds-sanering på socialområdet. Der henvises til afsnit 6 for en nærmere beskrivelse af finansposterne.

2. Resultatopgørelse 2022-2025 og overordnede styringsmål

2.1 Resultatopgørelse 2022-2025

Resultatopgørelsen sammenfatter alle udgifts- og indtægtsposter i kommunen og giver dermed det samlede overblik over kommunens økonomiske situation.

Randers Kommunes primære økonomiske styringsmål - "resultat af ordinær drift og anlæg" - viser i alle årene et overskud (se nedenfor for en nærmere beskrivelse).

Den sidste linje i resultatopgørelsen viser, om der er et kasseforbrug (plusbeløb) eller kassetilvækst (minusbeløb). I årene 2022-2023 er der et budgetteret kasseforbrug, mens der i 2024-2025 er en budgetteret kassetilvækst:

Resultatopgørelse (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Skatter	-4.644,8	-4.756,1	-4.867,9	-4.989,1
Tilskud	-2.370,4	-2.395,2	-2.463,2	-2.524,5
Skatter og tilskud i alt	-7.015,1	-7.151,2	-7.331,1	-7.513,6
Serviceudgifter	4.501,7	4.509,0	4.487,2	4.498,0
Pris og lønpulje, serviceudgifter		93,2	202,4	315,7
Øvrig drift	2.311,2	2.321,2	2.347,0	2.367,4
Pris og lønpulje, øvrig drift		33,8	82,0	131,8
Driftsudgifter i alt	6.812,9	6.957,2	7.118,6	7.312,9
Renter	10,8	10,0	9,0	7,8
Resultat af ordinær drift	-191,5	-184,1	-203,6	-192,8
Skattefinansierede anlæg	227,8	154,2	127,1	116,3
Pris og lønpulje, anlæg		1,6	2,3	3,3
Skattefinansieret anlæg i alt	227,8	155,8	129,4	119,6
Resultat af ordinær drift og anlæg	36,3	-28,3	-74,2	-73,2
Jordforsyning	-22,9	16,0	1,0	-7,7
Pris og lønpulje, jordforsyning		-0,3	-0,8	-1,5
Ældreboliger	5,6	5,9	6,1	6,4
Pris og lønpulje, ældreboliger		-1,0	-2,1	-3,3
Brugerfinansieret område	-12,5	-12,5	-12,5	-12,5
Pris og lønpulje, brugerfinansieret		-0,4	-1,1	-1,8
Årets resultat før finansposter	6,4	-20,5	-83,5	-93,5
Optagne lån	-44,4	-16,3	-17,6	-18,8
Afdrag på lån	81,9	81,0	79,7	79,5
Finansforskydninger	-4,7	18,8	-16,8	7,0
Finansposter i alt	32,8	83,5	45,3	67,7
Kassebevægelse	39,3	63,0	-38,2	-25,8

(- angiver indtægter/overskud)

De enkelte hovedposter i resultatopgørelsen bliver beskrevet nærmere i de følgende afsnit (afsnit 3-6).

2.2 Overordnede styringsmål i budget 2022-2025

Randers Kommunes primære styringsmål indebærer, at der skal være balance i økonomien på det skattefinansierede område og samtidig råd til at betale de løbende afdrag på kommunens gæld.

Aftalepartierne bag budget 2022-2025 har bekræftet dette primære styringsprincip, idet det sikrer en overordnet styring af kommunens økonomi, som er ansvarlig og holdbar – også på længere sigt.

Mere konkret har følgende styringsmål været rammesættende for budgetaftalen 2022-2025:

I budgetperioden skal overskuddet på det skattefinansierede område (dvs. både drift og anlæg) i gennemsnit kunne finansiere kommunens afdrag på lån.

I det sidste overslagsår (2025) er det samtidig et krav, at overskuddet dette år er tilstrækkeligt til at finansiere kommunes afdrag på lån. Med særskilt overholdelse af styringsmålet i 2025 sikres det, at år 2026 ikke i udgangspunktet dannes med en ubalance.

Begge ovennævnte styringsmål er opfyldt i budget 2022-2025.

3. Skatter og tilskud

I dette afsnit beskrives de to første poster i resultatopgørelsen, nemlig skatter samt generelle tilskud/udligning. Disse poster beskrives hver for sig i nedenstående afsnit 3.2 og 3.3. Først beskrives dog Randers Kommunes valg mellem statsgaranti og selvbudgettering (afsnit 3.1).

3.1 Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering

Alle kommuner har hvert år valget mellem et statsgaranteret eller et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag/udligningsbeløb.

Nedenstående tabel viser hvilket valg kommunen har foretaget siden 2007, og om det efterfølgende har vist sig at være et rigtigt valg eller ej:

Historik	Valg	Rigtigt valg (mio. kr.)	Forkert valg (mio. kr.)
2007	Selvbudgettering	-39,7	
2008	Selvbudgettering		2,0
2009	Statsgaranti	-159,2	
2010	Statsgaranti	-33,1	
2011	Statsgaranti	-49,8	
2012	Statsgaranti	-34,4	
2013	Statsgaranti	-130,5	
2014	Statsgaranti	-121,4	
2015	Statsgaranti	-33,6	
2016	Statsgaranti	-16,0	
2017	Statsgaranti		23,0
2018	Statsgaranti	-33,5	
2019	Statsgaranti	-37,1	
2020 (næsten endelig)	Statsgaranti	-93,8	
2021 (foreløbig)	Statsgaranti		40,1
I alt		-782,1	65,1

(- angiver indtægter/overskud)

Tabellen viser, at Randers Kommune – bortset fra år 2008 og 2017 - har valgt rigtigt. De foreløbige tal for 2021 tyder på en gevinst ved selvbudgettering på ca. 40 mio. kr. – et tal der dog er behæftet med betydelig usikkerhed på nuværende tidspunkt.

Specielt bemærkes det, at der har været en meget stor gevinst ved valg af statsgaranti i 2020 på ca. 94 mio. kr., hvilket primært kan henføres til coronakrisen. I alt fire kommuner havde valgt selvbudgettering i 2020, men de fik efterfølgende lov at vælge om. KL forventer dog ikke, at det også fremover bliver muligt at vælge om, idet der i 2020 var tale om en helt ekstraordinær situation.

De aktuelle tal for 2022 viser i udgangspunktet en gevinst ved valg af statsgaranti på 9,5 mio. kr. Følsomhedsanalyser viser, at der reelt kun er to faktorer, der kan ændre sig så meget, at valget tipper til fordel for selvbudgettering - nemlig kommunens eget folketal samt udskrivningsgrundlaget på landsplan.

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

Med hensyn til Randers kommunes folketal viser analyser, at en stigning på 239 personer i 4. kvartal 2021 vil gøre selvbudgettering mere fordelagtig (forudsat at det socioøkonomiske udgiftsbehov ikke påvirkes). Det vurderes dog mest sandsynligt, at væksten i 4. kvartal bliver mindre end 239 personer.

Med hensyn til udskrivningsgrundlaget på landsplan viser beregningerne, at en yderligere stigning på 0,23 pct. point mere end forventet vil tippe valget til fordel for selvbudgettering. Omvendt kan der dog også blive tale om en lavere vækst på landsplan end forventet, og der er på nuværende tidspunkt intet belæg for at ændre det skøn over udskrivningsgrundlaget på landsplan, der indgår i KL's skatte- og tilskudsmodel.

Dertil kommer, at valg af statsgaranti giver budgetsikkerhed i modsætning til valg af selvbudgettering.

På den baggrund besluttede byrådet ved 2. behandlingen af budgettet den 14. oktober 2021, at vælge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2022.

3.2 Skatter

Nedenstående tabel viser de budgetterede skatteindtægter i budget 2022-2025. Alle skatteprocenter/promiller er uændrede i forhold til budget 2021-2024.

Skatteindtægter (mio. kr., løbende priser)	2022	2023	2024	2025
Indkomstskat	-4.220,7	-4.335,7	-4.442,0	-4.556,8
Selskabsskat	-65,5	-55,3	-56,4	-58,4
Grundskyld	-325,1	-328,5	-331,9	-335,3
Dækningsafgift	-28,0	-32,1	-33,0	-34,0
Forskerskat	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Dødsboskat	-4,4	-3,5	-3,5	-3,5
Skatter i alt	-4.644,8	-4.756,1	-4.867,9	-4.989,1

(- angiver indtægter/overskud)

Der er budgetteret med skatteindtægter i 2022 for i alt 4.644,8 mio. kr. Langt den største post (ca. 90%) vedrører den kommunale indkomstskat, jf. nedenfor:

Indkomstskat

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag udgør 16.382,4 mio. kr. og med en udskrivningsprocent på 25,8% bliver skatteindtægten på 4.226,7 mio. kr. Herfra skal trækkes bidrag til det skrå skatteloft på 6,0 mio. kr., hvormed den samlede indkomstskat bliver 4.220,7 mio. kr.

Udskrivningsgrundlaget for 2023 er beregnet med udgangspunkt i KL's skøn over udskrivningsgrundlaget i 2020 fremskrevet med den forventede statsgarantivækst for 2020-2023. Tilsvarende for 2024 og 2025, hvor udgangspunktet er det skønnede udskrivningsgrundlag for henholdsvis 2021 og 2022.

Specifikationen vedrørende indkomstskat ser ud som følger:

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

Indkomstskat (mio. kr., løbende PL)	2022	2023	2024	2025
Udskrivningsgrundlag	16.382,4	16.828,4	17.240,8	17.686,0
Forskudsskat (25,8%)	-4.226,7	-4.341,7	-4.448,1	-4.563,0
Bidrag til skrå skatteloft	6,0	6,0	6,1	6,2
Indkomstskat i alt	-4.220,7	-4.335,7	-4.442,0	-4.556,8

(- angiver indtægter/overskud)

Selskabsskat

Den kommunale andel af selskabsskatteindtægterne afregnes på baggrund af den realiserede selskabsskat tre år tidligere (indtægten i 2022 er således baseret på indkomståret 2019). Tallene ser ud som følger:

Mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Selskabsskat	-57,2	-47,0	-48,2	-50,2
Afregning mellem kommuner	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
I alt	-61,7	-51,4	-52,6	-54,6
Afregning vedr. gamle år	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Selskabsskat i alt	-65,5	-55,3	-56,4	-58,4

(- angiver indtægter/overskud)

Den forventede udvikling fra 2022 og frem er budgetteret ud fra KL's forventninger til udviklingen på landsplan, der igen bygger på skønnene i Finansministeriets Økonomiske Redegørelse fra august 2021. Da afregningen som nævnt sker med 3 års forsinkelse, vil den sænkede økonomiske aktivitet som følge af Covid-19 først slå igennem i 2023. Der forventes således en negativ vækst på -17,9% fra 2022 til 2023.

Det skal bemærkes, at selskabsskatten udlignes med 50% (se også afsnit 3.3 nedenfor).

Grundskyld

Indenrigs- og boligministeriet tager fra og med 2022 udgangspunkt i et skøn for de kommende nye vurderinger, og disse fremgår af de udmeldte statsgarantibeløb. For nogle kommuner vil der være tale om en stigning som følge af de nye vurderinger, og for andre kommuner vil der være et fald.

Randers Kommune hører til i sidstnævnte kategori, og foreløbige beregninger fra KL viser en mindreindtægt som følge af de nye vurderinger på 12,8 mio. kr. Det meste af dette tab kompenseres dog via højere udligningsbeløb (12,6 mio. kr.), og resten (0,2 mio. kr.) kompenseres via den aftalte neutraliseringsordning, der indebærer fuld neutralisering af virkningerne af det nye ejendomssystem. Selve neutraliseringsbeløbet er endnu ikke indregnet i budgettet, da der fortsat er forholdsvis stor usikkerhed om talgrundlaget.

For år 2022 anvendes som nævnt de statsgaranterede beløb, og for overslagsårene anvendes KL's skøn over væksten på landsplan (2,7% fra 2022-2023, 2,5% fra 2023-2024 og 1,9% fra 2024-2025). Dette giver følgende budgetbeløb for 2022-2025:

Provenu af grundskyld (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Grundskyld landbrug (7,2 promille)	-24,4	-24,6	-24,9	-25,1
Grundskyld, øvrige (27,93 promille)	-305,7	-308,9	-312,1	-315,2
Skønnet tilbagebetaling	5,0	5,0	5,0	5,0
Grundskyld i alt	-325,1	-328,5	-331,9	-335,3

(- angiver indtægter/overskud)

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

I lighed med sidste år er der budgetlagt med 5,0 mio. kr. i skønnet tilbagebetaling som følge af klager. Samlet medfører det indtægter fra grundskyld på 325,1 mio. kr. i 2022 stigende til 335,3 mio. kr. i 2025.

Dækningsafgift

Folketinget vedtog i februar 2021, at grundlaget for dækningsafgift for erhvervsejendomme omlægges fra forskelsværdi til grundværdi med virkning fra 2022. Ændringen skal ses i sammenhæng med et ønske om at sikre sammenhæng til vurderingerne af ejerboliger samt et mere enkelt beskatningsgrundlag.

Datagrundlaget er dog endnu ikke på plads, hvorfor KL anbefaler, at kommunerne budgetlægger som tidligere. Der tages således udgangspunkt i seneste kørsel i Ejendomsskatregisteret, og for overslagsårene anvendes KL's vækstskøn. Tallene er som følger:

Dækningsafgift (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Dækningsafgift på forretningsejendomme (3,5 promille)	-21,5	-24,6	-25,3	-26,0
Dækningsafgift af grundværdier, off. Ejendomme (13,965 promille)	-0,9	-1,1	-1,1	-1,1
Dækningsafgift af grundværdier, statens ejendomme (13,965 promille)	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Dækningsafgift af forskelsværdier, statens ejendomme (8,75 promille)	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4
Dækningsafgift af forskelsværdier, off. Ejendomme (8,75 promille)	-5,0	-5,7	-5,9	-6,1
Dækningsafgift i alt	-28,0	-32,1	-33,0	-34,0

(- angiver indtægter/overskud)

Som en del af udligningsreformen er der indført en udligningsordning vedrørende dækningsafgift af offentlige ejendomme på 10% (se afsnit 3.6 nedenfor).

Forskerskat og dødsboskat

Forskerskatten er beregnet ud fra et gennemsnit over årene 2016-2020.

Dødsboskatten i 2022 fremgår af KL's skatte og tilskudsmodel, og for overslagsårene er der anvendt et gennemsnit for perioden 2018-2022.

3.3 Generelle tilskud/udligning

Specifikationen vedrørende tilskud/udligning ser ud som følger:

Tilskud og udligning (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Udligning af beskatningsgrundlag	-488,7	-499,5	-536,1	-555,0
Tillæg til kommuner med lavt beskatningsgrundlag	-29,3	-29,6	-36,3	-38,5
Finansiering af tillæg vedr. beskatningsgrundlag	-12,8	-12,1	-12,2	-12,2
Korrektion vedr. overudligning	5,5	5,2	5,3	5,4
Udligning af udgiftsbehov	-231,7	-227,6	-235,5	-243,0
Tillæg for kommuner med højt udgiftsbehov	-5,0	-4,9	-5,1	-5,2
Finansiering af tillæg vedr. udgiftsbehov	3,5	3,6	3,7	3,9
Bidrag til kommuner med tab på udligningsreformen	23,0	23,0	23,0	23,0
Ordinært bloktilskud	-1.355,8	-1.387,2	-1.391,6	-1.413,0
Betinget bloktilskud vedr. service	-50,3	-50,5	-50,4	-50,4
Betinget bloktilskud vedr. anlæg	-16,8	-16,8	-16,8	-16,8
Kompensation for demografi m.m. (EGET SKØN)		-23,5	-31,9	-40,3
Individuel modregning sfa skattestigning 19-20	3,9	2,0	0,0	0,0
Udligning af selskabsskat	-55,5	-44,8	-46,0	-48,0
Udligning af dækningsafgift af offentlige ejendomme	-0,9	-0,8	-0,8	-0,8
Udligning og generelle tilskud	-2.210,8	-2.263,5	-2.330,6	-2.390,9
Udlændingetilskud	-34,0	-34,6	-35,4	-36,2
Udlændingetilsvær	44,9	45,8	46,8	47,8
Udlændinge (netto)	10,9	11,2	11,4	11,6
Det særlige ældretilskud (generelt løft)	-13,7	-13,9	-14,2	-14,5
Det særlige ældretilskud (styrket kvalitet)	-18,3	-18,7	-19,1	-19,5
Tilskud vedr. bedre dagtilbud	-9,6	-9,8	-10,0	-10,2
Finansieringstilskud	-90,6	-90,6	-90,6	-90,6
Overgangsordning vedr. uddannelsesstatistik	-30,8	0,0	0,0	0,0
Modregning HMN naturgas	2,3	0,0	0,0	0,0
Værdighedsmilliard	-19,2	-19,6	-20,0	-20,4
Pulje til bekæmpelse af ensomhed	-1,8	-1,9	-1,9	-1,9
Regionalt udviklingsbidrag	11,3	11,6	11,8	12,1
Særlige tilskud i alt	-170,4	-142,9	-144,0	-145,2
TOTAL	-2.370,4	-2.395,2	-2.463,2	-2.524,5

(- angiver indtægter/overskud)

Ovenstående tal er budgetlagt med udgangspunkt i KL's skatte- og tilskudsmodel. De største poster gennemgås nærmere nedenfor:

3.3.1 Udligning af beskatningsgrundlag mm.

Udligningen af beskatningsgrundlag er opdelt i følgende tre poster:

- Den generelle udligning (75%).
- Yderligere udligning for kommuner med lavt beskatningsgrundlag (20%).
- Yderligere tillæg vedr. beskatningsgrundlag.

Den generelle udligning (75%)

Der udlignes med 75% af forskellen mellem kommunens beregnede skatteudskrivning (4.399,4 mio. kr.) og kommunens befolkningsmæssige andel af den samlede skatteudskrivning (5.051,1 mio. kr.). Randers Kommune modtager dermed 488,7 mio. kr. i 2022 stigende til 555,0 mio. kr. i 2025.

Yderligere udligning for kommuner med lavt beskatningsgrundlag (20%)

For de kommuner, hvor den beregnede skatteudskrivning (4.399,4 mio. kr.) er mindre end 90% af kommunens befolkningsmæssige andel (dvs. 4.546,0 mio. kr.), foretages en yderligere udligning på 20% af denne forskel. Randers Kommune modtager 29,3 mio. kr. i 2022 stigende til 38,5 mio. kr. i 2025.

Yderligere tillæg vedrørende beskatningsgrundlag

Ovennævnte yderligere udligning for kommuner med svagt beskatningsgrundlag medfører et samlet udligningsbehov på landsplan på 479,1 mio. kr. For kommuner med højt beskatningsgrundlag sker der en yderligere udligning på 18%, af den del der overstiger 125% af kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede skatteprovenu. Dette giver et samlet provenu på landsplan på 1.240,5 mio. kr. Forskellen mellem disse to tal giver et nettobidrag på 761,4 mio. kr., som fordeles til alle landets kommuner efter indbyggertal svarende til, at Randers Kommune modtager 12,8 mio. kr. i 2022.

3.3.2 Udligning af udgiftsbehov

Udligning af udgiftsbehov er ligeledes opdelt i 3 poster:

- Den generelle udligning (93%).
- Yderligere udligning for kommuner med udgiftsbehov under landsgennemsnit (2%).
- Finansiering af den yderligere udligning.

Den generelle udligning (93%)

Ligesom ved udligning af beskatningsgrundlaget udlignes også her forskellen mellem kommunens beregnede udgiftsbehov (7.130,3 mio. kr.) og kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede udgiftsbehov (6.881,1 mio. kr.). Forskellen på 249,2 mio. kr. udlignes med 93%, og Randers Kommune modtager 231,7 mio. kr. i 2022 stigende til 243,0 mio. kr. i 2025.

Yderligere udligning (2%)

Der udlignes med yderligere 2% for de kommuner, hvor det beregnede udgiftsbehov er større end den befolkningsmæssige andel af det samlede udgiftsbehov, hvilket er tilfældet for Randers Kommune. Som følge heraf modtager kommunen yderligere 5,0 mio. kr. i udligning i 2022 stigende til 5,2 mio. kr. i 2025.

Finansiering af den yderligere udligning

Den yderligere udligning skal finansieres af alle landets kommuner. Det samlede finansieringsbeløb udgør 210,7 mio. kr., og Randers Kommunes andel heraf udgør 3,5 mio. kr. i 2022 stigende til 3,9 mio. kr. i 2025.

3.3.3 Bidrag til kommuner med tab på udligningsreform (særlig kompensation)

Nogle kommuner har oplevet tab som følge af udligningsreformen – og dette tab kompenseres på følgende vis – afhængig af beskatningsgrundlaget:

- Beskatningsgrundlag under 180.000 kr. pr. indbygger – tab over 0,15% kompenseres
- Beskatningsgrundlag over 180.000 kr. pr. indbygger – tab over 0,40% kompenseres

Ordningen finansieres efter andel af folketal for de kommuner, der ikke har et tab på ordningen – herunder Randers Kommune. Bidraget (som Randers Kommune skal betale) er beregnet en gang for alle og udgør årligt 23 mio. kr.

3.3.4 Bloktilskud

Bloktilskuddet fordeles fortsat efter andel indbyggertal, hvor Randers Kommunes andel er 1,68%. Specifikationen af bloktilskuddet i 2022 er som følger:

Bloktilskud 2022 (mio. kr.)	Land	Randers
Bloktilskud, udgangspunkt	-81.642	-1.370,0
Finansiering af tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår mm	845	14,2
Bloktilskud i alt	-80.797	-1.355,8
Betinget bloktilskud, service	-3.000	-50,3
Betinget bloktilskud, anlæg	-1.000	-16,8
Bloktilskud i alt	-84.797	-1.423

(- angiver indtægter/overskud)

Det samlede bloktilskud til udbetaling udgør således 1.423 mio. kr.

Som tidligere år er der på landsplan et betinget bloktilskud på i alt 4 mia. kr. – bestående af 3 mia. kr. vedr. serviceområderne (50,3 mio. kr. for Randers Kommune) og 1 mia. kr. vedrørende anlæg (16,8 mio. kr. for Randers Kommune).

Med hensyn til det betingende bloktilskud gælder følgende:

- *Budgetsituationen* - det betingede bloktilskud kommer til udbetaling, hvis kommunerne under ét i budgetsituationen overholder de aftalte rammer for henholdsvis service og anlæg. De seneste meldinger fra KL tyder på, at kommunerne overholder disse rammer, således at det betingede bloktilskud kommer til udbetaling, hvilket også er forudsat i budgettet.
- *Regnskabssituationen* – der er sanktion på service i regnskabet. Sanktionen er delt i en individuel del (60 pct.), som betales af de kommuner, som i regnskabet har overskredet det oprindelige budget, samt en kollektiv del (40 pct.). Mht. anlæg er der ikke en sanktionsmekanisme i regnskabssituationen, men af økonomiaftalen fremgår, at "det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at både den aftalte kommunale serviceramme og anlægsramme i 2022 overholdes i budgetterne og regnskaberne".

3.3.5 Forventet kompensation for demografi m.m. i overslagsår

I KL's skatte og tilskudsmodel er der ikke forlods indregnet en kompensation for det demografiske udgiftspres i overslagsårene (2023-2025). Det må dog forventes, at kommunerne også fremover vil blive kompenseret for de stigende demografisk betingede udgifter. Størrelsen af kompensation er dog mere usikker på sigt.

På den baggrund er det i budgetaftalen forudsat, at kommunerne i 2023 vil modtage en kompensation for det demografiske udgiftspres på 1,4 mia. kr. – svarende til kompensationsbeløbet i 2022. For 2024 og frem er der forudsat en yderligere årlig kompensation på 0,5 mia. kr., jf. nedenstående tabel:

Kompensation demografi (mio. kr.)	2023	2024	2025
Landsplan	-1.400	-1.900	-2.400
Andel Randers Kommune	-23,5	-31,9	-40,3

(- angiver indtægter/overskud)

Der er således i budgettet indregnet en forventet kompensation til Randers Kommune på 23,5 mio. kr. i 2023 stigende til 40,3 mio. kr. i 2025.

3.3.6 Udligning af selskabsskat

Der er fortsat udligning af selskabsskat med 50% af forskellen til landsplan. Randers Kommunes indtægt pr. indbygger i 2022 udgør 666 kr., mens det på landsplan er 1.795 kr. pr. indbygger. Forskellen på 1.129 kr. udlignes med 50%, og med et statsgaranteret indbyggertal på 98.297 kr. medfører det et samlet udligningsbeløb på 55,5 mio. kr. i 2022.

3.3.7 Udligning af dækningsafgift af offentlige ejendomme

Med udligningsreformen blev der indført en udligningsordning vedrørende dækningsafgift af offentlige ejendomme. Kommunens tilskud eller bidrag pr. indbygger beregnes som 10 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger (155 kr.) og det landsgennemsnitlige provenu pr. indbygger. Forskellen på 88 kr. pr. indbygger udlignes med 10%, og med et statsgaranteret indbyggertal på 98.297 kr. medfører det et samlet udligningsbeløb på 0,9 mio. kr. i 2022.

3.3.8 Finansieringstilskud

Gennem en række år er der i de årlige aftaler med KL om kommunernes økonomi aftalt et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. Med udligningsreformen er finansieringstilskuddet gjort permanent – og fastlåst på samme niveau i årene fremover. Randers Kommune modtager på den baggrund 90,6 mio. kr. i 2022 og frem.

3.3.9 Overgangsordning vedr. uddannelsesstatistik

Som en del af udligningsreformen er det aftalt, at der ydes en 2-årig kompensation som følge af mangelfulde oplysninger i den uddannelsesstatistik, der indgår i udligningssystemet. Tabet er opgjort en gang for alle på baggrund af grundlaget fra 2018. For Randers Kommune udgør beløbet 30,8 mio. kr. i 2021 og 2022.

4. Skattefinansieret drift

Den skattefinansierede drift kan opdeles i to hovedgrupper, nemlig serviceudgifter og øvrig drift. Opdelingen er vigtig, fordi der er opstillet en serviceramme, som kommunerne skal overholde, og fordi kommunens styring af udgifterne afhænger af, om der er tale om en serviceudgift eller ej.

Helt overordnet gælder, at øvrig drift består af en række lovbundne (og dermed vanskeligt styrbare) områder som førtidspension, dagpenge, kontanthjælp, medfinansiering på sundhedsområdet osv. Serviceudgifterne består af alle øvrige udgifter, hvoraf de største udgør udgifterne til småbørnsområdet, skoleområdet, socialområdet og omsorgsområdet.

I nedenstående afsnit beskrives først serviceudgifterne og dernæst øvrig drift.

For serviceudgifterne beskrives først servicerammen (afsnit 4.1), dernæst de indarbejdede demografireguleringer (afsnit 4.2) og endelig udviklingen i serviceudgifterne i budgetperioden (4.3).

4.1 Serviceramme

Regeringsaftalen indebærer, at der – i lighed med sidste år – er et betinget balancetilskud på 3 mia. kr. (svarende til 50,3 mio. kr. for Randers Kommune).

Som tidligere beskrevet er der indført en regnskabs sanktion, der indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter for kommunerne under ét overskrider budgettet, nedsættes bloktilskuddet i det følgende år tilsvarende. Nedsættelsen vil ske som en kombination af individuelle (60%) og kollektive nedsættelser (40%).

Den individuelle modregning opgøres i forhold til størrelsen af den enkelte kommunes budgetoverskridelse. Som følge heraf har Randers Kommune (i lighed med tidligere år) indregnet en ikke-finansieret servicebuffer med en tilsvarende modpost placeret under finansforskydninger. Bufferen er på 40 mio. kr. i 2022 og frem.

KL har som vanligt beregnet en såkaldt teknisk serviceramme for hver enkelt kommune. Rammen beregnes med udgangspunkt i det vedtagne servicebudget for 2021. Resultatet i forhold til rammen er som følger:

Serviceamme 2022	Mio. kr.
Servicebudget 2022	4.501,6
KL's ramme (inkl. løft til demografi)	4.480,7
Forskel (overskridelse)	20,9

Tabellen viser, at det vedtagne servicebudget ligger 20,9 mio. kr. over rammen. Udligningsudligningsreformen har gjort det muligt at få løftet servicebudgettet, hvilket jo netop var hovedformålet med reformen – nemlig at skabe et grundlag for et mere ensartet serviceniveau mellem landets kommuner.

Det skal bemærkes, at Randers Kommune fortsat ligger under landsgennemsnittet med hensyn til serviceudgifter pr. indbygger.

4.2 Demografi

I dette afsnit beskrives de samlede demografireguleringer i budget 2022-25. Der foretages reguleringer på følgende områder som følge af den demografiske udvikling:

- Småbørnsområdet
- Skoleområdet
- Socialområdet
- Omsorgsområdet

Nedenstående tabel viser de beløb, der er indregnet som følge af demografien (inkl. efterreguleringer):

Demografi (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Småbørn	5,2	9,2	12,2	17,8
Skole	0,6	-1,8	-3,4	-4,2
Social	6,5	7,8	9,2	10,4
Omsorg	28,9	55,0	78,3	99,1
I alt (inkl. efterreguleringer)	41,3	70,2	96,2	123,0

(- angiver faldende udgifter)

Tabellen viser, at der samlet set er indarbejdet en stigning på 41,3 mio. kr. fra 2021 til 2022. Fra 2021 til 2025 er der indarbejdet en samlet stigning på 123,0 mio. kr. som følge af demografien - heraf vedrører 99 mio. kr. omsorgsområdet.

På småbørnsområdet er der indregnet en ekstra stigning i demografimidlerne som følge af indførelse af minimumsnormeringerne på området (0,1 mio. kr. ekstra i 2022 stigende til 0,8 mio. kr. i 2025).

Som følge af beslutning ved budgetlægningen for 2019-2022 er stigninger i overslagsårene placeret under økonomiudvalget – og disse beløb vil blive udmøntet i forbindelse med de kommende års budgetlægninger. På skoleområdet er der dog tale om et faldende beløb i overslagsårene, så disse beløb er udmøntet fuldt ud til området i alle år og indgår således ikke i den centrale pulje.

I den centrale pulje under økonomiudvalget er der følgende beløb til senere udmøntning:

Demografipulje i overslagsår (mio. kr.)	2023	2024	2025
Småbørn	4,0	7,0	12,5
Social	1,3	2,6	3,8
Omsorg	26,0	49,3	70,1
I alt	31,3	58,9	86,5

Der forventes således udmøntet en stigning på 31,3 mio. kr. fra 2022 til 2023 – og beløbet stiger til 86,5 mio. kr. i 2025. Når kommunens befolkningsprognose bliver opdateret i foråret 2022, vil ovennævnte beløb som sædvanlig blive genberegnet ud fra den aktuelle befolkningsudvikling.

4.3 De samlede serviceudgifter

Nedenstående tabel viser udviklingen i de samlede serviceudgifter i budgetperioden pr. bevillingsområde. Under administration er der foretaget en opdeling, så puljerne til demografi, ingen prisfremskrivning og effektiviseringspuljen i 2024/2025 fremgår særskilt. Disse puljer vil som udgangspunkt blive fordelt til de relevante bevillingsområder i kommende budgetlægninger.

Udviklingen ser ud som følger:

Serviceudgifter (mio. kr., 2022 PL)	2022	2023	2024	2025
Økonomiudvalget	452,5	471,6	474,2	483,2
Demografipulje til senere udmøntning	0,0	31,3	58,9	86,5
Pulje vedr. ingen prisfremskrivning	0,0	-9,8	-9,8	-9,8
Effektiviseringsbidrag i 2024 og 2025	0,0	0,0	-20,0	-40,0
Buffer vedrørende serviceudgifter	40,0	40,0	40,0	40,0
Administration i øvrigt	396,6	391,5	386,5	386,8
Politisk organisation	15,9	18,6	18,6	19,7
Børne- og familieudvalget	634,4	644,6	643,4	646,0
Børn	425,0	437,3	436,6	439,2
Familie	209,4	207,3	206,8	206,8
Beskæftigelsesudvalget	131,8	130,4	128,4	128,4
Beskæftigelse, integration og ydelser	131,8	130,4	128,4	128,4
Socialudvalget	588,6	585,7	577,6	578,6
Tilbud børn-unge-voksne m. særlige behov	588,6	585,7	577,6	578,6
Miljø- og teknikudvalget	337,0	337,1	337,9	338,0
Miljø og teknik, skattefinansieret	337,8	337,9	337,9	338,0
Miljø og teknik, takstfinansieret	-0,9	-0,9	0,0	0,0
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	297,2	295,5	293,6	292,6
Kultur og fritid	176,7	176,5	177,7	176,7
Sundhedsområdet	120,5	119,0	116,0	115,9
Omsorgsudvalget	1.052,8	1.039,8	1.037,8	1.037,8
Tilbud til ældre	1.052,8	1.039,8	1.037,8	1.037,8
Landdistriktsudvalget	5,7	5,7	5,7	5,7
Landdistrikt	5,7	5,7	5,7	5,7
Skole- og uddannelsesudvalget	983,3	980,7	970,6	969,8
Skole	950,9	948,3	938,3	937,5
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning	32,3	32,3	32,3	32,3
Erhvervs- og planudvalget	18,4	18,0	18,0	18,0
Erhverv og plan	18,4	18,0	18,0	18,0
Serviceudgifter i alt	4.501,7	4.509,0	4.487,2	4.498,0

(- angiver indtægter/overskud)

Der henvises til de udarbejdede budgetskemaer på de enkelte bevillingsområder for en nærmere beskrivelse af udviklingen på ovennævnte områder.

4.4 Øvrig drift

Som nævnt indledningsvis i afsnit 4 består driftsudgifterne af to hovedposter, nemlig serviceudgifter og øvrig drift.

Øvrig drift dækker nedenstående 3 poster:

Øvrig drift (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Indkomstoverførsler	1.964,6	1.975,1	2.000,9	2.021,3
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-37,4	-37,9	-37,9	-37,9
Aktivitetsbestemt medfinansiering	384,0	384,0	384,0	384,0
I alt	2.311,2	2.321,2	2.347,0	2.367,4

(- angiver indtægter/overskud)

Budgettet udgør altså i alt 2,3 mia. kr. og svarer dermed til ca. 1/3 af kommunens udgiftsbudget.

Som det fremgår af tabellen udgør posten "indkomstoverførsler" klart den største post i ovennævnte tabel. Nedenfor beskrives de enkelte poster nærmere:

4.4.1 Indkomstoverførsler

Udgifterne til indkomstoverførslerne budgetlægges hvert år "fra bunden" under hensyntagen til den aktuelle udvikling i Randers Kommune samt KL's skøn over udviklingen på landsplan. Skønnet for udviklingen i overslagsårene bygger således udelukkende på KL's skøn over vækstprocenterne for de enkelte udgiftsposter under indkomstoverførsler. Specifikationen er som følger:

Indkomstoverførsler (mio. kr.) 2022 PL	2022	2023	2024	2025
Beskæftigelsesudvalget	1.943,7	1.954,2	1.980,0	2.000,4
Arbejdsløshedsdagpenge	223,0	217,8	213,2	214,6
Kontanthjælp og ledighedsydelse	308,5	311,4	313,5	314,6
Sygedagpenge og jobafklaring	225,8	220,8	220,2	221,8
Ressourceforløb	70,1	69,2	67,9	66,3
Fleksjob	205,9	218,2	226,0	228,9
Førtidspensioner	619,7	632,1	642,6	652,5
Seniorpension	48,7	48,0	59,7	65,4
Integration	16,6	16,7	17,6	17,0
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	86,9	81,6	80,5	80,3
Øvrige indsatser og ydelser	35,9	35,3	34,9	34,6
Boligyldelse og boligsikring	102,6	103,1	103,9	104,4
Socialudvalget	20,8	20,8	20,8	20,8
Børnehandicap og autisme	19,6	19,6	19,6	19,6
Voksenhandicap	1,2	1,2	1,2	1,2
Børn og familieudvalget	0,2	0,2	0,2	0,2
Familie	0,2	0,2	0,2	0,2
Indkomstoverførsler i alt	1.964,6	1.975,1	2.000,9	2.021,3

(- angiver indtægter/overskud)

Områderne ovenfor er omfattet af budgetgaranti på landsplan (eller en ordning svarende hertil). Det betyder, at hvis udgifterne ikke stiger så meget som forventet, vil kommunernes bloktilskud blive reduceret tilsva-

rende. Hvis udgifterne stiger mere end forventet, vil kommunerne blive kompenseret tilsvarende. Dette betyder dog ikke, at den enkelte kommune nødvendigvis bliver kompenseret fuldt ud – dette afhænger bl.a. af, om udviklingen i den enkelte kommune afviger fra udviklingen på landsplan.

Der henvises til budgetskema på beskæftigelsesområdet og socialområdet for en nærmere beskrivelse af ovennævnte poster.

4.4.2 Indtægter fra den centrale refusionsordning

Staten kompenserer kommunerne for særligt dyre enkeltsager på det sociale område, så disse ikke risikerer at vælte kommunernes økonomi. Der ydes således refusion af udgifter på enkeltsager, der overstiger et grænsebeløb, der reguleres årligt.

Den 1. januar 2021 blev der gennemført ændringer på området, hvor der på landsplan blev forudsat en fordobling af indtægterne fra ca. 1,9 mia. kr. i 2019 til 3,8 mia. kr. i 2021. I 2022 er der på landsplan forudsat en refusion svarende til niveauet i 2021 – dvs. 3,8 mia. kr.

I Randers Kommunes budget er der ligeledes budgetlagt med samme niveau som sidste år – bortset fra ændret prisfremskrivning. Refusionsindtægterne er således ikke budgetteret ud fra den prognose vedrørende tilgangen af særligt dyre enkeltsager, som socialområdet har udarbejdet. Hvis forventningerne i prognosen realiseres, må der således forventes refusionsindtægter, der overstiger det budgetterede niveau.

Ovennævnte omlægning af området medførte stor usikkerhed om de fremtidige refusionsindtægter. Derfor blev det ved budgetlægningen sidste år bestemt, at afvigelser i forhold til de budgetterede indtægter i 2021 og 2022 reguleres via kommunekassen. I forbindelse med budget 2023 vurderes det igen muligt at fastlægge et retvisende indtægtsbudget, således at budgettet igen kan gøres til en del af fagområdernes samlede økonomi. Dette skal ses i sammenhæng med et generelt økonomisk pres på socialområdet – bl.a. som følge af flere dyre enkeltsager.

De budgetterede refusionsindtægter udgør 37,4 mio. kr. i 2022 stigende til 37,9 mio. kr. i 2023 og frem. Beløbet er fordelt mellem følgende to udvalg:

Indtægter fra den centrale refusionsordning (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Børne- og familieudvalget	-12,5	-12,5	-12,5	-12,5
Socialudvalget	-24,8	-25,3	-25,3	-25,3
I alt	-37,4	-37,9	-37,9	-37,9

(- angiver indtægter/overskud)

4.4.3 Aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet

Kommunerne er medfinansierende på sundhedsområdet, idet der skal betales aktivitetsbestemte bidrag, hver gang en borger i kommunen anvender en sundhedsydelse, hvad enten det er på sygehuset eller under sygesikringen. Regeringen har med økonomiaftalen valgt at videreføre fastfrysningen af den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet i 2022. Fastfrysningen, herunder acontobetaling, sker på baggrund af samme model som tidligere.

Der er fastsat et forudsat niveau for kommunernes udgifter til den kommunale medfinansiering for sundhedsvæsenet for 2022 på 23,6 mia. kr. Ministeriet har udmeldt kommunefordelte tal – og tallet for Randers er 384,0 mio. kr. Dette tal er indregnet i 2022 og frem.

5. Anlæg

Kommunens anlægsudgifter er opdelt på følgende fire poster:

- Skattefinansierede anlæg
- Jordforsyning
- Ældreboliger
- Brugerfinansierede område

Nedenfor beskrives de fire områder nærmere.

5.1 Skattefinansierede anlæg

De skattefinansierede anlægsudgifter i 2022 er netto 227,8 mio. kr. Brutto er der tale om en udgift på 234,0 mio. kr. og en indtægt på 6,2 mio. kr. Nedenstående tabel viser en specifikation af posterne:

Anlægsprojekt (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Økonomiudvalget	26,6	0,0	0,0	0,0
Anlægsbuffer	21,5	0,0	0,0	0,0
Brandteknisk gennemgang	5,2	0,0	0,0	0,0
Børne- og familieudvalget	30,5	7,6	5,1	5,0
Etablering af ny daginstitution i Midt	1,2	0,0	0,0	0,0
Etablering af daginstitution i Dronningborg	21,3	0,0	0,0	0,0
Forbedring af indeklima	5,1	5,1	5,1	5,0
Ny daginstitution - Dagtilbud Sydøst	3,0	2,5	0,0	0,0
Socialudvalget	2,7	4,7	0,0	0,0
Styrkelse egne voksertilbud BA22-2025	2,7	4,7	0,0	0,0
Miljø- og teknikudvalget	75,2	74,8	80,4	82,4
Bygningsvedligehold, pulje	26,8	26,8	46,2	48,1
Energibesparende foranstaltninger, pulje	12,5	12,5	15,7	15,7
Naturforvaltningsprojekter	4,1	4,0	3,7	3,7
Venning vest for Randers (19-0309559)	-1,9	0,0	0,0	0,0
Naturgenopretning i perioden 2020-2023	0,9	0,0	0,0	0,0
Klimaindsats - skovrejsning	2,0	2,0	0,0	0,0
Gudenåstien, finansiering	0,0	1,0	1,0	0,0
Diverse vejprojekter, ramme	0,0	0,0	1,4	1,4
Sikre skoleveje mv., ramme	0,0	0,0	1,1	1,1
Anlæg af cykelstier, ramme	3,2	3,2	1,1	1,1
Infrastrukturplan, reservation	10,1	10,1	10,1	10,0
Ny Havnevej	7,3	5,2	0,0	0,0
Boligsocial indsats, udearealer, stier mm.	2,5	0,0	0,0	0,0
Cykelsti Fårup, færdiggørelse	0,8	0,8	0,0	0,0
Cykelsti Gjerlev - Øster Tørslev	2,8	2,8	0,0	0,0
Cykelsti Skovvangsvej - Dybdalsvej, Drastrup	0,4	0,4	0,0	0,0
2 minus 1-vej, Harridslev	1,0	1,0	0,0	0,0
Højsletvej, udvidelse	2,5	2,5	0,0	0,0
Enghøj Alle/Hobrovej, lyskryds	0,0	2,5	0,0	0,0
Ragna - dokning 2022	0,1	0,0	0,0	0,0
Udbyhøjfærge - dokning 2025	0,0	0,0	0,0	1,2
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	42,8	11,1	3,3	3,4
Dronningborghallen - reservation	10,6	0,0	0,0	0,0
Færdiggørelse/udvikl. idrætsanlæg 2022	10,2	0,0	0,0	0,0
Anlægspulje til idrætsanlæg	1,2	1,2	1,1	1,1
Breddeidrættens faciliteter	5,6	2,6	2,5	2,5

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

Anlægsprojekt (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Lysanlæg på Randers Stadion	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Randers Teater	2,5	2,5	0,0	0,0
Optimering af Voruphuset	0,4	0,0	0,0	0,0
Fornyelse af Håndværkermuseum	1,0	1,0	0,0	0,0
Scenetræk, Værket	4,1	4,1	0,0	0,0
Thorstrappen	2,5	0,0	0,0	0,0
Iguanbryderne, tilskud	0,5	0,0	0,0	0,0
Ny struktur i tandplejen	3,4	0,0	0,0	0,0
Sundhedshus i Havndal	1,0	0,0	0,0	0,0
Omsorgsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Landdistriktsudvalget	5,4	10,9	3,6	-2,9
Pulje til indsats mod dårlige boliger	1,0	1,0	1,0	1,0
Pulje til byfornyelsesprojekter	3,7	3,7	1,7	1,7
Bygningsforbedringsudvalget	0,1	0,1	0,1	0,1
Albæk, områdefornyelse	0,6	6,0	0,7	-5,8
Skole- og uddannelsesudvalget	25,7	25,7	21,6	15,4
Udbygning af folkeskoler, ramme	20,6	20,6	16,5	15,4
Forbedring af indeklima	5,1	5,1	5,1	0,0
Erhvervs- og planudvalget	18,9	19,4	13,1	13,1
Flodbyen Randers, ramme	8,4	9,1	8,8	9,5
Flodbyen, programsekretariat/frikøb UMT	2,7	2,0	2,0	1,3
Flodbyen, konsulentbistand	1,3	1,3	1,3	1,3
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	1,0	1,0	1,0	1,0
Randers Regnskov, anlægstilskud	1,5	2,0	0,0	0,0
Midtbystrategi	4,1	4,1	0,0	0,0
Skattefinansierede anlæg i alt	227,8	154,2	127,1	116,3

Tabellen viser, at der under økonomiudvalget er afsat en anlægsbuffer på 21,5 mio. kr. Bufferen var oprindeligt 40 mio. kr. i basisbudgettet, men er nedjusteret til 21,5 mio. kr. af hensyn til den koordinerende budgetlægning på landsplan som har til formål at sikre, at kommunerne samlet set holder sig indenfor rammerne for service- og anlægsudgifter i økonomiaftalen med regeringen.

For alle de øvrige projekter i anlægsoversigten henvises til de udarbejdede budgetskemaer på anlægsområdet for en nærmere beskrivelse.

Som en del af budgetvedtagelsen for 2020-2023 blev der samtidig vedtaget en 10-årig investeringsplan på anlægsområde. De resterende år i investeringsplanen fremgår af nedenstående oversigt:

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

10-årig investeringsplan (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Pulje til IT og udvikling af folkeskolerne	14,8	15,4	15,4	15,4
Pulje til breddeidræt og idrætsanlæg	3,7	3,7	3,7	3,7
Lysanlæg på Randers Stadion	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Byen til Vandet/Flodbyen Randers	13,1	13,1	13,1	13,1
Byen til Vandet - opsparing til Klimabro	21,0	23,0	25,0	27,0
Infrastrukturpulje - veje, cykelstier, sikre skoleveje	5,7	5,7	5,7	5,7
Private vejes istandsættelse, udgifter	0,9	0,9	0,9	0,9
Private vejes istandsættelse, indtægter	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Bygningsvedligehold	50,1	52,2	54,3	54,3
Pulje til energibesparende foranstaltninger (låneberettiget)	15,7	15,7	15,7	15,7
Naturforvaltningsprojekter	3,7	3,7	3,7	3,7
Pulje til indsats mod dårlige boliger, netto	1,0	1,0	1,0	1,0
Pulje til byfornyelsesprojekter, netto	1,8	1,8	1,8	1,8
I alt eksklusiv prioriteringspulje	130,9	135,0	139,1	141,1
Pulje til politisk prioritering - inkl. demografisk udbygning	39,5	40,5	41,6	39,5
I alt inkl. prioriteringspulje	170,4	175,5	180,6	180,6

(- angiver indtægter/overskud)

Der er således afsat 170,4 mio. kr. i 2026 stigende til 180,6 mio. kr. i 2029. Det fremgår af oversigten, at der i hvert af årene er afsat 40-42 mio. kr. til politisk prioritering. Der er tale om en pulje, der frit kan prioriteres efter behov i de kommende års budgetforhandlinger.

Opsparingen til Klimabroen indgår som en finanspost og stiger årligt med 2 mio. kr. (jf. tidligere beslutning), hvilket indebærer, at opsparingen stiger fra 19 mio. kr. i 2025 til 27 mio. kr. i 2029. Der henvises til afsnit 6.4 for en samlet opgørelse af opsparingen vedrørende Klimabroen.

5.2 Jordforsyning

Anlægsbudgettet for jordforsyningen omfatter byggemodning samt køb og salg af jord til bolig- og erhvervsformål.

Formålet med jordforsyningens budget er at sikre et solidt fundament for en fortsat aktiv erhvervsudvikling og bosætningspolitik i Randers Kommune. Ifølge kommunens økonomistyringsregler skal budgettet til jordforsyning "hvile i sig selv" i budgetperioden.

Budgettet til jordforsyning for 2022-2025 kan specificeres som følger:

Jordforsyning (mio. kr.), 2022 PL	2022	2023	2024	2025
Grundsalg	-52,5	-21,9	-20,6	-23,6
Jordkøb	10,0	10,0	10,0	10,0
Byggemodning	15,2	23,6	9,6	5,2
Renter	0,1	0,1	0,0	0,0
Afdrag på lån	4,3	4,4	2,0	0,8
Jordforsyning i alt	-22,9	16,0	1,0	-7,7

(- angiver indtægter/overskud)

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

Tabellen viser, at der i 2022 forventes indtægter fra grundsalg på 52,5 mio. kr. Samlet forventes udgifter for i alt 29,5 mio. kr. (inkl. renter og afdrag). Dette betyder at der i 2022 er en netto-merindtægt på 22,9 mio. kr. I 2023 er udgifterne større end indtægterne og samlet er der en nettomerudgift på 16,0 mio. kr.

Samlet er der for perioden 2022-25 en nettomerindtægt på 13,5 mio. kr. Hovedparten af denne merindtægt (nemlig 12 mio. kr.) er indgået i opgørelsen af det politiske råderum og har således været med til at finansiere anlægsinvesteringerne indeholdt i den samlede budgetaftale.

5.3 Ældreboliger

Nedenstående tabel viser budgettet vedrørende ældreboliger i perioden 2022-25:

Ældreboliger (mio. kr.), 2022-PL	2022	2023	2024	2025
Ældreboliger - drift	-38,1	-38,1	-38,1	-38,1
Ældreboliger - renter	1,7	1,7	1,7	1,7
Ældreboliger - afdrag	42,1	42,3	42,6	42,8
Ældreboliger i alt	5,6	5,9	6,1	6,4

(- angiver indtægter/overskud)

Tabellen viser, at huslejeindtægterne forventes at udgøre 38,1 mio. kr. i 2022, mens udgifterne til renter og afdrag vedrørende ældreboliger udgør hhv. 1,7 mio. kr. og godt 42 mio. kr.

I budget 2021-24 blev huslejerne nedskrevet med 7 mio. kr. årligt med henblik på at imødegå et forventet underskud af samme størrelsesorden. Med denne korrektion forventedes huslejen at svare til det realiserede niveau. Huslejeniveauet i budget 2022-25 svarer til budget 2021-24 (med en mindre prisfremskrivning).

5.4 Brugerfinansierede område

Budgettet til det brugerfinansierede område kan specificeres som følger:

Brugerfinansieret (mio. kr.), 2022 PL	2022	2023	2024	2025
Tjenestemandspensioner (brugerfinansieret)	0,2	0,2	0,2	0,2
Brugerfinansieret område, drift	-12,8	-12,8	-12,8	-12,8
I alt	-12,5	-12,5	-12,5	-12,5

(- angiver indtægter/overskud)

På det brugerfinansierede område (drift) er der budgetlagt et overskud på 12,8 mio. kr. årligt med henblik på nedbringelse af gæld på området.

Ultimo 2020 var gælden på området 55,5 mio. kr. Der blev ved budgetlægningen for 2021-2024 udarbejdet en plan for gældsafvikling, som indebar en markant forøgelse af taksterne, da disse gennem de seneste år har været sat for lavt i forhold til de faktiske omkostninger.

I budget 2022-2025 er gældsafviklingsplanen samt takstniveauet fastholdt og som følge heraf vil gælden være afviklet i 2025 – og samtidig vil der være foretaget en opsparing på 11,5 mio. kr. vedrørende deponi samt restgæld på anlægsinvestering. Der henvises til budgetskema på området for en nærmere beskrivelse heraf.

6. Finansposterne

Under finansposter beskrives kommunens lånoptagelse, afdrag på lån, udviklingen i kommunens langfristede gæld samt finansforskydninger.

6.1 Låneramme 2022-2025

Randers Kommunes låneramme for 2022-2025 er opgjort på grundlag af anlægsbudgettet i det vedtagne budget og den dertilhørende automatiske låneadgang, jf. lånebekendtgørelsen. Derudover er der indarbejdet en lånedispensation på 28 mio. kr.

Lånerammen fremgår af nedenstående tabel:

Lånerammeopgørelse i mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Gadebelysning	0,0	0,0	0,0	0,0
Færgedrift	0,1			1,2
Energibesparende foranstaltninger	12,5	12,5	15,7	15,7
Byfornyelse	3,8	3,8	1,9	1,9
Mindreprovenu ejendomsskat	0,0	0,0	0,0	0,0
Indefrysning af ejendomsskatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Ordinær låneadgang	16,4	16,3	17,6	18,8
Lånedispensation, ordinær pulje	28,0			
Dispensationer i alt	28,0	0,0	0,0	0,0
Låneadgang i alt	44,4	16,3	17,6	18,8
Budgetteret ordinær lånoptagelse	44,4	16,3	17,6	18,8
Uudnyttet låneadgang	0,0			
Ældreboliger	0,0	0,0	0,0	0,0
Låneadgang i alt	44,4	16,3	17,6	18,8

Den samlede låneadgang for 2022 udgør 44,4 mio. kr., og der er budgetteret med fuld lånoptagelse. Den budgetterede lånoptagelse falder til 16,3 mio. kr. i 2023 og er stort set uændret i den resterende del af budgetperioden. Der er ikke budgetteret med opførelse af ældreboliger i 2022-2025, og derfor udgør lånoptagelsen her 0 kr.

Det er fortsat uafklaret, hvor vidt kommunerne får mulighed for at lånefinansiere bidraget til feriefonden som følge af den nye ferielov. Beløbet er derfor ikke indregnet i ovenstående lånerammeopgørelse. Den budgetterede indbetaling til feriefonden på 12,7 mio. kr. årligt er pt. opført under finansforskydningerne (jf. afsnit 6.5).

I forbindelse med aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2022 er størstedelen af lånepuljerne bortfaldet. Tilbage resterer den ordinære lånepulje. Finansieringen er lagt ind i bloktilskuddet i stedet for.

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

Lånepuljer 2021	Randers Kommune projekter
Den ordinære lånepulje (200 mio. kr.)	Puljen er målrettet alle anlægsaktiviteter i kommuner i en økonomisk og likviditetsmæssig vanskelig situation.

Der på landsplan afsat en pulje på 200 mio. kr. i den ordinære lånepulje til investeringer og deponeringsfritagelser på det øvrige anlægsområde. Randers Kommune er blevet tildelt en dispensation fra puljen på 28 mio. kr.

Låneadgangen reduceres, såfremt kommunen indgår leasingaftaler for anlægsudgifter, lejeaftaler eller udsteder garantier for lån til en række formål. I stedet for at reducere låneadgangen kan et tilsvarende beløb deponeres på en særskilt konto i et pengeinstitut.

6.2 Afdrag på lån

Af nedenstående tabel fremgår de budgetterede afdrag i perioden 2022-2025:

Afdrag på lån mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Skattefinansieret gæld	81,8	79,2	77,4	76,6
Nye lån	0,0	1,7	2,3	2,9
Jordforsyning	4,3	4,4	2,0	0,8
Ældreboliger	42,1	42,3	42,6	42,8
I alt	128,1	127,6	124,3	123,1

I 2022 udgør de budgetterede afdrag 128,1 mio. kr. Heraf udgør ældreboliger 42,1 mio. kr., hvoraf beboerne betaler 41,9 mio. kr. Afdrag vedrørende nye lån udgør 0 mio. kr. i 2022 som følge af, at der er budgetteret med lånoptagelse ultimo året. Afdrag vedrørende langfristet gæld i øvrigt udgør 81,8 mio. kr. i 2022.

6.3 Renter

Ved budgetlægningen er der taget udgangspunkt i de eksisterende låneporteføljer i 2022-2025 samt nye lånoptagelser i budgetperioden.

Renteudgifterne er budgetlagt ud fra de gældende rentesatser på de fastforrentede lån og med en variabel rentesats på 1 % i 2022 og frem. Renteindtægterne fra den likvide beholdning er budgetteret med udgangspunkt i en rentesats på 1 % i hele budgetperioden.

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

De samlede renteindtægter/-udgifter kan opgøres som følger:

Renteposter i mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Renter af likvide aktiver mm.	-6,5	-6,0	-5,5	-5,0
Renteudgifter ældreboliger	1,7	1,7	1,7	1,7
Renteudgifter øvrige lån	17,3	15,7	14,1	12,3
Renteudgifter nye lån	0,0	0,3	0,4	0,5
Renteudgifter jordforsyning	0,1	0,1	0,0	0,0
Renter i alt	12,6	11,7	10,7	9,6
Renter i alt ekskl. Ældreboliger og jordforsyning	10,8	10,0	9,0	7,8

Renteudgifterne ekskl. ældreboliger og jordforsyning udgør 10,8 mio. kr. netto i 2022, og de falder til 7,8 mio. kr. ved udgangen af budgetperioden.

6.4 Finansforskydninger

Af nedenstående tabel fremgår en specifikation af finansforskydningerne i budget 2022-2025.

Finansforskydninger i mio. kr., løbende PL	2022	2023	2024	2025
Indbetaling til feriefonden	12,7	12,7	12,7	12,7
Tilgodehavender i betalingskontrol	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Frigivelse deponering Naturgas HMN	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4
Landsbyggefonden	8,7	8,7	8,7	8,7
Andre langfristede tilgodehavender, ejendomsskatter			-21,8	
Frigivelse af deponerede beløb	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
Bufferpulje (modregning til servicebufferpulje)	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0
Bufferpulje (modregning til anlægsbufferpulje)	-21,5			
Forbrug opsparing	18,0	18,0	19,0	19,0
Kirkerne	0	0	0	0
Udlån beboerindskud	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Infrastrukturpulje - klimabro	13,0	15,0	17,0	19,0
Byen til vandet - belåning vedr. Randers Havn	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Socialområdet - nedskrivning af gæld	16,8	16,8		
Finansforskydninger i alt	-4,7	18,8	-16,8	7,0

(Minus = udgift/forbrug)

Finansforskydningerne udgør -4,7 mio. kr. i 2022. De stiger i 2023 til 18,8 mio. kr. og falder til 7 mio. kr. i 2025. Nedenfor er der redegjort for de største poster.

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

Indbetaling til feriefonden

I lighed med sidste år er der reserveret 12,7 mio. kr. årligt som indbetaling til Feriefonden. De 12,7 mio. kr. er placeret som en finanspost under finansforskydninger. Hvis der senere hen åbnes op for hel eller delvis lånemulighed til indbetalingen vil de 12,7 mio. kr. skulle anvendes til at finansiere ydelse på lånet.

Tilgodehavender i betalingskontrol

Tilbage i budgetforlig 2016 blev det besluttet at opprioritere kommunens opkrævningsfunktion. Gennem en række nye initiativer (herunder ansættelse af en ekstra medarbejder) forventes det, at opkrævningen kan øges med 1 mio. kr. i 2017 og frem. Blandt andet som følge af indførelsen af yderligere en rykkerskrivelse forøges kommunens indtægter fra rykkergebyr med ca. 0,5 mio. kr. årligt. Indtægterne herfra budgetteres under administration (konto 6).

Frigivelse af deponering vedr. Naturgas HMN og andre deponerede beløb

Der er budgetteret med en gradvis frigivelse af deponerede beløb vedr. lejemål samt opførelse af hal 4 ved Randes Arena. Disse udgør 3,3 mio. kr. årligt. Endvidere er der budgetteret med frigivelse af indtægten fra salget af HMN Naturgas, som udgør 5,4 mio. kr. årligt.

Indskud i landsbyggefonden

Budgetrammen for indskud i landsbyggefonden udgør 8,7 mio. kr. årligt

Andre langfristede tilgodehavender, ejendomsskatter

Der er afsat en indtægt på 21,8 mio. kr. i 2024 vedr. indefrosset ejendomsskat. Randers Kommune har et beløb til gode, som modtages i 2021, når staten overtager området.

Bufferpulje service (modregning)

Der er indregnet en bufferpulje på -40 mio. kr. i 2022-2025. Der er tale om en modpost til servicebufferpuljen med henblik på at neutralisere den likviditetsmæssige effekt af servicebufferpuljen.

Bufferpulje anlæg (modregning)

Der er indregnet en bufferpulje på -21,5 mio. kr. i 2022. Der er tale om en modpost til anlægsbufferpuljen med henblik på at neutralisere den likviditetsmæssige effekt af anlægspuljen.

Forbrug af opsparing

Der er indregnet et skøn over forbrug af opsparing på drift og anlæg på 18 mio. kr. årligt i 2022 og 2023 samt 19 mio. kr. i 2024-2025. De samlede overførsler ultimo 2025 forventes at udgøre ca. 300 mio. kr. på det skattefinansierede område (service og anlæg).

Den kirkelige ligning

Den kirkelige indgår ligeledes i finansforskydningerne. Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag vedr. den kirkelige ligning for 2022 udgør 13.801,2 mio. kr. Kirkeskatteprocenten udgør 0,89 %, hvilket er uændret i forhold til 2021. Provstierne har fremsendt et budgetforslag i balance, og dermed påvirker det ikke mellemregningen med kommunen.

Klimabro og infrastrukturpulje

I budget 2019-2022 blev der afsat en infrastrukturpulje på i alt 40 mio. kr. til Byen til Vandet – fordelt med 7 mio. kr. i 2019, 9 mio. kr. i 2020, 11 mio. kr. i 2021 og 13 mio. kr. i 2022.

Det blev samtidigt forudsat, at opsparingen i infrastrukturpuljen skal fortsætte i årene 2023 og frem med en stigende profil. Der er derfor afsat 13 mio. kr. i 2022 stigende til 19 mio. kr. i 2025.

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2022-2025

I forbindelse med budget 2019-2022 blev det ligeledes besluttet, at igangsætte et løbende låneoptag i takt med, at Randers Havns egenfinansierede anlægsinvesteringer giver kommunen automatisk låneadgang. Disse lån øremærkes Byen til vandet. I regnskab 2018 var der således en lånemulighed på 16,4 mio. kr. i regnskab 2019 på 22,9 mio. kr. og i regnskab 2020 på 11,3 mio. kr. Disse beløb er reserveret til projektet i 2021. Beløbet fratrækkes løbende ydelsen på lånene.

Tabellen viser den samlede opsparing til klimabroen i perioden før 2019-2025 i mio. kr.:

Opsparing klimabroen (mio. kr.)	Før 2019	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gammel opsparing (budget 2016)	10,3							
Låneoptagelse (låneramme 2018)		16,4						
Låneoptagelse (låneramme 2019)			22,9					
Låneoptagelse (låneramme 2020)				11,3				
Opsparing (jf. budget 2019)		7,0	9,0	11,0	13,0	15,0	17,0	19,0
Finansiering Havnevej			-9,2					
Byen til vandet - belåning vedr. Randers Havn				-1,8	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
I alt	10,3	23,4	22,7	20,5	10,8	12,8	14,8	16,8
Samlet opsparing	10,3	33,7	56,4	76,9	87,7	100,5	115,3	132,1

Socialområdet – nedskrivning af gæld

Som følge af udviklingen i særligt dyre enkeltsager er socialrådets økonomi ikke i balance. Der er tidligere afsat i alt 24 mio. kr. til nedskrivning af socialrådets gæld. Heraf resterer der 2x8 mio. kr. afsat i henholdsvis 2022 og 2023.

I 2021 forventer socialområdet at oparbejde yderligere gæld på 17,6 mio. kr. Derfor er de afsatte beløb til gældsnedskrivning blevet forhøjet med 8,8 mio. kr. årligt i 2022 og 2023, således at den samlede nedskrivning nu udgør 16,8 mio. kr. årligt i 2022 og 2023.

Aftale om budget 2022 og overslagsårene 2023-2025

Med aftalen om budgettet for 2022-2025 er der i særlig grad sat fokus på børn, ældre og socialområdet. Med byrådets beslutninger om indførelsen af minimumsnormeringer i Randers Kommune gives der et markant løft til dagtilbudsområdet de kommende år. Samtidigt sikres der med nærværende aftale en økonomisk håndsrækning til socialområdet, så der de kommende år kan skabes fagligt forsvarlige løsninger til imødegåelse af de kraftige stigninger i antallet af særligt dyre enkeltsager.

På de øvrige serviceområder er det blandt andet prioriteret, at skoleområdet får flere midler til kompetenceudvikling af medarbejderne og bedre muligheder for brug af to-lærerordninger. På omsorgsområdet videreføres klippekortsordningen i 2022 og den fornødne finansiering er fundet til fastholdelse af rengøring hver 2. uge. Samtidigt er der blandt andet afsat flere midler til breddeidræt, Museum Østjylland og flere aktiviteter i kommunens landsbyer og landdistrikter.

Aktivitetsniveauet i kommunen er højt og det går godt for virksomhederne. I aftalen er der derfor også fokus på at fastholde gode rammevilkår for erhvervslivet – blandt andet gennem en styrkelse af byggesagsbehandlingen, ligesom der er fokus på, at udviklingen skal gå hånd-i-hånd med kommunens ambitiøse målsætninger på klimaområdet og behovet for en grøn omstilling.

Aftalen indeholder også en række nye investeringer på anlægsområdet. Blandt andet yderligere reservation af midler til forlængelsen af Ringboulevarden, udvidelse af Højsletvej, skovrejsning, indeklime i daginstitutionerne, flere cykelstier og prioritering af en række vigtige investeringer på kulturområdet.

Budgetændringer som følge af demografisk udvikling

Aftalepartierne ønsker at fastholde, at budgetterne på de store serviceområder reguleres i takt med de demografiske ændringer i befolkningen. Den beregnede stigning fra 2021 til 2022 på i alt 40,6 mio. kr. udmøntes derfor fuldt ud til fagområderne fra den centralt placerede demografipulje jf. tabellen nedenfor:

Demografiregulering (1.000 kr.)*	2022	2023	2024	2025
Dagtilbud	5.122	5.122	5.122	5.122
Social	6.533	6.533	6.533	6.533
Omsorg	28.944	28.944	28.944	28.944

*Demografireguleringen på skoleområdet er allerede indeholdt i basisbudgettet 2022-2025

De beregnede stigninger fra 2023 og frem fastholdes i den centralt placerede demografipulje og vil blive udmøntet i forbindelse med de kommende års budgetlægninger.

Børn og Familie:

Minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet

Der er nationalt besluttet minimumsnormeringer på 1:3 voksne i vuggestuen og 1:6 voksne i børnehaven gældende fra 2024 i alle landets kommuner.

Al forskning viser at en god begyndelse i børneårene lønner sig gennem livet, når børn bliver voksne. I Randers Kommune har et samlet byråd derfor besluttet en yderligere prioritering af dagtilbudsområdet i forbindelse med implementeringen af minimumsnormeringer.

De lokale beslutninger i Randers Kommune indebærer:

- At kommunen senest i 2023 vil leve op til de nationale krav om minimumsnormeringer.
- En målsætning om, at Randers Kommune senest i 2024 vil leve op til kravet om minimumsnormeringer opgjort pr. institution i stedet for et gennemsnit af kommunen – herved sikres det, at de øgede ressourcer kommer alle børn til gode.
- Ledelse er en væsentlig forudsætning for den pædagogiske retning og arbejdet med at sikre dygtige medarbejdere. I Randers Kommune medregnes ledelse dog ikke i normeringen. I stedet opgøres normeringerne kun ud fra de medarbejdere, som har det daglige nærvær med børnene.
- Centrale midler afsat til ressourcegrupper og socioøkonomisk fordeling indgår ikke i opgørelsen af normeringer. Disse midler kan således fortsat anvendes frit til prioritering af institutioner med særlige behov for ressourcer.
- Viden og høj faglighed er et væsentlig udgangspunkt for at kunne levere et pædagogisk tilbud af høj kvalitet. Derfor er der fastsat en målsætning om, at andelen af uddannede pædagoger skal øges til 65% senest i 2025.

På ovennævnte baggrund er der indarbejdet et yderligere løft af dagtilbudsområdet i basisbudgettet (inkl. effekt af den løbende demografiregulering) på 8,8 mio. kr. i 2022, 21,4 mio. kr. i 2023, 20,7 mio. kr. i 2024 og 24,7 mio. kr. i 2025 og frem.

Disse beløb supplerer de beløb som er indregnet i basisbudgettet vedrørende den statslige kompensation, som kommunen har modtaget til implementering af minimumsnormeringer. Opgjort i forhold til udgangspunktet primo 2020, ligger der således i budgettet 2022-2025 et løft af dagtilbudsområdet, der fuldt indfaset udgør mere end 50 mio. kr. årligt.

Der er økonomisk set tale om et historisk stort løft af et serviceområde i Randers Kommune. Et løft, der også kommer til at stille store krav til kommunens evne til at rekruttere og fastholde de mange medarbejdere, som er nødvendige for at målsætningerne om minimumsnormeringer kan indfries.

De mange nye medarbejdere kræver også øget fokus på ledelse på dagtilbudsområdet.

Aftalepartierne ønsker derfor, at forvaltningen udarbejder et oplæg til, hvorledes der fremadrettet kan arbejdes med dette emne – herunder eventuelle organisatoriske overvejelser, som kan ses i sammenhæng med den kapacitetsanalyse som skal udarbejdes på dagtilbudsområdet i 2022.

Oplægget ønskes udarbejdet med henblik på, at det kan fremsendes sammen med budgetmaterialet for 2023-2026.

Aftalepartierne forpligter sig samtidigt til, at de politisk vil arbejde for, at der i de nationale opgørelser af normeringer ikke bør ske indregning af ledelse, og at den statslige kompensation til kommunerne derfor bør forøges.

Ny daginstitution i Munkdrup - merudgifter (5,5 mio. kr.)

For at understøtte byudviklingen i Randers sydøst har byrådet besluttet at opføre en ny institution i Munkdrup. Institutionen skal være med til at sikre, at Randers Kommune fortsat har mulighed for at tilbyde dagtilbud i lokalområdet og leve op til pasningsgarantien. En hastig udvikling i den sydøstlige del af kommunen betyder stigende pres på pladserne i kommunens dagtilbud. Et behov for pladser, som institutionen i Munkdrup skal medvirke til at afhjælpe.

Der er i budgettet afsat 21,5 mio. kr. til byggeriet. I løbet af 2021 har der været en markant stigning i priserne på byggeområdet. Det vil derfor ikke være muligt, at bygge en institution til 150 børn for det afsatte anlægsbeløb. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at forøge rammebeløbet afsat til byggeriet med i alt 5,5 mio. kr.

Herved sikres det, at ambitionerne forbundet med byggeriet kan fastholdes, så den nye daginstitution i Munkdrup fortsat vil have den fornødne størrelse og kvalitet.

Indeklima og bygningskapacitet på dagtilbudsområdet (5 mio. kr. i 2025)

Der er udarbejdet en grundig bygningsgennemgang og indeklimaundersøgelse på alle kommunale og selvejende daginstitutioner i Randers Kommune. Formålet med arbejdet har været, at tilvejebringe et samlet overblik over, hvilke bygningsmæssige udfordringer der måtte være i kommunens daginstitutioner – herunder i forhold til ønsket om at skabe attraktive og opgraderede pædagogiske miljøer for børn og personale.

Der blev i budget 2021-2024 afsat i alt 20 mio. kr. til forbedringer i det fysiske indeklima i kommunens daginstitutioner. Bygningsgennemgangen peger dog på betydelige yderligere behov i årene frem.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at afsætte yderligere 5 mio. kr. i 2025 til forbedringer af indeklimaet i daginstitutionerne. For så vidt det yderligere opgjorte behov, så ønsker aftalepartierne at se dette i sammenhæng med den kapacitetsanalyse på dagtilbudsområdet, som forvaltningen udarbejder til byrådet i 2022. På baggrund heraf kan der tages stilling til prioritering og den ønskede langsigtede udvikling af de fysiske rammer på dagtilbudsområdet i forbindelse med de politiske drøftelser om en ny 10-årig investeringsplan på anlægsområdet, som byrådet skal træffe beslutning om i den kommende byrådsperiode.

Krisecenteret (0,5 mio. kr. i 2022 og 2023)

Gennem flere år har der været et øget antal kvinder, som har søgt ophold på et krisecenter. Borgerne er selvvisiterende til krisecentret, og der er løbende fokus på, at få hjulpet kvinderne godt videre. I basisbudgettet er området løftet med 1,1 mio. kr. årligt finansieret af midler fra økonomiaftalen for 2021 mellem regeringen og KL. Det skyldes, at der også på landsplan ses stigende udgifter til krisecentre. Antallet af pladser er på den baggrund forøget.

Der pågår nationalt overvejelser omkring, hvorledes udgifterne til selvvisiterede tilbud bedre kan styres. I årets økonomiaftale mellem regeringen og KL, er der således aftalt etablering af en henvendelsesstatistik på blandt andet krisecentre. Det vides endnu ikke om – og i givet fald hvorledes – dette kan medføre ændrede rammer for de selvvisiterede tilbud. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at tilføre området yderligere 0,5 mio. kr. årligt i 2022 og 2023.

Børn ramt af sorg (0,1 mio. kr. i 2022 og 2023)

Aftalepartierne er enige om opprioritere kommunens arbejde med børn der bliver ramt af sorg. Der afsættes i den forbindelse 0,1 mio. kr. årligt i 2022 og 2023 til at supplere den eksisterende indsats.

Efterværn

Aftalepartierne er optaget af, at kommunens unge får den bedst mulige støtte ind i voksenlivet, når de kommunale støtteforanstaltninger efter serviceloven ophører. Ofte i forbindelse med at den unge fylder 18 år. Aftalepartierne ønsker på den baggrund, at der frem mod drøftelserne om budgettet for 2023-2026 udarbejdes konkret forslag til, hvordan kvaliteten i kommunens efterværnsindsats kan øges. Aftalepartierne ønsker, at de unge, der er i målgruppen, inddrages i dette arbejde.

Skole og Uddannelse:

Kompetenceudviklingsforløb for medarbejdere i folkeskolen (2 mio. kr. årligt i 2022-2023)

På skoleområdet er der iværksat et politisk arbejde med ny strategi "fællesskaber for alle – inklusion på skolerne". For at sikre at det pædagogiske personale på skolerne har et højt fagligt niveau til en efterfølgende implementering af strategien, ønsker aftalepartierne at iværksætte et kompetenceudviklingsforløb. Der afsættes 2 mio. kr. årligt i 2022-2023 til at gennemføre forløbet.

Garantiskolen

Flere unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Randers Kommune har en solid tradition for et tæt og åbent samarbejde på tværs af uddannelsesaktører og offentlige indsatser. I uddannelsessamarbejdet er der indgået en aftale omkring 'Garantiskole'.

Den kommunale ungeindsats i Randers (UUR) har opgaven med at koordinere og skabe sammenhæng mellem de unges uddannelse. Med aftalen er der løbende dialog mellem uddannelsesinstitutionerne og UUR omkring de unge, som er i risiko for at falde fra deres uddannelse. I dialogen kan der aftales forskellige muligheder for, hvordan de unge bedst muligt kan støttes i at fortsætte deres uddannelsesforløb.

Aftalepartierne har noteret sig aftalen med stor tilfredshed, og lægger i den forbindelse afgørende vægt på, at parterne som en del af aftalen om garantiskole, har lovet hinanden ikke at slippe en ung, der er frafaldet et uddannelsesforløb, før en anden uddannelse har taget over.

Løft af folkeskolen og yderligere anvendelse af 2-lærerordning (3 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Regeringen og deres aftalepartier blev i finansloven for 2020 enige om at afsætte midler til et generelt løft af folkeskolen. Randers Kommune har derfor modtaget 4,5 mio. kr. i 2020, 6,4 mio. kr. i 2021, 9,3 mio. kr. i 2022 og 13,6 mio. kr. i 2023 og frem. Fra statslig side er det bestemt, at midlerne skal anvendes til ansættelse af flere lærere i folkeskolen, men herudover er det op til den enkelte kommune at fordele og anvende pengene.

I Randers Kommune er der fra skoleåret 2021/2022 implementeret en ny tildelingsmodel, som fordeler midlerne mellem de enkelte skoler ud fra principper om gennemsigtighed, retfærdighed og hensigtsmæssige incitamenter.

Aftalepartierne bakker op om den nye tildelingsmodel – herunder at de statslige midler fordeles via denne, så det efter principperne i Randersmodellen er op til den enkelte skole, at bruge pengene bedst muligt til at understøtte elevernes læring og trivsel.

Aftalepartierne ønsker samtidigt, at skabe endnu bedre muligheder for anvendelsen af 2-lærerordninger på skolerne. Til formålet afsættes derfor 3 mio. kr. årligt både i 2022 og 2023.

Specialskeleområdet (3,4 mio. kr. i 2023)

I forbindelse med udmøntningen af skoleområdets andel af besparelses- og effektiviseringskataloget i budget 2020-2023 blev der besluttet en gradvis reduktion af budgettet til specialskoleområdet frem imod 2023. En del af disse reduktioner blev efterfølgende i budget 2021-2024 fjernet. Der udestår dog fortsat en forudsat reduktion af budgettet til specialskoleområdet på 5,8 mio. kroner i 2023 og frem.

Aftalepartierne er enige om at følge udviklingen nøje og arbejde for øget forudsigelighed i specialskolernes budgetter. Spørgsmålet om den planlagte reduktion vil på den baggrund blive vurderet igen i forbindelse med budgetlægningen for 2023-2026. Aftalepartierne er samtidigt enige om, at den planlagte reduktion tidligst skal gennemføres i forbindelse med skoleåret 2023/2024. Merudgiften forbundet med dette er 3,4 mio. kr. i 2023.

Fritidsjobprojekt (0,9 mio. kr. i 2022)

Randers FC har sammen med Randers Kommune gennemført et projekt finansieret af AP Møllerfonden. Randers Kommune har bidraget med personaleresourcer. Aftalepartierne ønsker at videreføre projektet i 2022 og afsætter derfor 0,9 mio. kr. til formålet. Projektet støtter elever med særlige udfordringer i at få et fritidsjob. Herigennem lærer eleverne at deltage i en arbejdskultur og oplever sejrene ved at være en efterspurgt arbejdskraft.

Social- og beskæftigelsesområdet:

Styrkelse af børnehandicapområdet (3,8 mio. kr. i 2022 og 2023)

Der er på landsplan og i Randers Kommune økonomisk pres på det specialiserede socialområde – særligt vedrørende børn og voksne med handicap. Det ses blandt andet igennem et stærkt stigende antal dyre enkeltsager.

Ud fra en både faglig og økonomisk investeringstilgang er der i den forbindelse brug for en styrkelse af børnehandicapområdet.

På børnehandicapområdet er det hele familien, der skal inddrages i at skabe gode løsninger for barnet og den unge. Løsninger der er tilpasset barnet/den unge og familierne. Målet er, at barnet så

vidt muligt kan være i eget hjem, og at overgangen til at blive voksen forberedes i god tid og er veltilrettelagt – og ikke mindst er geografisk og fagligt attraktiv for både den unge og familien.

Aftalepartierne vil med afsæt i de gode erfaringer fra Projekt ”Sammen om familien” styrke myndighedsrådgivningen på børnehandicapområdet, så sagsbehandler og berørte familier kan samarbejde tæt om det enkelte barn. Rådgivning, indsatser, aflastning mv. skal herigennem ske i et endnu tættere samarbejde mellem alle parter til gavn for barnet og familien.

Udover tættere myndighedsrådgivning ved en opnormering af antallet af rådgivere vil initiativerne også omfatte nye forebyggende indsatser i form af et professionelt barnepige- og støttekontaktkorps, fleksibel aflastning, kompetenceudviklingsforløb for forældre og unge hjemmeboende med handicap med henblik på at styrke og forberede de unge og deres forældre til voksenlivet.

De beskrevne tiltag forventes at medvirke til at udskyde behovet for døgntilbud for både unge med særligt dyre støttebehov og andre unge i gennemsnitligt et år. Ydermere forventes tiltagene at bidrage til at reducere udgifter for nye unge, som overgår fra børnehandicapområdet til voksenhandicapområdet - både for unge med særligt dyre støttebehov og øvrige unge.

Aftalepartierne er enige om, at prioritere investeringen i indsatsen med 3,8 mio. kr. i 2022 og 2023. Herefter kan investeringen afholdes indenfor socialområdets økonomi og forventes at reducere de kommende års forventede udgiftsstigning vedr. køb af pladser med netto 4,0 mio. kr. i 2024 og 5,2 mio. kr. i 2025.

Flere murstensløse tilbud på socialområdet (2,1 mio. kr. i 2022 og 4,2 mio. kr. i 2023)

Aftalepartierne er enige om, at der skal udvikles flere murstensløse tilbud på socialområdet – både for borgere, som ikke kan profitere af socialområdets etablerede tilbud og derfor ofte visiteres til dyre særligt tilrettelagte eksterne tilbud, og også for borgere med et behov for aften-/natstøtte, som i dag ofte må opgive en tilværelse i egen bolig og flytte i et døgntilbud, hvor støtte i aften-/nattimer er en del af tilbuddet.

Støtten for den førstnævnte gruppe skal tilrettelægges af socialområdets centre i fællesskab, som efter opgavens karakter stiller mestringsvejledere til rådighed for at tilvejebringe den bedst mulige indsats og støtte for borgerne. Indsatsen tilpasses i takt med at borgerens behov ændrer sig. For den anden målgruppe vil indsatsen bestå af en udvidet tilgængelighed for mestringsvejledning på de tidspunkter af døgnet, hvor borgeren har behov for støtte. Det vil sige også i aften- og nattetimerne. Formålet er at skabe trygge rammer om borgeres fortsatte liv i eget hjem.

Initiativet indebærer, at Randers Kommune tager et større driftsmæssigt ansvar for tilbud til borgere med meget komplekse udfordringer. Det vurderes, at der er gode kompetencer til stede i organisationen, og at kvaliteten kan styrkes yderligere gennem kompetenceudvikling og supervision.

Aftalepartierne lægger afgørende vægt på at tilbuddene indholds- og kvalitetsmæssigt matcher borgernes behov. Aftalepartierne er derfor enige om, at der som led i etableringen af de nye tilbud

skal tilsikres en forventningsafstemning mellem byråd og forvaltningen om risikoelementerne ved en sådan drift.

Aftalepartierne er samtidigt enige om, at prioritere investeringen i indsatsen med 2,1 mio. kr. i 2022 og 4,2 mio. kr. i 2023. Herefter kan investeringen afholdes indenfor socialområdets økonomi og forventes at reducere de kommende års forventede udgiftsstigning vedr. køb af pladser med netto 1,9 mio. kr. i 2024 og 6,2 mio. kr. i 2025.

Styrkelse af socialområdets egne botilbud (3,7 mio. kr. i 2022 og 4,8 mio. kr. i 2023)

Aftalepartierne ønsker at styrke Randers Kommunes egne botilbud til borgere over 18 år med en kombination af diagnoser/mental retardering og/eller i kombination med autismespektrum forstyrrelser. Det er en gruppe af borgere med omfattende støttebehov på et niveau svarende til årlige udgifter på mere end 1 mio. kr. pr. sag. Indenfor de to områder har Randers Kommune allerede i dag konkrete erfaringer med varetagelse af særligt dyre sager. Erfaringer som kan danne grundlag for flere lokale løsninger.

Tilbuddet forventes udformet som 1-2 fysiske afdelinger i tilknytning til et af socialområdets tilbud, som i dag har ledigt grundareal - den ene afdeling med 8 pladser inden for målgruppen af borgere med udviklingshæmning og autisme og den anden afdeling med 8 pladser til borgere med udviklingshæmning og psykiatri.

Tilbuddet kan eventuelt også udformes som mindre, separate boliger, der administreres af og ligger fysisk i nærheden af et eksisterende tilbud. Der vil være tale om en dynamisk organisation, som tilpasser medarbejdere og kompetencer efter opgavens karakter. Ved etablering af mindre, separate boliger vil der være mulighed for at skabe et tilbud, som fleksibelt tilrettelægges efter borgernes konkrete støttebehov.

I lighed med de murstensløse tilbud indebærer initiativet, at Randers Kommune tager et større driftsmæssigt ansvar for tilbud til borgere med meget komplekse udfordringer. Aftalepartierne lægger også her afgørende vægt på, at tilbuddene indholds- og kvalitetsmæssigt matcher borgernes behov. Aftalepartierne ønsker derfor, at de nye tilbud også indgår i den forventningsafstemning, som skal gennemføres mellem byråd og forvaltningen om risikoelementer.

Aftalepartierne er samtidigt enige om, at afsætte 3,7 mio. kr. i 2022 til etablering/anlæg og 4,8 mio. kr. i 2023 til formålet. Herefter kan udgiften forbundet med driften afholdes indenfor socialområdets økonomi og det forventes, at investeringen vil medvirke til at mindske stigningen i udgifterne til særligt dyre enkeltsager på voksenområdet med netto 6,4 mio. kr. i 2024 og frem.

En del af besparelsen skyldes øgede indtægter i den kommunale udligningsordning svarende til forventet 0,2 mio. kr. pr. plads. Som en del af budgetlægningen for 2023-2026 bedes forvaltningen udarbejde en metode til, hvorledes merindtægterne kan opgøres og fremadrettet kan indarbejdes i socialområdets økonomi.

Socialområdets afvikling af gæld (8,8 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Som følge af udviklingen i særligt dyre enkeltsager er socialområdets økonomi ikke i balance. Der er tidligere afsat i alt 24 mio. kr. til nedskrivning af socialområdet gæld. Heraf resterer der 2 x 8 mio. kr. afsat i henholdsvis 2022 og 2023.

I 2021 forventer socialområdet et merforbrug, som korrigeret for det allerede afsatte beløb til gældsnedskrivning, kan opgøres til i alt 17,6 mio. kr. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at forhøje de allerede afsatte beløb til gældsnedskrivning på socialområdet med 8,8 mio. kr. årligt i 2022 og 2023.

Aftalepartierne er samtidigt enige om, at der skal udarbejdes en ny økonomisk handleplan for socialområdet, som blandt andet skal omfatte gennemførelse og løbende opfølgning på de ovennævnte investeringsmodeller.

Ambitionen skal være, at den økonomiske handleplan kan medvirke til, at genoprette økonomisk balance på området. Aftalepartierne anerkender samtidigt, at dette ikke er muligt såfremt stigningen i antallet af særligt dyre enkeltsager fortsætter i samme takt som i de seneste år. Sker dette, er det dog aftalepartiernes forventning, at der vil være tale om en landsdækkende tendens, som man landspolitisk vil være nødt til at adressere i kommende års finanslove og/eller økonomiaftaler mellem regeringen og KL.

Udviklingen på børnehandicap - analyse

Børn med handicap skal mødes med rette indsats og derfor ønsker aftalepartierne at der igangsættes en analyse, der skal se på de seneste fem års udvikling og forsøge tilsvarende at se 5 – 10 år frem. Afsættet for analysen skal dels være den analyse om særligt dyre enkeltsager som socialudvalget har arbejdet med i foråret 2021, og dels en ny analyse, der skal se dybere og bredere på sammenhænge i indsatser til børn med handicap og økonomien knyttet hertil.

Aftalepartierne ønsker konkret, at analysen skal se nærmere på visitationspraksis, indsatser, styring og finansiering i Center for børnehandicap og afdække mulige synergier og relevante effekter for kommunens øvrige drift – herunder skoler, dagtilbud, familie mv. Analysen laves i samarbejde mellem Børn & Skole og Social & Arbejdsmarked med henblik på, at den kan fremsendes som en del af budgetmaterialet for 2023-2026.

Beskæftigelsesområdet (2 mio. kr. i 2023)

Der er i perioden 2020-2022 afsat 2 mio. kr. årligt til en styrket sagsbehandling på Jobcenteret for at sikre hurtig og effektiv sagsbehandling til borgere og virksomheder. Set i lyset af den stigende mangel på arbejdskraft, er aftalepartierne enige om, at den styrkede indsats skal videreføres som minimum til og med 2023. Midlerne skal særligt anvendes med henblik på målrettede indsatser i forhold til virksomheder der oplever flaskehalsproblematikker og andre rekrutteringsudfordringer. Aftalepartierne afsætter på den baggrund 2 mio. kr. i 2023 til formålet.

Tilpasning af økonomien på integrationsområdet

Antallet af flygtninge og familiesammenførte flygtninge har været faldende de seneste år. På den baggrund er økonomien og antallet af medarbejdere på Integrationsområdet og Sprogskole Randers

reduceret i takt med nedgangen i antal personer, som skal have indsats fra Jobcentret eller sprogundervisning.

Langt størstedelen af økonomien på området er indkomstoverførelser, og består af udgifter til forsørgelse eller indsats (eksempelvis danskundervisning) samt tilskud fra staten. Disse udgifter budgetteres forfra hvert år og er dermed indarbejdet i basisbudgettet. Der foregår derfor en automatisk tilpasning af økonomien afsat til indkomstoverførelser.

Derudover er der afsat økonomi til administration – primært medarbejdere til sagsbehandling. Udgifterne til disse medarbejdere nedjusteres som følge af budgetaftalen for 2020, hvor det blev besluttet, at økonomien også på dette område skulle tilpasses det faldende antal flygtninge. Samlet kan aftalepartierne konstatere, at udgifterne til integration er reduceret med 9 mio. kr. henover de seneste 4 år.

Kronjyllands Veteraner (0,15 mio. kr. i 2022)

Aftalepartierne er enige om at støtte Kronjyllands Veteraner med 150.000 kr. i 2022.

Videreførelse af uddannelsesforløb SoSu-hjælpere (0,7 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Aftalepartierne ønsker at fortsætte det særlige uddannelsesforløb, hvor ledige fra brancher med mindre gode beskæftigelsesmuligheder og risiko for langtidsledighed omskoles til social- og sundhedshjælpere. Herigennem får de pågældende ledige væsentligt forbedret deres beskæftigelsesmuligheder, da der er mangel på uddannet arbejdskraft på særligt omsorgsområdet og socialområdet.

Der er tale om et samarbejdsprojekt mellem omsorgsområdet, socialområdet og beskæftigelsesområdet. Merudgiften ved at omskole ledige, i forhold til hvad omkostningerne er ved almindelige uddannelsesforløb for SoSu-hjælpere og -assistenter, finansieres ved den besparelse, som kommunen opnår på forsørgelsesydelse (dagpenge eller kontanthjælp), når de ledige starter på uddannelsen og får voksenelevløb.

Aftalepartierne afsætter 0,7 mio. kr. årligt til formålet i 2022 og 2023. På baggrund af de hidtidige erfaringer forventes det, at der kan uddannes omkring 20 nye SoSu-hjælpere og 10 nye SoSu-assistenter for de i alt 1,4 mio. kr.

Omsorgsområdet:

Udvikling på omsorgsområdet og samarbejde med pårørende (0,15 mio. kr. i 2022 og 2023)

Byrådet besluttede i august 2020 at der skulle gennemføres en større analyse af omsorgsområdet, gennemført af et eksternt konsulentfirma som udløber af udfordringerne på Huset Nyvang.

Analysen blev forelagt byrådet i april måned 2021 og konkluderede, at omsorgsområdet generelt fremtræder som en velfungerende og veldrevet organisation, men at der også findes udfordringer, der med fordel kunne ses på. På baggrund heraf er der besluttet en række analyser og tiltag på det samlede omsorgsområde, der tager fat i de fremlagte problemstillinger i rapporten.

De forskellige tiltag og analyser er samlet i en omfattende 10-punkts plan, hvoraf nogle allerede er implementeret/under udarbejdelse og andre først iværksættes i 2022. Der er tale om følgende:

- Handleplanen for Huset Nyvang (er iværksat)
- Fremtidens model for pårørendesamarbejde (fremlagt i september 2021)
- Udarbejdelse af demenspolitik i 2022 (kommissorium fremlagt i september 2021)
- Kompetence-, fastholdelses- og rekrutteringsstrategi for omsorgsområdet (2022)
- Tildelingsmodel (principper drøftes i efteråret 2021 og revideret model fremlægges i foråret 2022 med ikrafttræden fra 2023)
- Boligplan på omsorgsområdet (foråret 2022)
- Kvalitetsstandarder revideres med henblik på mere tydelig information om serviceniveauet (efteråret 2021)
- Databaseret faglig driftsstyring og fokus på hvordan ledelsen kan styrkes på centrene (løbende)
- Kontinuitet blandt medarbejderne – færrest mulige medarbejdere hos den enkelte borger (oplæg i efteråret 2021)
- Tydeligere afgørelser om tildeling af en plejehjemsplads (løbende)

På baggrund af det hidtidige arbejde konstaterer aftalepartierne, at arbejdet skrider planmæssigt frem og lægger vægt på at tidsplanen fastholdes. Dertil ikke mindst, at arbejdet sikrer den fornødne udvikling omkring de opmærksomhedspunkter, der har været rejst i tilknytning til den gennemførte analyse, så der kan opnås en endnu større generel tilfredshed blandt såvel borgere, der modtager tilbud på omsorgsområdet, som disses pårørende.

I forlængelse heraf ønsker aftalepartierne at afsætte midler til at styrke samarbejdet med de pårørende på omsorgsområdet. Der afsættes 150.000 kr. årligt i 2022 og 2023 til formålet.

Rengøring hver anden uge på omsorgsområdet fastholdes (1,7 mio. kr. årligt fra 2023 og frem)

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2021-2024 blev det besluttet, at den planlagte reduktion ved rengøring hver 3. uge i stedet for hver 2. uge på omsorgsområdet ikke gennemføres. Det blev samtidigt besluttet at finansieringen af dette skulle tilvejebringes i forbindelse med budgetlægningen for 2022-2025.

Klippekort på omsorgsområdet (5 mio. kr. i 2022)

Aftalepartierne er enige om at fastholde niveauet for klippekortordningen på omsorgsområdet i 2022. Med ordningen kan der støttes op omkring beboere på kommunens plejecentre og borgere i eget hjem med mange timers hjemmehjælp, således at de fortsat kan få ½ times klippekort om ugen til det, som borger finder, at der er brug for ekstra hjælp til. Der afsættes på den baggrund 5 mio. kr. i 2022 til omsorgsområdet. Aftalepartierne er samtidig enige om, at en eventuel videreførelse af ordningen i 2023 og frem kan drøftes i forbindelse med næste års budgetlægning.

Visitation på hjælpemiddelområdet

På hjælpemiddelområdet behandles der årligt omkring 7000 sager. Sager med større eller mere specialiserede hjælpemidler behandles i den centrale visitationsenhed. De udgør ca. 10% af det samlede antal sager på området.

Sagsbehandlingstiderne på visse af disse større specialiserede hjælpemidler har i en periode været alt for lang. Byrådet besluttede på den baggrund, at der skulle laves en analyse af visitationen på hjælpemiddelområdet.

Analysen viser, at den primære årsag til de forlængede sagsbehandlingstider er en oparbejdet sagspukkel gennem de seneste par år, der blandt andet skyldes vakancer og udskiftning blandt medarbejderne.

Aftalepartierne ønsker at fastholde de politisk fastsatte målsætninger for sagsbehandlingstider på hjælpemiddelområdet. Aftalepartierne støtter i den forbindelse op omkring de tiltag til forbedringer, som forvaltningen peger på i den gennemførte analyse – herunder at dette kan gennemføres indenfor omsorgsområdets eksisterende økonomi.

Aftalepartierne er endvidere enige om, at der fastsættes en målsætning om, at ventelisten reduceres med 70% medio 2023. Forvaltningen bedes i den forbindelse fremlægge status på målopfyldelsen til omsorgsudvalget umiddelbart efter sommerferien 2022 og 2023.

I forbindelse med at forvaltningen til foråret 2022 skal fremsende et forslag til en revideret intern fordelingsmodel på omsorgsområdet, ønsker aftalepartierne, at der indgår et forslag til, hvorledes budgettet til visitationsområdet fremover kan indgå i denne.

Sundhed, kultur og fritid:

Breddeidræt (0,5 mio. kr. årligt i 2022-2024)

Aftalepartierne ønsker at opprioritere støtten til breddeidrætten i Randers Kommune, og har derfor besluttet at afsætte i alt 1,5 mio. kr. til senere fordeling i sundheds-, idræts- og kulturudvalget. Beløbet kan til eksempel anvendes til at støtte nystartede initiativer, indgå som yderligere midler i den eksisterende breddeidrætspulje, fastholdelse og udvikling af ledere og trænere i idrætslivet eller til en helt fjerde type initiativ. Der afsættes på den baggrund 0,5 mio. kr. til formålet i hvert af årene 2022-2024.

Breddeidræt - anlæg

Byrådet har tidligere besluttet, at merprovenuet forbundet med, at kommunen selv forestår byggemodning og udstykning af arealerne ved Overvænget (Over Hornbæk), forudsættes reserveret til bl.a. idrætsmæssige formål og kan prioriteres i kommende budgetforhandlinger.

Det forventede merprovenu er indarbejdet i budgettet som en del af anlægspuljen vedr. færdiggørelse og udvikling af idrætsanlæg i 2022. Aftalepartierne er enige om, at sundheds-, idræts- og kulturudvalget kan prioritere det fulde anlægsbeløb afsat i budgettet, når størrelsen af det endelige provenu fra grundsalget er kendt.

Breddeidræt – små sportsgrene

I Randers Kommune er der gang i idrætten og mindre sportsgrene pibler frem – særligt E-sport er stormet frem de senere år. Til at styrke de mindre idrætter, og sikre dem en mulighed for at slå rod, fastholder aftalepartierne derfor Folkeoplysningsudvalgets udviklingspulje på 400.000 kr. årligt. En

mindre del af puljen på 50.000 kr. årligt målrettes de mindre og nye sportsgrene. Fordelingen sker efter ansøgning.

Samtidig fastholdes den årlige breddeidrætspulje på 1,0 mio. kr., der kan søges af foreningers konkrete idrætsrelaterede aktiviteter.

Sundhedsfremme og forebyggelse (1,5 mio. kr. i 2023)

Aftalepartierne lægger stor vægt på sundheden for borgerne i Randers Kommune. Kommunen skal kunne tilbyde sundhedsfremmende og forebyggende indsatser, rettet mod større trivsel og livskvalitet for alle borgere. Aftalepartierne ønsker at gøre det nemmere for borgerne at tage de sunde valg i hverdagen ved målrettet at arbejde for at fremme borgernes sundhed og forebygge at de får kroniske sygdomme senere i livet. Formålet er at skabe de bedste rammer for at alle borgere kan mestre eget liv.

Sundhedstilstanden og sundhedsvanerne blandt Randers Kommunes borgere er på nogle områder markant dårligere end i Region Midt som helhed. Det gælder forhold som rygning, kostmønster, overvægt og trivsel (mental sundhed). Markant flere borgere i Randers Kommune lider således af kroniske lidelser i forhold til regionen som helhed.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at videreføre sundhedspuljen i yderligere et år. Der afsættes 1,5 mio. hertil i 2023, idet puljen fortsat skal anvendes til sundhedsfremmende og forebyggende indsatser for borgerne,

Psykologsamtaler til unge

Siden 2019 har der på Sundhedscentret været tilbud om psykologsamtaler til unge med henblik på, at de via et lettilgængeligt tilbud opnår større trivsel i hverdagen, kan klare dagligdagsudfordringer og stress og derigennem får opbygget mental robusthed og mobiliseret egne potentialer og ressourcer

Tilbuddet har været en stor succes og mange unge har draget fordel af heraf, men det har også betydet at der i øjeblikket er 10 ugers ventetid hertil.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at der skal afsættes 0,2 mio. kr. fra de afsatte midler i sundhedsfremmepuljen i 2022 (inkl. eventuelle overførte midler fra 2021), så der herigennem kan ske en reduktion af ventetiden. For eksempel ved at lave holdtilbud til unge med stress via en udvidelse eller forlængelse af det netop igangsatte tilbud "Åben og rolig", der foreløbigt er bevilget af 2021-midler i 1 år fra september 2021.

Handicapcentret Kronjylland

Handicapcentret Kronjylland er i økonomiske vanskeligheder. Aftalepartierne ønsker i den forbindelse, at der skal ses på muligheden for at tildele centret et rente- og afdragsfrit lån på op til 0,5 mio. kr. Forvaltningen anmodes om at vurdere muligheden. Aftalepartierne forudsætter herunder, at Handicapcentret som led i vurderingen skal kunne fremlægge et budget i balance for de kommende år.

Havndal sundhedshus - færdiggørelse (1 mio. kr. i 2022)

Det er planen, at Sundhedshuset i Havndal skal være klar til brug ved udgangen af 1. kvartal 2022. Aftalepartierne ønsker at fastholde denne tidsplan og ambitionerne knyttet til huset. Der reserveres på den baggrund 1 mio. kr. i 2022 til imødegåelse af eventuelle fordyrende elementer og færdiggørelse af projektet.

Sundhedskoordinator Havndal (0,25 mio. kr. i 2022 og frem)

Aftalepartierne er enige om, at afsætte midler til ansættelse af en 20 timers sundhedskoordinator med ansvarsområde som koordinator for aktiviteter i og omkring Sundhedshuset i Havndal – eksempelvis støtte til fastholdelse og gennemførelse af aktiviteter, aftaler samt generelt samarbejde med lokalsamfundet i forhold til udvikling og behov.

Aftalepartierne lægger stor vægt på, at Sundhedshuset opleves som et åbent og inviterende tilbud, så borgerne har mulighed for at møde en sundhedsfaglig person, der kan vejlede dem videre i diverse sundhedstilbud. Forvaltningen bedes udarbejde en egentlig stillingsbeskrivelse, som forelægges sundheds-, idræts- og kulturudvalget inden udgangen af 2021.

Der afsættes 0,25 mio. kr. til formålet i 2022 og frem, idet aftalepartierne samtidigt er åbne overfor, at Kirkens Korshær kan supplere finansieringen, så denne kan udvides med flere timer – eventuelt gøres til en fuldtidsstilling.

Udbyhøj Havn - helhedsplan

Aftalepartierne noterer sig med tilfredshed, at arbejdet med planerne for Udbyhøj Havn og de omkringliggende udbygningsområder skrider planmæssigt frem og vil blive fremlagt til politisk godkendelse i nærmeste fremtid.

Overvægtige børn (0,1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024)

Aftalepartierne er enige om en yderligere prioritering af indsatsen i forhold til overvægtige børn med henblik på, at den eksisterende venteliste til tilbuddet kan afvikles. Aftalepartierne afsætter på den baggrund yderligere 0,1 mio. kr. til indsatsen i 2023 og 2024.

Familieiværksætterne og PREP (1,5 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Familieiværksætterne (FIV), som er et forældrekursus for førstegangsfamilier og PREP, som er et tilbud til par med udfordringer i parforholdet, har været tilbudt siden 2014 i Randers Kommune.

1.283 familier har deltaget i Familieiværksætterne i perioden fra 2014 til 2020 og kurset er et gennemarbejdet undervisningskoncept, der tilbydes i mange kommuner. Kurset starter under graviditeten og fortsætter til barnet er 8 måneder og et opfølgende møde efter to et halvt år. Siden 2018 har FIV-kurserne været suppleret med "MiniFIV", som er tilpasset de mest sårbare familier. Fra 2018 til 2020 har der været gennemført 9 "MiniFIV"-kurser.

Aftalepartierne er enige om at videreføre tilbuddet Familieiværksætterne (herunder "MiniFIV") og PREP i minimum yderligere to år. Der afsættes på den baggrund 1,5 mio. kr. årligt til formålet i 2022 og 2023.

Museum Østjylland (373.000 kr. i 2022 og 442.000 kr. i 2023 og frem)

En del af Museum Østjyllands medarbejdere, der har været ansat i fleks- og seniorjobs forventes at forlade arbejdsmarkedet de kommende år. Da ordningerne er under forandring og afvikling, må samme høje formidlingsniveau ske ved at de afgående medarbejdere erstattes af ansatte på ordinære vilkår. Dette giver museet økonomiske problemer. Aftalepartierne er på den baggrund enige om at støtte Museum Østjylland med yderligere 373.000 kr. i 2022 og 442.000 kr. i 2023 og frem.

Iguanbryderne (0,5 mio. kr. i 2022)

Springvandet Iguanbryderne har stor kulturhistorisk værdi for Randers Kommune. Skulpturen, der tidligere stod på Frederiksplads og sidenhen ved Stadion, kan få nyt liv ved en genetablering på Tinghusplads i Randers. Lokale borgere har allerede indsamlet betydelige midler ved en række fonde. Lokale virksomheder, pengeinstitutter og Randers Kommunes Kunstfond har ligeledes bidraget til projektet. Aftalepartierne er enige om at støtte genrejsningen af springvangsanlægget på pladsen foran Tinghuset. Derfor afsætter aftalepartierne 0,5 mio. kr. i 2022 til genrejsningsprojektet.

Håndværksmuseets fornyelse (1 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Håndværksmuseet i Randers har siden 1996 formidlet et vigtigt stykke købstadshistorie. Udstillingen er imidlertid ikke blevet ændret siden åbningen og det forventes, at der kan skabes større interesse hos børn og unge for uddannelser inden for håndværksfagene ved fornyelse af udstillingen.

Fornyelsen af Håndværksmuseet har et samlet budget på 19 mio. kr., der for hovedpartens vedkommende forventes at kunne dækkes gennem fundraising. Da en væsentlig forudsætning for at kunne indhente ekstern finansiering vil være, at kommunen bidrager, er aftalepartierne enige om at afsætte i alt 2 mio. kr. til projektet. Beløbet fordeles med 1 mio. kr. årligt i 2022 og 2023.

Stadsarkivet (0,7 mio. kr. i 2022, 0,3 mio. kr. i 2023 stigende til 0,5 mio. kr. i 2025 og frem)

En kommune i hastig udvikling skal holde fast ved sine rødder. Randers Stadsarkiv varetager fremtidssikringen af forvaltningens og lokalsamfundets historiske arkivalier. Stadsarkivet har på sigt stort potentiale til at udvikle sig til et historieformidlende hus, hvor borgerne kan få indsigt i vores fælles fortid. Det kræver, at der findes fremtidige løsninger på Stadsarkivets finansiering og på den langsigtede magasinstruktur. Aftalepartierne forventer at forvaltningen vil arbejde videre med mulige løsninger på disse spørgsmål.

Aftalepartierne anerkender samtidigt, at Randers Stadsarkiv udfører et vigtigt arbejde med at bevare og formidle kommunens historie. Derfor afsætter aftalepartierne 0,7 mio. kr. i 2022, 0,3 mio. kr. i 2023, 0,45 mio. kr. i 2024 og 0,5 mio. kr. i 2025 og frem til Stadsarkivets formidlingsaktiviteter samt de forventede økonomiske konsekvenser af, at det ikke længere er muligt at ansætte medarbejdere på de hidtidige vilkår i fleksjob mv.

Thorstrappen (2,5 mio. kr. i 2022)

Randers Midtby skal have et kunstnerisk udtryk, der kan skabe opmærksomhed på internationalt niveau. Derfor støtter aftalepartierne det lokale erhvervslivs initiativ til at skabe en kunsttrappe af kunstner Erik A. Frandsen, der skal forbinde området omkring Thors Bakke med Østervold. Projektet vil samlet set have udgifter på 5 mio. kr. Det finansieres delvist af bidragsydere fra erhvervslivet, der

forventer at indsamle i alt 2 mio. kr. til projektet. Derudover kan der findes 0,5 mio. kr. på sundheds-, idræts- og kulturudvalgets område. Aftalepartierne er herefter enige om, at afsætte de resterende 2,5 mio. kr. til at projektet kan realiseres.

Værket (4,1 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Værket har over de seneste år cementeret sin position som en af de vigtigste institutioner i det randrusianske kulturliv. Aftalepartierne ønsker at Værket skal fortsætte den positive udvikling og det er derfor nødvendigt at udvikle Værkets bygningskompleks. Denne udvikling er senest blevet iværksat ved reoveringen af Værkets restaurant og køkken.

Et nyt scenetræk er herudover nødvendigt for, at Værket kan gennemføre de forestillinger i Store Sal, som er afgørende for at sikre den fortsatte positive udvikling. Dette vil fremadrettet gøre Værket til et endnu mere attraktivt kulturtilbud for publikum både i og udenfor Randers Kommune. På den baggrund afsætter aftalepartierne i alt 8,2 mio. kr. til etableringen af et elektrisk scenetræk. Beløbet fordeles med 4,1 mio. kr. i henholdsvis 2022 og 2023.

Aftalepartierne er endvidere enige om, at det er nødvendigt at arbejde videre med udviklingen af Værkets bygningskompleks og vil derfor se på mulighederne for at prioritere dette yderligere i forbindelse med budget 2023-2026.

Miljø og teknik:

Klimaplanen

Randers Kommune har i mange år været en af de kommuner, der gik forrest i indsatsen for at skabe et bedre klima og en grøn omstilling. Også før klimaspørgsmålet for alvor kom på den nationale og internationale dagsorden har Randers Kommune haft stort fokus på bæredygtighed.

Derfor var det også helt naturligt, at Randers Kommune var blandt de første kommuner i landet til at deltage i klimaprojektet DK2020. Et projekt, der nu har vist sin styrke, så stort set samtlige af landets kommuner er gået i gang med klimaplaner. Det er positivt og glædeligt, for den grønne omstilling mod en bæredygtig fremtid er en holdindsats, som kræver alles hjælp – kommuner, virksomheder, landbrug, borgere, fællesskaber og familier såvel som det enkelte individ.

I foråret vedtog byrådet Klimaplan 2050. Det er en klimaplan, der udstikker kursen mod en bæredygtig fremtid.

Klimaplanen 2050 oplister en lang række indsatser, der bidrager til omstillingen, men som også har forskellige tidshorisonter. Tid er dog en vigtig faktor, så aftalepartierne lægger vægt på, at Randers Kommune går i gang med det, vi kan, så hurtigt som muligt:

Klimaplanen - skovrejsning (2 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Der er store ambitioner i Klimaplan 2050, især når det gælder skovrejsning. Som startskud til en styrket indsats vil aftalepartierne etablere en kommunal skovpulje og afsætte i første omgang 2 mio. kr. til denne i henholdsvis 2022 og 2023. Ambitionen er, at puljen i kommende års budgetter skal øges – blandt andet ved søgning af statslige puljemidler. Skovpuljen skal bruges til finansiering af

kommunal skovrejsning såvel som medfinansiering af privat skovrejsning. Som supplement til skovpuljen beder aftalepartierne forvaltningen om at undersøge muligheden for et koncept, der skaber mulighed for, at private virksomheder kan yde økonomisk støtte til kommunalt køb af jord til skovrejsning. Virksomhederne kan så synliggøre deres bidrag til klimaet, f.eks. ved at de får et certifikat.

Klimaplanen – øvrige tiltag

Fossilfri energiforsyning:

I Randers Kommune er vi forholdsvis langt med omstillingen af energisektoren. Men vi har brug for mere grøn energi i fremtiden. Aftalepartierne ønsker derfor, at forvaltningen udarbejder en varmeplan/strategisk energiplan med inddragelse af relevante aktører og udarbejder en strategi for vedvarende energi. I arbejdet lægger aftalepartierne vægt på, at bæredygtige energitiltag, bl.a. deling af spild- og overskudsvarme eller industrielle symbioser, understøttes.

Grøn omstilling i erhvervslivet:

Randers Kommune kan spille en positiv rolle i forhold til den grønne omstilling i erhvervslivet. Derfor ønsker aftalepartierne, at forvaltningen udvider indsatsen i forhold til at vejlede og indgå i dialog om den grønne omstilling med virksomhederne. Aftalepartierne ser i den sammenhæng store perspektiver i, at de grønne erhvervs kræfter understøttes, samles og synliggøres – eksempelvis i form af en klynge på de nye havnearealer. Aftalepartierne ønsker at prioritere 0,5 mio. kr. fra Erhvervspuljen til formålet.

Randers Kommune råder over store attraktive erhvervsarealer. Aftalepartierne ønsker, at Randers skal tiltrække så mange innovative, grønne virksomheder som muligt. Derfor skal der igangsættes en styrket indsats for at tiltrække denne type af virksomheder. Tiltrækningen kan ske på klassisk vis gennem branding og synlighed, men aftalepartierne lægger også vægt på, at Randers Kommune gennem sin erhvervsservice har et særligt fokus på at vejlede og servicere grønne virksomheder. Aftalepartierne ønsker derfor et oplæg i første halvår 2022 på, hvordan der kan laves en særlig indsats og en særlig grøn profil for udvalgte erhvervsområder i Randers, som er særligt målrettet virksomheder inden for klima og miljø.

Kommunen som koncern:

Randers Kommune skal – som koncern – vise vejen og feje for egen dør. Aftalepartierne ønsker, at forvaltningen udarbejder bæredygtighedsstrategier, der sætter ambitiøse retninger inden for eksempelvis energi, plast og affald, indkøb samt måltider. Derudover ønsker aftalepartierne, at forvaltningen udarbejder en udskiftningsplan for kommunens køretøjer, som omlægges til VE-drivmidler. Aftalepartierne ønsker en løbende og ambitiøs elektrificering af den kommunale bilflåde så brugen af fossile brændsler gradvist kan udfases. Aftalepartierne anmoder direktionen om, at udarbejde en koordineret plan for, hvorledes arbejdet med disse strategier kan gennemføres. Dette afrapporteres til det nye byråd i løbet af 1. halvår 2022.

Bedre rammer for el-ladestander:

Et væsentligt element i klimaplanen er, at persontransporten skal være grønnere – bl.a. gennem langt flere el-biler. Kommunen som arbejdsplads spiller her en vigtig rolle, og aftalepartierne noterer sig med tilfredshed nyere initiativer omkring medarbejdertransport i el-biler, der stilles til rådighed

for udlejning til private uden for arbejdstid, og udbud af køretøjer i ældreplejen, hvor en større del af flåden bliver elektrisk. En nødvendig forudsætning for omstillingen af den private bilflåde til at være mere elreven er god og tilgængelig ladeinfrastruktur. Aftalepartierne er derfor enige om, at Randers Kommune skal arbejde for at skabe de bedst mulige rammer for opsætningen af nye el-ladestandere, hvilket også er en del af det forslag til parkeringsstrategi, der aktuelt er i offentlig høring. Aftalepartierne noterer sig, at nye regler for opsætning af ladestandere vanskeliggør, at kommunen selvstændigt som aktør kan opstille ladestandere til brug for private. Aftalepartierne ønsker dog, at Randers Kommune indgår i dialog med markedets leverandører med henblik på at der bliver planlagt så mange el-ladere som muligt - herunder at gode erfaringer fra andre kommuner indgår i arbejdet.

Energibesparende foranstaltninger:

Randers Kommune investerer løbende i energibesparende foranstaltninger. Formålet med investeringerne er at optimere energiforbrug, forbedre indeklima og styrke bæredygtigheden. Samtidig skal investeringerne være rentable. Fokus er på at optimere den eksisterende bygningsmasse med udgangspunkt i energimærker og screeninger, ligesom inddragelse af bygnings daglige brugere giver gode bidrag. Energi projekter indtænkes også i forbindelse med andre større renoverings- og vedligeholdelsesarbejder på bygninger, så der sikres en helhedsorienteret løsning omkring bygningerne. I forhold til arbejdet med at realisere Klimaplan 2050 er der fokus på energi projekter, der understøtter konvertering fra fossilt brændsel til vedvarende energi, herunder muligheden for at lagre egen energi produktion til senere brug. Over de kommende år forventes energiovervågning at kunne nedbringe kommunens samlede energiforbrug, ligesom det forventes at kunne tilvejebringe data, der kan sætte energiledelse på dagsordenen. Der er i budgettet indarbejdet 12,5 mio. kr. i 2022 og 2023 og et fast rammebeløb på 15,7 mio. kr. i 2024 og frem til energibesparende foranstaltninger. Disse udgifter kan lånefinansieres og målet er at lave årlige energi projekter for 25 mio. kr.

Børn, unge og bæredygtighed:

Klimaet er i stigende grad i børns og unges bevidsthed, og aftalepartierne ønsker, at der skal arbejdes systematisk med klimadagsordenen i både folkeskoler og kommunale daginstitutioner. Arbejdet skal tage afsæt i det igangværende arbejde med de 17 verdensmål og gennemføres i forlængelse af eksisterende lærerplaner i både dagtilbud og folkeskolen.

Grøn Pulje:

Med det seneste energiforlig og følgende lov er der besluttet en ny fondskonstruktion for udbygning af vedvarende energianlæg (VE-anlæg). Fondskonstruktionen – Grøn Pulje – fungerer ved, at der ved opsætning af VE-anlæg tilfalder puljen midler fra projektopstillerne. Disse midler kan kommunerne anvende til gavn for naboer og grønne tiltag nær nyetablerede VE-anlæg og lokalsamfundet generelt. Aftalepartierne hilser ordningen velkommen og ser positive muligheder i at skabe lokale grønne tiltag, der også har gavn for hele kommunen. Aftalepartierne lægger i den sammenhæng vægt på, at midlerne også – i det omfang det er muligt – kan indtænkes som led i realiseringen af ambitionerne i Randers Kommunes Klimaplan og DK2020 samarbejde. Aftalepartierne ønsker, at forvaltningen udarbejder et oplæg til, hvorledes Grøn Pulje skal administreres og hvordan, der kan søges fra den. Aftalepartierne opfordrer i den sammenhæng til, at oplægget bør fokusere på, hvor der kan tænkes sammenhænge i indsatserne i landdistriktsudvalget, udviklingsudvalget og miljø- og teknikudvalget.

Infrastrukturplan – fremtidssikring af en by i vækst (10 mio. kr. i 2025)

Randers ligger smukt og centralt placeret ved Gudenåen mellem Jyllands to største byer. Det giver store muligheder for byen, men også udfordringer for infrastrukturen. Derfor har Randers byråd vedtaget en ambitiøs og langsigtet infrastrukturplan, som skal løse kommunens trafikale udfordringer.

Infrastrukturplanens langsigtede mål er at løse de trafikale udfordringer via konkrete projekter, som skal realiseres drypvist. Centrale mål i planen er at sikre ekstra krydsninger af Gudenåen/Randers Fjord med en ny Klimabro, der samtidig kan beskytte mod stormflod og skabe et enormt regnvandsbassin, samt på sigt at etablere en egentlig ringvejsforbindelse omkring Randers by.

På den kortere bane er det vigtigste trafikprojekt i Randers by en forlængelse af Ringboulevarden, så de øst-vest gående vejforbindelser i den nordlige del af Randers forbedres, og trafik kan ledes uden om den centrale midtby. Derfor blev der i budget 2021-2024 afsat midler til at gennemføre en VVM undersøgelse af forlængelsen. Derudover blev der også afsat 30 mio. kr. til infrastrukturanlæg.

Aftalepartierne noterer sig, at arbejdet med udarbejdelse af VVM for Ringboulevardens forlængelse skrider planmæssigt frem, og ser store potentialer i at få projektet realiseret. Aftalepartierne er derfor enige om, at afsætte yderligere 10 mio. kr. i 2025 til realisering af projekter i infrastrukturplanen. Aftalepartierne er enige om, at midlerne som udgangspunkt skal prioriteres til den planlagte forlængelse af Ringboulevarden, og at tilvejebringelsen af den resterende finansiering til dette projekt kan drøftes i forbindelse med budgettet for 2023-2026.

Udvidelse af Højsletvej (2,5 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Højsletvej anvendes i dag som et bindeled for den øst-vestgående trafik nord for Randers. Vejen anvendes af mange fra den østlige del af kommunen, der skal til og fra E45. Vejen er dog ikke bred nok til trafikmængden, hvilket har betydning for trafiksikkerheden og medfører, at kanterne på vejen køres op. En udvidelse af Højsletvej indgår derfor også i kommunens infrastrukturplan, som et projekt, der kan skabe bedre fremkommelighed øst-vest.

Aftalepartierne er enige om, at Højsletvej skal udvides nu. Der afsættes derfor i alt 5 mio. kr. til en udvidelse. Aftalepartierne er også indstillet på, at vurdere behovet for en dobbeltrettet cykelsti på strækningen i forbindelse med det kommende års budgetlægning. Herudover ønsker aftalepartierne, at forvaltningen går i dialog med politiet i forhold til mulighederne for at hastighedsgrænsen på vejen sættes ned.

2 minus 1 vej i Harridslev (1 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Der er fuld gang i byudviklingen i den sydlige del af Harridslev, og den positive befolkningsudvikling indebærer også, at der er mange familier med børn der bosætter sig i området. Der er derfor nu behov for at kigge på sikre skoleveje, så børnene fra kvarteret kan færdes sikkert til og fra skole. Kraftcenter Korshøj ligger ved siden af Korshøjskolen. De bedre cykelfaciliteter vil derfor også gøre incitamentet til at bruge cyklen som transportmiddel til fritidsfaciliteterne større.

Aftalepartierne afsætter på den baggrund i alt 2 mio.kr. til at Vangvejen omdannes til en 2 minus 1 vej fra Bækengen til Højvangsvej. Med det afsatte beløb kan de manglende fortovsstrækninger - dels på Vangvejen nord for Sagavej og langs Sagavej fra Kastanievej – ligeledes anlægges.

Trafikken i Spentrup

Spentrup er en af kommunens levende og voksende byer. Med opførelsen af flere boliger og flere biler på vejene er trafikken i Spentrup blevet presset.

Som en del af kommunens infrastrukturplan indgår derfor også en omfartsvej omkring Spentrup og der vil blive etableret en krydsningshelle på Birke Alle i efteråret 2021. Det er dog ikke kun den gennemkørende trafik der volder problemer. Der opleves trængsel og farlige situationer flere steder bl.a. omkring Blicherskolen. Derfor ønsker aftalepartierne, at der i 2022 gennemføres en analyse af trafikken i Spentrup med henblik på at kortlægge farlige og u hensigtsmæssige steder, og at forvaltningen på den baggrund kommer med forslag til, hvordan disse forhold løses.

Lyskryds Enghøj Alle – Hobrovej (2,5 mio. kr. i 2023)

Aftalepartierne er enige om at afsætte 2,5 mio. kr. i 2023 til etablering af lysregulering i krydset Enghøj Alle – Hobrovej (ved Shell).

Cykelstier (3,9 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Aftalepartierne er enige om, at afsætte midler til følgende cykelsti-projekter:

- I alt 1,5 mio. kr. til færdiggørelse af cykelstien Faarup - Nørbæk
- I alt 5,5 mio. kr. til etablering af cykelstien Gjerlev - Øster Tørslev
- I alt 0,8 mio. kr. til etablering af en cykelsti mellem Skovvangsvej og Dybdalsvej i Drastrup

Vej- og stimodel – afledt drift

Aftalepartierne er enige om, at forvaltningens forslag til en model for afledt drift på vejområdet gennemføres fra og med regnskabsåret 2021. Med modellen vil der fremover ske løbende regulering af budgettet til vejvedligeholdelse som følge af etableringen af nye veje, stier mv.

Tilgængelighed for alle

Aftalepartierne lægger stor vægt på, at alle borgere i Randers kan komme rundt i kommunen. Derfor forsøges færdselsarealerne i videst muligt omfang udformet, så de er tilgængelige for alle. Det vil i mange tilfælde betyde kompromisser, da kørestolsbrugere, cyklister, svagtseende og andre trafikanter ikke alle har samme behov. Løsninger der tilgodeser den ene gruppe, kan derfor nogle gange være til gene for en anden gruppe.

Kommunen forsøger at tage så mange hensyn, som det er muligt, og i alle større anlægsprojekter gennemføres derfor også en revision af tilgængeligheden ved en såkaldt tilgængelighedsrevisor. Forvaltningen er desuden løbende i dialog med handicaprådet om, hvor der er steder, som for nyligt er blevet ændret og hvor anbefalinger for tilgængelighed ikke har kunnet gennemføres. Aftalepartierne ønsker ligeledes, at forvaltningen drøfter behovet for en egentlig tilgængelighedspolitik med Handicaprådet.

Prioritering af grundvandet (0,75 mio. kr. i 2022)

Opgaven med beskyttelse af drikkevandet er vigtig og skal prioriteres højt. Kommunerne har frem til og med 2022 til at gennemføre en risikovurdering og sammen med landbruget og andre aktører at finde lokale løsninger for at stoppe brugen af pesticider i de boringsnære beskyttelsesområder. Byrådet har tidligere afsat midler til opgaven, men aftalepartierne er enige om at indsatsen skal prioriteres med yderligere 0,75 mio. kr. i 2022.

Bygningsvedligehold

Aftalepartierne lægger fortsat stor vægt på, at kommunens bygningsmasse vedligeholdes på et tilfredsstillende niveau. I forbindelse med vedtagelsen af den 10-årige investeringsplan på anlægsområdet, blev der fastlagt en gradvis forøgelse af budgettet til bygningsvedligehold fra 2024 til 2028 og frem. I 2025 er budgettet således forøget med yderligere 2 mio. kr. i forhold til 2024, og udgør i alt 48,1 mio. kr.

Aftalepartierne er enige om, at prioriteringen i den 10-årige investeringsplan er nødvendig, da de ekstra midler skal anvendes til nødvendig genopretning og indhentning af det vedligeholdelsesmæssige efterslæb som i dag eksisterer på en række af kommunens bygninger.

Byggesags- og myndighedsbehandling (2 mio. kr. årligt i 2022 og 2023)

Randers vokser og aktiviteten stiger. Det mærkes mange steder i byen og i oplandet, og helt konkret også hos kommunens byggesagsbehandling. Udviklingen har stået på i en længere periode, men er fortsat med endnu større styrke i 2021. Hele forvaltningen arbejder med byggesagsbehandlingen, da den ofte involverer miljø-, natur-, vej- og planmæssige forhold. Byggesagsbehandlingen prioriteres meget højt.

Aftalepartierne for de seneste års budgetaftaler har af flere omgange prioriteret bedst mulige vilkår for at sikre væksten i Randers kommune. Derfor er der ad flere omgange tilført midler til planafdelingen og byggesagsafdelingen. I budgetaftalen for 2020-2023 blev løftet gjort permanent ved afsættelsen af 3 mio. kr. fra 2021 og frem – set i forhold til niveauet fra 2016.

Aftalepartierne er enige om, at den høje aktivitet skal understøttes ved korte sagsbehandlingstider. Derfor er aftalepartierne enige om, at der afsættes 2 mio. kr. i 2022 og 2023 til yderligere ressourcer til byggesagsbehandling og planlægningsopgaver. Aftalepartierne er også enige om, at løftet er midlertidigt, da der er usikkerhed om, hvad de aktuelle høje byggepriser og materialemanglen i byggebranchen har af betydning for den fremtidige aktivitet.

Erhverv og udvikling:

Flodbyen Randers – fra planer til realisering

Udviklingen af Flodbyen Randers står foran et større gearskifte. Om kort tid påbegyndes næste fase i det store byomdannelsesprojekt, når Randers Kommune forventeligt indgår i partnerskab med en ekstern investor og etablerer Arealudviklingsselskabet Flodbyen Randers.

Aftalepartierne hilser et kommende partnerskab velkomment og er enige om, at der skal sikres såvel politisk som administrativ opbakning til, at partnerskabet får de bedste forudsætninger for at blive en succes.

Som en væsentlig del af visionen for Flodbyen Randers skal naturen tænkes med ind i udviklingen. Fra Klimabroen i øst til Justesens Plæne i vest etableres på begge sider af fjorden Klimabåndet. Klimabåndet skal beskytte Randers by imod oversvømmelser fra stormflod og samtidig skabe en byudvikling, hvor natur, klimatilpasning, byens sociale liv og identitet smelter sammen på nye måder. Det skal være klimatilpasning med merværdi.

Aftalepartierne ser visionen om klimabåndet som en helt ny og innovativ måde at skabe byudvikling på, og ser frem til at se de første konkrete projekter vokse frem med Storkeengen som det første eksempel. Aftalepartierne lægger i den forbindelse også vægt på, at der – i samarbejde med den kommende partner – udvikles eksperimenterende områder for bæredygtighed, med øje for, at Flodbyen Randers kan blive et oplagt fyrtårn for fremtidens bæredygtige samfund og fortællingen om Randers Kommunes grønne profil - et sted, hvor det er let at leve bæredygtigt.

Klimabroen udgør et centralt omdrejningspunkt for hele byudviklingsprojektet Flodbyen Randers, og er samtidig det vigtigste bidrag til at sikre bedre trafikafvikling i Randers by. Gennem de sidste budgetaftaler er der afsat midler til opsparing til Klimabroen. Dette fortsætter med budgettet for 2022-2025, hvor der er afsat 13 mio. kr. i 2022 stigende til 19 mio. kr. i 2025. Ved udgangen af budgetperioden vil der været opsparet i alt 132 mio. kr. til realiseringen af Klimabroen.

Klimabroen er det infrastrukturprojekt i landet, der har den bedste samfundsmæssige afkastgrad, hvilket understreger projektets bæredygtighed. Aftalepartierne er derfor også enige om, at der fortsat bør arbejdes politisk såvel som administrativt på at sikre statslig medfinansiering af Klimabroen, så denne kan stå færdig i 2030.

Midtbystrategi for Randers by

I december 2019 vedtog Randers Byråd den strategiske udviklingsplan for Randers Midtby. Midtbystrategien har til formål at gøre Randers by endnu mere attraktiv og skabe en levende midtby med oplevelser, indtryk og muligheder for alle.

Aftalepartierne ser med tilfredshed på arbejdet, der er i gang for at udvikle Randers Midtby og noterer sig, at opgaverne i forlængelse af Midtbystrategien fortsætter i 2022 og 2023. Byens fysiske rum udvikles i tæt dialog med byens aktører f.eks. cityforeningen, så Midtbyen fremstår som en smuk kulisse for forskellige events, shopping og afslapning.

Midtbyen er et vigtigt element i at tiltrække nye borgere til byen, for besøgende, for de erhvervsdrivende og for de der bor i midtbyen. Samtidigt skal Midtbyen også være en tilgængelig og handicapvenlig. Aftalepartierne bemærker, at der i forbindelse med udviklingen af Midtbyen skal fastholdes et fortsat fokus på at sikre tilgængelighed for alle. Aftalepartierne er i den forbindelse opmærksomme på, at der i disse hensyn vil være flere og til tider modsatrettede hensyn, der skal afbalanceres overfor hinanden.

Fortsat fokus på høj erhvervsvenlighed

Et stærkt erhvervsliv og en serviceorienteret effektiv kommune hænger tæt sammen. Derfor er det vigtigt for Randers Kommune, at erhvervsvenligheden er i top. Det er i et stærkt samspil mellem erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og kommune, at fundamentet lægges for en stærk lokalt funderet vækst.

Aftalepartierne noterer sig med tilfredshed, at kommunen er landets højdespringer i Dansk Industris netop offentliggjorte Erhvervsklimamåling. Målingen peger på, at erhvervslivet i langt højere grad end tidligere er tilfredse med bl.a. dialogen med kommunen, og at godt 70 pct. af virksomhederne vil anbefale Randers Kommune som et godt sted at etablere sig. Det er markant over landsgennemsnittet, men det kan gøres endnu bedre.

Aftalepartierne ønsker at flest muligt og mindst 80 pct. af de adspurgte virksomheder i fremtiden vil anbefale Randers Kommune. Allerede igangværende initiativer om styrket samarbejde med virksomhederne, tjener her som et stærkt udgangspunkt for at fortsætte den positive udvikling. Aftalepartierne opfordrer på den baggrund forvaltningen til, at der igangsættes en endnu tættere dialog med det lokale erhvervsliv om initiativer, der yderligere kan styrke erhvervsvenligheden.

Plads til nye erhvervsområder

Aftalepartierne noterer sig med glæde, at salget af erhvervsjord de seneste år har slået rekord. Der bliver solgt jord til randrusianske virksomheder der vil udvide deres forretning og jord til nye virksomheder, der kommer til kommunen. Det er glædeligt og viser at erhvervslivet er stærkt og aktivt i Randers Kommune, og at Randers Kommune er et godt sted at drive virksomhed.

Aftalepartierne ønsker derfor, at forvaltningen udarbejder et oplæg til placeringen af fremtidige erhvervsområder i Randers Kommune og en tilhørende strategi for kommunalt jordopkøb. Fortsat erhvervsudvikling understøttes af et godt udvalg af erhvervsjord på hylderne, så forskellige erhvervstyper altid kan finde attraktive grunde.

Et varieret udbud af byggemuligheder i hele kommunen

Randers Kommune oplever i disse år stor interesse fra udviklere, tilflyttere og egne borgere på nye byggemuligheder og nye byggegrunde i hele kommunen. Det er positivt og understreger, at Randers opleves som et godt sted at bo og leve.

Det er vigtigt, at udviklere, nye tilflyttere og egne borgere har gode muligheder at vælge imellem, når de vil bygge nyt. Derfor skal der være udbud af både kommunale og private grunde – bredt fordelt i hele kommunen. Hvis Randers kommune ikke har et attraktivt udvalg af byggemuligheder og byggegrunde, så er risikoen, at potentielle købere finder bedre muligheder andetsteds.

I de seneste år har salget af kommunale byggegrunde slået rekorder, og udviklingen ser ud til at fortsætte. Det er glædeligt, men har også den konsekvens, at antallet af ledige kommunale byggegrunde mindskes, og at der er mindre kommunal jord at bygge på til fremtiden.

Samtidig er der også godt salg i private grunde, og forvaltningen oplever en stor interesse fra private udviklere, der ønsker at skabe rammerne for nye boligområder. Det er positivt, og er med til at sikre et varieret udbud.

Aftalepartierne er enige om, at forvaltningen skal lave en jordforsynings- og grundstrategi, som skal lægge fundamentet for, at Randers Kommune fortsat er sikret et bredt og varieret udbud af private og kommunale byggegrunde – på tværs af hele kommunen. Strategien skal forelægges det nye byråd i foråret 2022 og sætte rammen for kommunens arealudvikling.

Aftalepartierne er opmærksomme på, at den store interesse, der har været for både køb af kommunale grunde og udvikling af private projekter, betyder, at der i de kommende år skal prioriteres flere ressourcer til opkøb, planlægning og byggemodning – indenfor rammerne af et samlet hvile-sig-selv princip på området.

Arkitektur- og bylivspolitik

Byudviklingen tager for alvor fart i Randers i disse år. Byen ændrer sig, og nye bygninger skyder op. Aftalepartierne ønsker udvikling af den gode by, de gode byrum og boliger af god kvalitet med høj arkitektonisk værdi. I Randers skal der være blandende byområder med blandede ejerformer til alle målgrupper. Der skal skabes attraktive områder, der taler til borgere og tilflyttere, og hvor områdets natur, landskaber og historie respekteres. Dette skal ske gennem en ny Arkitektur- og bylivspolitik, der skal sikre et solidt fundament for at tage dialogen med bygherrer og investorer, så bl.a. god arkitektur og attraktive byrum kommer til at kendetegne Randers.

Aftalepartierne er enige om, at forvaltningen skal udarbejde et oplæg til en proces, der kan fremlægges for det nye byråd i starten af 2022. Ambitionen skal være, at byrådet kan få forelagt et forslag til en ny Arkitektur- og bylivspolitik senest primo 2023. Aftalepartierne er samtidigt enige om, at der i den forbindelse kan drøftes et behov for en eventuel stadsarkitektfunktion.

Gudenåstien – en å og sti af national betydning (1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024)

Gudenåen skærer sig smukt og livgivende gennem hele det østjyske – og ender smukt i Randers. Det er en å med mange fortællinger, spændende historie og stor betydning for hele livet omkring.

Dette fantastiske aktiv for Randers – og kommunerne åen i øvrigt løber igennem – kan gøres endnu mere tilgængelig for alle danskere. Det ligger i den fælles vision alle Gudenå-kommunerne har formuleret, hvor ambitionen er en 170 km. lang vandreroute fra kilde til fjord.

Det samlede projekt for alle kommunerne beløber sig til godt 50 mio. kr. hvoraf ca. 4 mio. kr. vedrører sti i Randers Kommune. Det er forventningen, at det vil være muligt at hente ekstern finansiering til op mod 50 pct. af udgiften til stiens etablering.

Aftalepartierne ønsker at understøtte en øget turisme i Randers. Vandring som ferieform er i vækst og her skal Randers være med helt fremme. En samlet Gudenåsti fra åens udspring til Randers Midtby vil understøtte fortællingen om Randers som et naturskønt område til glæde for ikke kun kommunens borgere, men også kommende turister.

Aftalepartierne er derfor enige om, at der reserveres 1 mio. kr. årligt i 2023-2024 til finansiering af Gudenåstien under forudsætning af, at der sikres finansiering til den anden halvdel af udgiften fra eksterne parter.

Familiehuset (0,15 mio. kr. i 2022)

Aftalepartierne er enige om at videreføre bevillingen med driftstilskud til Familiehuset i 2022. Der afsættes 150.000 kr. til formålet.

Voruphuset – færdiggørelse af scene (0,4 mio. kr. i 2022)

Aftalepartierne er enige om afsætte yderligere 0,4 mio. kr. i 2022 til Voruphuset med henblik på færdiggørelse af scene.

Randers Regnskov – anlægstilskud (1,5 mio. kr. i 2022 og 2 mio. kr. i 2023)

Natursamarbejdsprojektet 'Tidsrejsen' er et projekt som Randers Regnskov har fundet på og efterfølgende har udviklet i samarbejde med Randers Kommune og Museum Østjylland. Randers Regnskov har søgt midler til gennemførelsen, som er bevilget af Nordea-fonden.

I 2022 og 2023 planlægges opført flere oplevelser i Tidsrejsen om den natur og det landskab, som Randers by ligger lige midt i. Etableringen kræver imidlertid en forudgående investering på ca. 3,5 mio. kr. til nedrivning af eksisterende byggeri på den tidligere Åbo grund og Jutekompagniets gamle hal. Aftalepartierne er enige om, at reservere midler til dette i form af anlægstilskud på 1,5 mio. kr. i 2022 og 2 mio. kr. i 2023.

Den Vestdanske Filmpulje (0,15 mio. kr. i 2022)

Aftalepartierne er enige om at videreføre bevillingen, så Randers Kommune også i 2022 kan være medlem af Den Vestdanske Filmpulje. Der afsættes 150.000 kr. til formålet i 2022.

Landdistrikter:

LAG Randers - Favrskov (0,3 mio. kr. i 2022 og frem)

Aftalepartierne er enige om, at der skal afsættes midler til sekretariatsbistand til LAG Randers Favrskov, så længe Randers Kommune har en LAG (Lokale-Aktions-Grupper). Der afsættes på den baggrund 0,3 mio. kr. til formålet i 2022 og frem.

Forøgelse af Landsbypuljen (0,3 mio. kr. i 2022 og frem)

Aftalepartierne er enige om at forøge landsbypuljen med 0,3 mio. kr. årligt i 2022 og frem. Forøgelsen af puljen skal skabe forudsætning for, at landdistriktsudvalget i endnu højere grad kan støtte initiativer i landdistrikterne – herunder de lokale forsamlingshuse.

Indsats mod dårlige boliger

Flere byer i landdistrikterne har udfordringer med skæmmende og nedrivningsmodne bygninger. Derfor vil Randers Kommune styrke og forstærke indsatsen for frivillig nedrivning. Aftalepartierne noterer sig, at de steder, hvor det er muligt at nedrive, og hvor det er vurderingen, at en nedrivning er hensigtsmæssig, kan der anvendes byfornyelsesmidler til indretning af nye grønne friarealer og

mødesteder. Derved kan der skabes rum til det gode liv og landdistrikterne kan blive endnu mere attraktive som boligområder.

Byfornyelsesprojekter og udvikling af landdistrikternes fysiske miljø

Byfornyelsesindsatsen i kommunen omfatter områdefornyelse, bygningsfornyelse, nedrivning og friarealforbedring. I forbindelse med byfornyelse kan der opnås refusion for en del af udgifterne fra staten. For at få andel i midlerne, skal Randers Kommune dog selv medfinansiere en del af udgifterne. Derfor er der afsat midler til denne opgave i budgettet.

Aftalepartierne noterer sig med tilfredshed, at Randers Kommune anvender områdefornyelse som et aktivt redskab i udviklingen af landdistrikternes fysiske miljø. De nuværende områdefornyelser i Gjerlev, Øster Bjerregrav/Over Fussing samt Albæk suppleres de kommende 4 år med områdefornyelser i Asferg, Mellerup, Ålum og Havndal. Derudover vil Randers Kommune i samme periode i tæt samarbejde med de lokale parter arbejde på at udvikle strukturplaner i Assentoft, Spentrup, Stevnstrup og Øster Bjerregrav for at understøtte en helhedsorienteret udvikling af byerne, således infrastruktur, udbygning af boliger, rekreative områder mv. følges ad.

Tværgående, øvrig finansiering og administration:

Tilskud til foreninger (1,1 mio. kr. i 2022 og 45.000 kr. i 2023)

Aftalepartierne er enige om at øge eksisterende tilskud til en række foreninger. Tilskuddene fordeles således:

- Den Blå Paraply 200.000 kr. i 2022
- SAM 575.000 kr. i 2022 - herudover reserveres yderligere 200.000 kr. fra §18-midlerne i 2022 til SAM.
- Underværket 100.000 kr. i 2022
- Natteravnene 25.000 kr. i 2022
- Kastalia 45.000 kr. i 2023
- Selvhjælp Randers 230.000 kr. i 2022

Som finansiering af tilskuddene indgår et forventet overskud i §18-midlerne på 225.000 kr. i 2021 samt udmøntning af den allerede afsatte pulje under økonomiudvalget til tilskud til foreninger i 2022.

Fastholdelse af ansvarlig og langsigtet økonomisk styring

I forbindelse med budgettet for 2021-2024 blev den hidtidige kortsigtede styring efter kommunens likviditet erstattet af en styring, som indebærer, at det gennemsnitlige driftsoverskud inkl. afdrag på kommunens lån er det primære styringsmål i budgetlægningen.

Der skal kort sagt være balance i økonomien på det skattefinansierede område og råd til at betale de løbende afdrag på kommunens gæld, før der kan bruges midler på nye tiltag. Aftalepartierne bekræfter med denne aftale prioriteringen af den økonomiske styring, og lægger i den forbindelse afgørende vægt på, at dette sikrer en overordnet styring af kommunens økonomi, som er ansvarlig og holdbar – også på længere sigt.

Rekruttering og fastholdelse af medarbejdere

I Randers Kommune – og resten af den kommunale sektor – opleves der stigende problemer i forhold til rekruttering af frontmedarbejdere på nogle af de store velfærdsområder. Herunder helt konkrete udfordringer med at skaffe kvalificerede afløsere i ferieperioder samt udfordringer i forhold til at rekruttere tilstrækkeligt med elever.

Aftalepartierne lægger stor vægt på, at kommunen arbejder både offensivt og fremsynet i forhold til at imødegå mangel på kvalificeret arbejdskraft – både på kort og længere sigt.

I kommunens strategi for rekruttering og kompetenceudvikling er der fokus på netop dette – herunder den attraktive arbejdsplads, hvor nye kollegaer får en 'god start', mødes af dygtige kollegaer og kompetent ledelse, og løbende kompetenceudvikling og brug af teknologi er en helt naturlig del af arbejdet. Forhold som er mindst ligeså vigtige, når det kommer til fastholdelse af eksisterende medarbejdere.

Inden sommerferien 2022 vil byrådet blive præsenteret for et forslag til en revideret personale- og ledelsespolitik, hvor strategien for rekruttering og kompetenceudvikling vil blive indarbejdet.

Parallelt arbejdes der på de store serviceområder med de forskellige udfordringer, som der eksisterer i forhold til rekruttering og fastholdelse af udvalgte faggrupper. Byrådet præsenteres herunder for en kompetence-, fastholdelses- og rekrutteringsstrategi på omsorgsområdet i 2022.

Ny digitaliseringsstrategi

De fællesoffentlige og fælleskommunale digitaliseringsprojekter har henover de seneste år forandret det kommunale IT-landskab. Dette fortsætter i de kommende år. Samtidigt har kommunen i 2020-2021 gennemført implementering af en række store nye IT-systemer – såvel tværgående koncernløsninger som fagsystemer. Arbejdet med disse systemer pågår fortsat i forhold til at udnytte løsningernes potentiale for mere effektive arbejdsgange, bedre selvbetjeningsmuligheder for borgerne mv.

Nedlukningerne under corona-pandemien har herudover sat endnu mere fokus på mulighederne for anvendelse af digitale møder, distancearbejde og brugen af digitale hjælpemidler i den kommunale service.

Forvaltningen planlægger med det afsæt at udarbejde en ny digitaliseringsstrategi og handleplan for tværgående og lokale it- og digitaliseringsinitiativer. Digitaliseringsstrategien vil få fokus på hvordan teknologien kan understøtte rationelle og effektive arbejdsgange. Strategien vil også sætte fokus på innovation og nytænkning, ligesom der er behov for at fastholde fokus på informations- og cybersikkerhed.

Aftalepartierne er enige i behovet for en ny digitaliseringsstrategi og ønsker denne forelagt for byrådet i 2022 med henblik på, at der kan sikres en politisk forankring og prioritering af de mange digitaliseringsinitiativer, som kommunen arbejder med.

Statslig kompensation for demografisk udgiftspres (-15,1 mio. kr. i 2023 og frem)

Der er i basisbudgettet indarbejdet en forudsætning om kompensation for den demografiske udvikling på landsplan på 0,5 mia. kr. årligt i kommende års økonomiaftaler mellem regeringen og KL. Randers Kommunes andel heraf indgår som forventede indtægter i basisbudgettet.

Aftalepartierne er enige om, at der kan forudsættes en kompensation vedrørende demografi i økonomiaftalen for 2023 på samme niveau som i 2022 – i alt 1,4 mia. kr. på landsplan. Forudsætningerne i 2024 og frem ændres ikke, idet aftalepartierne her er enige om, at der er en større grad af usikkerhed i forhold til størrelsen af den kompensation som kommunerne kan forvente.

I forhold til forudsætningerne i basisbudgettet giver ændringen forventede merindtægter på 15,1 mio. kr. årligt i perioden 2023 og frem. Disse indarbejdes og anvendes som generel finansiering i nærværende budgetaftale.

Reduktion i anvendelsen af eksterne konsulenter (-1 mio. kr. årligt i 2022 og frem)

Som generel finansiering af indholdet i nærværende budgetaftale er aftalepartierne enige om, at der skal gennemføres reduktion i anvendelsen af eksterne konsulenter svarende til 1 mio. kr. årligt fra 2022 og frem. Reduktionen fordeles ligeligt på tværs af direktørområderne.

Låntagning - fortsat nedbringelse af gæld

Social- og Indenrigsministeriet har givet mulighed for øget låntagning i Randers Kommune. Aftalepartierne er enige om, at der på baggrund heraf optages lån på 28 mio. kr. som indgår som generel finansiering af nærværende budgetaftale. Aftalepartierne konstaterer, at Randers Kommune fortsat (netto) nedbringer gælden.

Udmøntning af anlægspuljer mv. (i alt -63,4 mio. kr.)

Aftalepartierne er enige om at udmønte følgende anlægsbeløb til generel finansiering af nærværende aftale:

- Anlægspuljer til fri prioritering afsat i basisbudgettet: 3 mio. kr. årligt i 2022-2024 og i alt 41,5 mio. kr. i 2025.
- Pulje til neutralisering af reduceret indtægtsbudget: 3,4 mio. kr. i 2022 samt en afledt merudgift på 0,56 mio. kr. i årene 2023-2025.
- Corona-reserve: Restbeløb på 2,0 mio. kr. afsat i 2021.
- Beløb afsat til projektering af bro over Randers Fjord (oprindeligt afsat i budget 2012-2015): 5,1 mio. kr. afsat i 2021.
- Diverse vejprojekter, ramme: Medfinansierer aftalen via en nedskrivning af rammebeløbet med 2 mio. kr. i henholdsvis 2024 og 2025.

Tilførsel af midler som følge af finanslov 2022

Såfremt de kommende forhandlinger om finansloven for 2022 betyder tilførsel af midler til kommunen, er aftalepartierne enige om, at konkret udmøntning af disse skal aftales nærmere i kredsen af aftalepartier.

Aftalepartierne samarbejde

Aftalepartierne er enige om en fortsat styrkelse af samarbejdet og den politiske koordinering på tværs. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at gennemføre møder efter behov, hvor den løbende udmøntning af nærværende budgetaftale kan drøftes. Første møde afholdes i december 2021.

Borgmesteren

For Socialdemokratiets byrådsgruppe

For Venstres byrådsgruppe

For Dansk Folkepartis byrådsgruppe

For Det Konservative Folkepartis byrådsgruppe

For Radikale Venstres byrådsgruppe

For Socialistisk Folkepartis byrådsgruppe

Oversigter

2022-2025

Hovedoversigt

Sammendrag

Bevillingsoversigter

Artsoversigt

Investeringsoversigt

Hovedoversigt 2022-2025

Beløb i 1000 kr. i 2022-priser på drift (A) og anlæg (B). Øvrige i løbende priser.

Afsnit	2022		2023		2024		2025	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
A. DRIFTSVIRKSOMHED (inkl. refusion)								
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	200.321	-115.711	200.275	-115.711	200.280	-114.849	200.023	-114.849
Heraf refusion	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	156.381	-169.141	156.381	-169.141	156.381	-169.141	156.381	-169.141
2. Transport og infrastruktur	171.811	-17.812	172.194	-17.812	172.191	-17.812	172.493	-17.812
3. Undervisning og kultur	1.303.562	-121.909	1.300.723	-121.909	1.291.838	-121.909	1.290.084	-121.909
Heraf refusion	0	-5.254	0	-5.254	0	-5.254	0	-5.254
4. Sundhedsområdet	548.510	-6.013	546.976	-6.013	543.976	-6.013	543.876	-6.013
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	5.081.909	-939.163	5.105.628	-958.700	5.135.816	-971.497	5.164.284	-975.966
Heraf refusion	0	-509.056	0	-520.821	0	-528.003	0	-530.896
6. Fællesudgifter og administration	684.281	-14.843	701.454	-14.841	699.102	-14.841	708.086	-14.841
Heraf refusion	0	0	0	0	0	0	0	0
Driftsvirksomhed i alt	8.146.776	-1.384.593	8.183.630	-1.404.128	8.199.583	-1.416.063	8.235.227	-1.420.532
Heraf refusion	0	-514.310	0	-526.074	0	-533.257	0	-536.149
B. ANLÆGSVIRKSOMHED								
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	104.898	-57.969	99.668	-25.280	95.292	-25.380	91.187	-31.795
1. Forsyningsvirksomheder mv.	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Transport og infrastruktur	31.742	-1.000	29.416	-900	14.792	-900	17.046	-2.100
3. Undervisning og kultur	42.361	0	35.897	0	24.097	0	15.401	0
4. Sundhedsområdet	4.400	0	0	0	0	0	0	0
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	30.544	0	7.573	0	5.073	0	5.000	0
6. Fællesudgifter og administration	45.601	-132	19.401	0	13.081	0	13.077	0
Anlægsvirksomhed i alt	259.546	-59.101	191.956	-26.180	152.335	-26.280	141.711	-33.895
PRIS-/LØN-STIGNINGER 00-06	0	0	153.434	-26.367	342.203	-59.477	538.265	-93.963
C. RENTER	19.058	-6.477	17.684	-5.977	16.168	-5.477	14.562	-4.977
D. BALANCEFORSKYDNINGER								
Forøgelse i likvide aktiver (8.22.01 - 8.22.11)	0	0	0	0	38.248	0	25.822	0
Øvrige balanceforskydninger (8.25.12 - 8.52.62)	-4.658	0	18.812	0	-16.779	0	7.028	0
Balanceforskydninger i alt	-4.658	0	18.812	0	21.469	0	32.850	0
E. AFDRAG PÅ LÅN OG LEASING-FORPLIGTELSE (8.55.63-8.55.79)	128.235	0	127.705	0	124.272	0	123.110	0
SUM (A + B + C + D + E)	8.548.957	-1.450.172	8.693.221	-1.462.652	8.856.029	-1.507.297	9.085.725	-1.553.367
F. FINANSIERING								
Forbrug af likvide aktiver (8.22.01 - 8.22.11)	0	-39.251	0	-63.023	0	0	0	0
Optagne lån (8.55.63 - 8.55.79)	0	-44.400	0	-16.300	0	-17.600	0	-18.800
Tilskud og udligning (7.62.80 - 7.62.86)	60.072	-2.430.456	59.338	-2.454.527	58.632	-2.521.853	59.894	-2.584.383
Refusion af købsmoms (7.65.87)	0	0	0	0	0	0	0	0
Skatter (7.68.90 - 7.68.96)	10.954	-4.655.704	11.041	-4.767.098	11.137	-4.879.048	11.219	-5.000.288
Finansiering i alt	71.026	-7.169.811	70.379	-7.300.948	69.769	-7.418.501	71.113	-7.603.471
BALANCE	8.619.983	-8.619.983	8.763.600	-8.763.600	8.925.798	-8.925.798	9.156.838	-9.156.838

Sammendrag 2022-2025

Beløb i 1000 kr. i 2022-priser på drift og anlæg. Øvrige i løbende priser.

Hovedfunktioner fordelt på drift og anlæg, samt Hovedkonto 7 og 8	2022		2023		2024		2025	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Hovedfunktion: Drift								
0022 Jordforsyning	400	-1.564	400	-1.564	400	-1.564	400	-1.564
0025 Faste ejendomme	117.970	-90.887	117.664	-90.887	117.669	-90.887	117.669	-90.887
0028 Fritidsområder	13.105	-733	13.105	-733	13.105	-733	13.105	-733
0032 Fritidsfaciliteter	19.205	-2.085	19.055	-2.085	19.055	-2.085	19.055	-2.085
0035 Kirkegårde	10.484	-10.484	10.484	-10.484	10.484	-10.484	10.484	-10.484
0038 Naturbeskyttelse	5.484	-706	5.502	-706	5.502	-706	5.502	-706
0048 Vandløbsvæsen	3.120	-243	3.120	-243	3.120	-243	3.120	-243
0052 Miljøbeskyttelse m.v.	3.167	-510	3.167	-510	3.167	-510	2.910	-510
0055 Diverse udgifter og indtægter	7.687	-8.500	7.687	-8.500	7.687	-7.638	7.687	-7.638
0058 Redningsbredskaab	19.700	0	20.090	0	20.090	0	20.090	0
0. Byudvikling, bolig og miljøforanstaltninger	200.321	-115.711	200.275	-115.711	200.280	-114.849	200.023	-114.849
0138 Affaldshåndtering	156.381	-169.141	156.381	-169.141	156.381	-169.141	156.381	-169.141
1 Forsyningsvirksomheder mv.	156.381	-169.141	156.381	-169.141	156.381	-169.141	156.381	-169.141
0222 Fælles funktioner	75	-11.249	1.620	-11.249	1.617	-11.249	1.919	-11.249
0228 Kommunale veje	80.774	-592	80.458	-592	80.458	-592	80.458	-592
0232 Kollektiv trafik	90.090	-5.230	89.244	-5.230	89.244	-5.230	89.244	-5.230
0235 Havne	873	-742	873	-742	873	-742	873	-742
02 Trafik og infrastruktur	171.811	-17.812	172.194	-17.812	172.191	-17.812	172.493	-17.812
0322 Folkeskolen m.m.	1.031.336	-88.314	1.029.331	-88.314	1.019.263	-88.314	1.018.544	-88.314
0330 Ungdomsuddannelser	45.932	-426	45.952	-426	45.952	-426	45.952	-426
0332 Folkebiblioteker	42.381	-1.927	42.381	-1.927	42.381	-1.927	42.381	-1.927
0335 Kulturel virksomhed	85.633	-29.105	85.070	-29.105	85.175	-29.105	84.715	-29.105
0338 Folkeoplysning og fritidsaktivitet rm.v.	98.281	-2.138	97.990	-2.138	99.069	-2.138	98.494	-2.138
03 Refusion i alt		50.603		-3.180		58.053		-3.180
03 Undervisning og kultur	1.303.562	-121.909	1.300.723	-121.909	1.291.838	-121.909	1.290.084	-121.909
0462 Sundhedsudgifter m.v.	548.510	-6.013	546.976	-6.013	543.976	-6.013	543.876	-6.013
04 Sundhedsområdet	548.510	-6.013	546.976	-6.013	543.976	-6.013	543.876	-6.013
522 Central refusionsordning	0	-37.374	0	-37.879	0	-37.879	0	-37.879
0525 Dagtilbud mv. til børn og unge	612.007	-161.257	631.674	-168.566	636.254	-173.846	639.734	-174.746
0528 Tilbud til børn og unge med særlige behov	274.489	-37.779	272.396	-37.779	271.196	-37.779	271.196	-37.779
0530 Tilbud til ældre	1.077.378	-116.484	1.064.397	-116.484	1.062.393	-116.484	1.062.393	-116.484
0538 Tilbud til voksne med særlige behov	636.499	-80.282	634.819	-80.220	630.363	-80.220	631.383	-80.220
0546 Tilbud til udlændinge m.fl.	49.289	-19.744	45.890	-17.590	44.365	-16.265	42.574	-16.074
0548 Førtidspensioner og personlige tillæg	693.939	-11.987	705.529	-11.910	727.544	-11.825	742.959	-11.740
055770 Kontante ydelser i alt	919.091	-179.730	917.770	-180.562	916.534	-181.133	921.884	-181.999
0558 Revalidering, ressourceforløb og fleksjobordninger mv.	691.574	-284.853	713.315	-298.515	729.225	-307.225	734.760	-310.360
0568 Arbejdsmarkedsforanstaltninger ialt	109.797	-9.674	103.632	-9.194	101.736	-8.841	101.195	-8.685
0572 Støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige social	17.848	0	16.206	0	16.206	0	16.206	0
05 Refusion ialt	0	0	1.000	0	1.000	0	0	0
05 Sociale opgaver og beskæftigelse	5.081.909	-939.163	5.105.628	-958.700	5.135.816	-971.497	5.164.284	-975.966
0642 Politisk organisation	15.893	0	18.560	0	18.560	0	19.683	0
0645 Administrativ organisation	499.650	-14.556	493.068	-14.553	484.762	-14.553	484.762	-14.553
0648 Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter	20.514	-288	20.254	-288	20.254	-288	20.254	-288
0652 Lønpuljer m.v.	148.224	0	169.571	0	175.525	0	183.387	0
06 Fællesudgifter og administration mv.	684.281	-14.843	701.454	-14.841	699.102	-14.841	708.086	-14.841
Drift og refusion i alt	8.146.776	-1.384.593	8.183.630	-1.404.128	8.199.583	-1.416.063	8.235.227	-1.420.532

Hovedfunktioner fordelt på drift og anlæg, samt Hovedkonto 7 og 8	2022		2023		2024		2025	
Hovedfunktion: Anlæg								
0022 Jordforsyning	25.550	-52.875	33.710	-22.100	19.650	-20.700	15.250	-23.700
0025 Faste ejendomme	50.603	-3.180	58.053	-3.180	70.151	-4.680	68.923	-8.095
0028 Fritidsområder	0	0	1.000	0	1.000	0	0	0
0032 Fritidsfaciliteter	21.690	0	863	0	834	0	3.357	0
0038 Naturbeskyttelse	6.144	0	6.043	0	3.656	0	3.656	0
48 Vandløbsvæsen	911	-1.914	0	0	0	0	0	0
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	104.898	-57.969	99.668	-25.280	95.292	-25.380	91.187	-31.795
0222 Fælles funktioner	900	-900	900	-900	900	-900	900	-900
0228 Kommunale veje	30.642	0	28.516	0	13.892	0	13.746	0
0232 Kollektiv trafik	200	-100	0	0	0	0	2.400	-1.200
02 Transport og infrastruktur	31.742	-1.000	29.416	-900	14.792	-900	17.046	-2.100
0322 Folkeskolen m.m.	31.324	0	28.261	0	24.097	0	15.401	0
0335 Kulturel virksomhed	11.037	0	7.637	0	0	0	0	0
03 Undervisning og kultur	42.361	0	35.897	0	24.097	0	15.401	0
0462 Sundhedsudgifter m.v.	4.400	0	0	0	0	0	0	0
04 Sundhedsområdet	4.400	0	0	0	0	0	0	0
0525 Dagtilbud til børn og unge	30.544	0	7.573	0	5.073	0	5.000	0
05 Sociale opgaver og beskæftigelse	30.544	0	7.573	0	5.073	0	5.000	0
0645 Administrativ organisation	17.484	-132	17.401	0	13.081	0	13.077	0
0648 Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter	1.500	0	2.000	0	0	0	0	0
0652 Lønpuljer m.v.	26.617	0	0	0	0	0	0	0
06 Fællesudgifter og administration m.v.	45.601	-132	19.401	0	13.081	0	13.077	0
Anlægsvirksomhed i alt	259.546	-59.101	191.956	-26.180	152.335	-26.280	141.711	-33.895
Pris- og lønstigning vedr. Hovedkonto 00-06	0	0	153.434	-26.367	342.203	-59.477	538.265	-93.963
07 Renter, tilskud, udligning og skatter mv.	90.084	-7.092.637	88.063	-7.227.602	85.937	-7.406.378	85.675	-7.589.648
08 Balanceforskydninger	123.577	-83.651	146.517	-79.323	145.741	-17.600	155.960	-18.800
BALANCE	8.619.983	-8.619.983	8.763.600	-8.763.600	8.925.798	-8.925.798	9.156.838	-9.156.838

Bevillingsoversigt 2022 - Drift

Bevillingsniveauet (bevillingsområderne) er markeret med *kursiv*. I Randers Kommune anvendes netto-bevillinger - markeret med **fed** og *kursiv*. Beløb i 1000 kr. i 2022-priser.

Type - udvalg - bevillingsområder - delområder	Udgift	Indtægt	Netto
Drift i alt	8.146.776	-1.384.593	6.762.183
Serviceudgifter	5.092.199	-590.547	4.501.652
Økonomiudvalget	465.644	-13.119	452.526
<i>Administration</i>	<i>449.751</i>	<i>-13.119</i>	436.633
Udvikling, Miljø og Teknik	68.306	-6.551	61.755
Børn og Skole	15.106	0	15.106
Social og Arbejdsmarked	33.685	-790	32.895
Sundhed, Kultur og Omsorg	17.994	0	17.994
Stabe og tværgående konti	120.748	-5.778	114.970
Redningsberedskab	19.700	0	19.700
Løn- og barselspuljer	28.068	0	28.068
Udbetaling Danmark	25.683	0	25.683
Tjenestemandspensioner og -præmier	55.262	0	55.262
Forsikringer	20.832	0	20.832
Servicebuffer, lovændringer og reserver	44.368	0	44.368
<i>Politisk organisation</i>	<i>15.893</i>	<i>0</i>	15.893
Fælles formål - Politisk organisation	610	0	610
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	14.180	0	14.180
Kommissioner, råd og nævn	1.027	0	1.027
Valg	75	0	75
Børne- og familieudvalget	803.471	-169.095	634.375
<i>Børn</i>	<i>581.388</i>	<i>-156.384</i>	425.004
Fælles formål - Børn	36.995	0	36.995
Dagpleje	82.970	-20.897	62.073
Dagtilbud	424.070	-135.487	288.583
Tilskud til private institutioner	26.826	0	26.826
Særlige dagtilbud	10.528	0	10.528
<i>Familie</i>	<i>222.082</i>	<i>-12.711</i>	209.371
Plejefamilier	62.688	-1.550	61.137
Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	50.578	-2.093	48.485
Forebyggende foranstaltninger og indsats	66.577	-2.153	64.424
Kvindekrisecentre	10.243	-6.915	3.328
Beskæftigelsesudvalget	131.801	0	131.801
<i>Beskæftigelse, integration og ydelser</i>	<i>131.801</i>	<i>0</i>	131.801
Integration	1.908	0	1.908
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	118.834	0	118.834
Øvrige indsatser og ydelser	11.060	0	11.060
Socialudvalget	691.168	-102.525	588.644
<i>Tilbud børn-unge-voksne m. særlige behov</i>	<i>691.168</i>	<i>-102.525</i>	588.644
Børnehandicap og Autisme	104.264	-35.012	69.252
Voksenhandicap	431.334	-47.218	384.115
Socialt Udsatte	155.571	-20.295	135.276
Miljø- og teknikudvalget	387.247	-50.268	336.979
<i>Miljø og teknik</i>	<i>369.125</i>	<i>-31.285</i>	337.841
Natur og Miljø	26.305	-2.192	24.113
Ejendomsservice	179.267	-12.022	167.245
Veje og Trafik	168.514	-17.071	151.444
Driftsafdeling	-4.961	0	-4.961
<i>Miljø og teknik, takstfinansieret</i>	<i>18.121</i>	<i>-18.984</i>	-862
Rottebekæmpelse	7.638	-8.500	-862

Type - udvalg - bevillingsområder - delområder	Udgift	Indtægt	Netto
Kirkegårde	10.484	-10.484	0
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	336.937	-39.741	297.196
<i>Kultur og fritid</i>	<i>212.628</i>	<i>-35.957</i>	<i>176.671</i>
Biblioteker	42.381	-1.927	40.454
Kultur	84.268	-29.105	55.163
Fritid og Idræt	85.979	-4.926	81.054
<i>Sundhedsområdet</i>	<i>124.309</i>	<i>-3.783</i>	<i>120.526</i>
Vederlagsfri fysioterapi	26.650	0	26.650
Rehabilitering	23.327	0	23.327
Sundhedsfremme og forebyggelse	16.624	-3.479	13.145
Andre sundhedsudgifter	6.365	0	6.365
Sundhedspleje	16.313	0	16.313
Tandpleje	35.030	-304	34.726
Omsorgsudvalget	1.175.265	-122.467	1.052.798
<i>Tilbud til ældre</i>	<i>1.175.265</i>	<i>-122.467</i>	<i>1.052.798</i>
Praktisk hjælp, pleje og træning	1.105.569	-114.669	990.900
Hjælpe midler	69.696	-7.798	61.898
Landdistriktsudvalget	5.713	0	5.713
<i>Landdistrikt</i>	<i>5.713</i>	<i>0</i>	<i>5.713</i>
Landdistrikt	4.047	0	4.047
Byfornyelse	1.666	0	1.666
Skole- og uddannelsesudvalget	1.076.482	-93.225	983.256
<i>Skole</i>	<i>1.044.173</i>	<i>-93.225</i>	<i>950.948</i>
Fællesudgifter - Skole	20.130	0	20.130
Folkeskoler og fritidstilbud	668.698	-61.057	607.641
Befordring af elever	17.417	0	17.417
Bidrag til efterskoler	13.800	0	13.800
Fritidshjem og klubber	23.519	-4.872	18.646
Specialskoler og -fritidstilbud	123.269	-27.257	96.012
Ungdomsskole	33.829	-39	33.790
Ungdommens Uddannelsesvejledning	13.499	0	13.499
Bidrag til privatskoler	107.889	0	107.889
Forberedende Grunduddannelse	22.124	0	22.124
<i>Pædagogisk Psykologisk Rådgivning</i>	<i>32.309</i>	<i>0</i>	<i>32.309</i>
PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning)	24.885	0	24.885
Forebyggende foranstaltninger børn, unge	7.423	0	7.423
Udviklingsudvalget	18.472	-107	18.365
<i>Udvikling</i>	<i>18.472</i>	<i>-107</i>	<i>18.365</i>
Erhvervsudvikling	10.751	-107	10.644
Turisme	5.895	0	5.895
Byudvikling	1.827	0	1.827
Indkomstoverførsler	2.470.619	-505.987	1.964.632
Børne- og familieudvalget	300	-150	150
<i>Familie</i>	<i>300</i>	<i>-150</i>	<i>150</i>
Forebyggende foranstaltninger og indsats	300	-150	150
Beskæftigelsesudvalget	2.430.866	-487.160	1.943.705
<i>Beskæftigelse, integration og ydelser</i>	<i>2.430.866</i>	<i>-487.160</i>	<i>1.943.705</i>
Arbejdsløshedsdagpenge	223.606	-623	222.983
Kontant- og uddannelseshjælp	396.985	-88.502	308.483
Sygedagpenge og jobafklaring	334.900	-109.123	225.777
Ressourceforløb	87.641	-17.528	70.113
Fleksjob	436.298	-230.367	205.931
Førtidspensioner	619.698	0	619.698
Seniorpension	48.663	0	48.663

Type - udvalg - bevillingsområder - delområder	Udgift	Indtægt	Netto
Integration	32.734	-16.102	16.632
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	86.934	0	86.934
Øvrige indsatser og ydelser	60.768	-24.915	35.853
Boligydelse og boligsikring	102.639	0	102.639
Socialudvalget	39.453	-18.677	20.777
<i>Tilbud børn-unge-voksne m. særlige behov</i>	39.453	-18.677	20.777
Børnehandicap og Autisme	37.053	-17.477	19.577
Voksenhandicap	2.400	-1.200	1.200
Indtægter fra den centrale refusionsordn	0	-37.374	-37.374
Børne- og familieudvalget	0	-12.549	-12.549
<i>Familie</i>	0	-12.549	-12.549
Plejefamilier	0	-3.731	-3.731
Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	0	-7.189	-7.189
Forebyggende foranstaltninger og indsats	0	-1.629	-1.629
Socialudvalget	0	-24.825	-24.825
<i>Tilbud børn-unge-voksne m. særlige behov</i>	0	-24.825	-24.825
Voksenhandicap	0	-24.825	-24.825
Aktivitetsbestemt medfinansiering	383.956	0	383.956
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	383.956	0	383.956
<i>Sundhedsområdet</i>	383.956	0	383.956
Medfinansiering på sundhedsområdet	383.956	0	383.956
Brugerfinansierede udgifter - drift	156.606	-169.141	-12.536
Økonomiudvalget	225	0	225
<i>Administration</i>	225	0	225
Tjenestemandspensioner og -præmier	225	0	225
Miljø- og teknikudvalget	156.381	-169.141	-12.760
<i>Miljø og teknik, takstfinansieret</i>	156.381	-169.141	-12.760
Affald og Genbrug	156.381	-169.141	-12.760
Ældreboliger - drift	43.396	-81.544	-38.148
Socialudvalget	580	-9.078	-8.498
<i>Tilbud børn-unge-voksne m. særlige behov</i>	580	-9.078	-8.498
Voksenhandicap	580	-9.078	-8.498
Omsorgsudvalget	42.816	-72.466	-29.650
<i>Tilbud til ældre</i>	42.816	-72.466	-29.650
Ældreboliger	42.816	-72.466	-29.650

Udvalg	Udgift	Indtægt	Netto
Drift i alt	8.146.776	-1.384.593	6.762.183
Økonomiudvalget	465.869	-13.119	452.751
Børne- og familieudvalget	803.771	-181.794	621.977
Beskæftigelsesudvalget	2.562.667	-487.160	2.075.506
Socialudvalget	731.201	-155.105	576.097
Miljø- og teknikudvalget	543.628	-219.410	324.218
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	720.893	-39.741	681.152
Omsorgsudvalget	1.218.081	-194.933	1.023.148
Landdistriktsudvalget	5.713	0	5.713
Skole- og uddannelsesudvalget	1.076.482	-93.225	983.256
Udviklingsudvalget	18.472	-107	18.365

Type	Udgift	Indtægt	Netto
Drift i alt	8.146.776	-1.384.593	6.762.183
Serviceudgifter	5.092.199	-590.547	4.501.652
Indkomstoverførsler	2.470.619	-505.987	1.964.632
Indtægter fra den centrale refusionsordn	0	-37.374	-37.374
Aktivitetsbestemt medfinansiering	383.956	0	383.956
Brugerfinansierede udgifter - drift	156.606	-169.141	-12.536
Ældreboliger - drift	43.396	-81.544	-38.148

Bevillingsoversigt 2022 - Anlæg

Bevillingsniveauet er på de enkelte anlægsprojekter. Beløb er i 1.000 kr. i 2022-priser.

Anlægsprojekt	Udgift	Indtægt	Netto
Anlæg i alt	259.546	-59.101	200.445
Skattefinansierede anlæg	233.996	-6.226	227.770
Økonomiudvalget	26.617	0	26.617
Anlægsbuffer	21.461	0	21.461
Brandteknisk gennemgang	5.156	0	5.156
Børne- og familieudvalget	30.544	0	30.544
Etablering af ny daginstitution i Midt	1.218	0	1.218
Etablering af daginstitution i Dronningborg	21.253	0	21.253
Forbedring af indeklima	5.073	0	5.073
Ny daginstitution - Dagtilbud Sydøst	3.000	0	3.000
Socialudvalget	2.700	0	2.700
Styrkelse egne voksentilbud BA22-2025	2.700	0	2.700
Miljø- og teknikudvalget	78.086	-2.914	75.172
Bygningsvedligehold, pulje	26.753	0	26.753
Energibesparende foranstaltninger, pulje	12.536	0	12.536
Naturforvaltningsprojekter	4.144	0	4.144
Venning vest for Randers (19-0309559)	0	-1.914	-1.914
Naturgenopretning i perioden 2020-2023	911	0	911
Klimaindsats - skovrejsning	2.000	0	2.000
Gudenåstien, finansiering	0	0	0
Diverse vejprojekter, ramme	0	0	0
Sikre skoleveje mv., ramme	0	0	0
Anlæg af cykelstier, ramme	3.246	0	3.246
Private vejes istandsættelse, ramme	900	-900	0
Infrastrukturplan, reservation	10.147	0	10.147
Ny Havnevej	7.313	0	7.313
Boligsocial indsats, udearealer, stier mm.	2.537	0	2.537
Cykelsti Fårup, færdiggørelse	750	0	750
Cykelsti Gjerlev - Øster Tørslev	2.750	0	2.750
Cykelsti Skovvangsvej - Dybdalsvej, Drastrup	400	0	400
2 minus 1-vej, Harridslev	1.000	0	1.000
Højsletvej, udvidelse	2.500	0	2.500
Enghøj Alle/Hobrovej, lyskryds	0	0	0
Ragna - dokning 2022	200	-100	100
Udbyhøjfærge - dokning 2025	0	0	0
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	42.764	0	42.764
Dronningborghallen - reservation	10.626	0	10.626
Færdiggørelse/udvkl. idrætsanlæg 2022	10.201	0	10.201
Anlægspulje til idrætsanlæg 2022	1.176	0	1.176
Anlægspulje til idrætsanlæg 2023	0	0	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2024	0	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2022	5.637	0	5.637
Breddeidrættens faciliteter 2023	0	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2024	0	0	0
Lysanlæg på Randers Stadion	-313	0	-313
Randers Teater	2.537	0	2.537
Optimering af Voruph	400	0	400
Anlægspulje til idrætsanlæg 2025	0	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2025	0	0	0
Fornyelse af Håndværkermuseum	1.000	0	1.000
Scenetræk, Værket	4.100	0	4.100

Anlægsprojekt	Udgift	Indtægt	Netto
Thorstrappen	2.500	0	2.500
Iguanbryderne, tilskud	500	0	500
Ny struktur i tandplejen	3.400	0	3.400
Sundhedshus i Havndal	1.000	0	1.000
Omsorgsudvalget	0	0	0
Landdistriktsudvalget	8.614	-3.180	5.434
Pulje til indsats mod dårlige boliger	1.000	0	1.000
Pulje til byfornyelsesprojekter	5.744	-2.000	3.744
Bygningsforbedringsudvalget	300	-180	120
Albæk, områdefornyelse	1.570	-1.000	570
Skole- og uddannelsesudvalget	25.688	0	25.688
Udbygning af folkeskoler, ramme	20.614	0	20.614
Forbedring af indeklima	5.073	0	5.073
Udviklingsudvalget	18.984	-132	18.852
Flodbyen Randers, ramme	8.376	0	8.376
Flodbyen, programsekretariat/frikøb UMT	2.650	0	2.650
Flodbyen, konsulentbistand	1.250	0	1.250
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	1.000	0	1.000
Randers Regnskov, anlægstilskud	1.500	0	1.500
Midtbystrategi	4.080	0	4.080
C2C CC Klimabåndet/Randers Fjord	128	-132	-4
Ældreboliger - anlæg	0	0	0
Jordforsyning	25.550	-52.875	-27.325
Udviklingsudvalget	25.550	-52.875	-27.325

Bevillingsoversigt 2022 - Finansiering

Beløb er i 1.000 kr. i løbende priser.

Hovedkonto - hovedfunktion - funktion	Udgift	Indtægt	Netto
Hovedkonto 7 - Renter, tilskud, udligning og skatter	90.084	-7.092.637	-7.002.553
<i>Renter</i>	19.058	-6.477	12.581
Indskud i pengeinstitutter m.v.	0	-5.000	-5.000
Tilgodehavender i betalingskontrol	0	-700	-700
Andre tilgodehavender vedrørende hovedkonto 0-8	0	0	0
Pantebreve	0	-7	-7
Udlån til beboerindskud	0	-70	-70
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	0	-300	-300
Andre forsyningsvirksomheder	0	-400	-400
Selvejende institutioner med overenskomst	0	0	0
Realkredit	654	0	654
Kommunekreditforeningen	18.404	0	18.404
<i>Tilskud og udligning</i>	<i>60.072</i>	<i>-2.430.456</i>	<i>-2.370.384</i>
Udligning og generelle tilskud	3.900	-2.212.404	-2.208.504
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	44.868	-33.996	10.872
Kommunale bidrag til regionerne	11.304	0	11.304
Særlige tilskud	0	-184.056	-184.056
<i>Skatter</i>	<i>10.954</i>	<i>-4.655.704</i>	<i>-4.644.750</i>
Kommunal indkomstskat	5.954	-4.226.665	-4.220.711
Selskabsskat	0	-65.506	-65.506
Anden skat på lignet visse indkomster	0	-5.440	-5.440
Grundskyld	5.000	-330.099	-325.099
Anden skat på fast ejendom	0	-27.994	-27.994

Hovedkonto - hovedfunktion - funktion	Udgift	Indtægt	Netto
Hovedkonto 8 - Balanceforskydninger	123.577	-83.651	39.926
<i>Forskydninger i likvide aktiver</i>	0	-39.251	-39.251
Kontante beholdninger	0	-39.251	-39.251
<i>Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvr</i>	<i>-1.000</i>	<i>0</i>	<i>-1.000</i>
Tilgodehavender i betalingskontrol	-1.000	0	-1.000
<i>Forskydninger i langfristede tilgodehavender</i>	<i>-471</i>	<i>0</i>	<i>-471</i>
Pantebreve	-28	0	-28
Aktier og andelsbeviser m.v.	-5.427	0	-5.427
Udlån til beboerindskud	-450	0	-450
Indskud i Landsbyggefonden m.v.	8.700	0	8.700
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	0	0	0
Deponerede beløb for lån m.v.	-3.266	0	-3.266
<i>Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt</i>	<i>-3.187</i>	<i>0</i>	<i>-3.187</i>
Mellemregningskonto	-3.187	0	-3.187
<i>Forskydninger i langfristet gæld</i>	<i>128.235</i>	<i>-44.400</i>	<i>83.835</i>
Selvejende institutioner med overenskomst	100	0	100
Kommunekreditforeningen	86.056	-44.400	41.656
Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	42.079	0	42.079

Hovedkonto - hovedfunktion - funktion	Udgift	Indtægt	Netto
Finansiering i alt	213.661	-7.176.288	-6.962.627

Artsoversigt 2022

Beløb i 1000 kr. i 2022-priser.

Drift

Arter	Tekst	Udgifter	Indtægter	Netto
1	Lønninger	3.394.147	0	3.394.147
22	Fødevarer	35.084	0	35.084
23	Brændsel og drivmidler	67.506	0	67.506
27	Anskaffelser	1.478	0	1.478
29	Øvrige varekøb	139.911	0	139.911
40	Tjenesteydelser uden moms	462.860	0	462.860
45	Entreprenør- og håndværkerydelser	78.082	0	78.082
46	Betalinger til staten	1.170.328	0	1.170.328
47	Betalinger til kommuner	179.547	0	179.547
48	Betalinger til regioner	498.262	0	498.262
49	Øvrige tjenesteydelser mv.	395.380	0	395.380
51	Tjenestemandspensioner mv.	43.033	0	43.033
52	Overførsler til personer	1.472.381	0	1.472.381
59	Øvrige tilskud og overførsler	210.901	0	210.901
6	Finansudgifter	310	0	310
71	Egne huslejeindtægter	0	-79.467	-79.467
72	Salg af produkter og ydelser	0	-315.413	-315.413
76	Betalinger fra staten	0	-75.149	-75.149
77	Betalinger fra kommuner	0	-163.010	-163.010
78	Betalinger fra regioner	0	-252.970	-252.970
79	Øvrige indtægter	0	-51	-51
8	Finansindtægter	0	-498.534	-498.534
86	Statstilskud	490.855	0	490.855
94	Overførte tjenesteydelser	-493.287	0	-493.287
97	Interne indtægter	0	0	0
Drift total		8.146.776	-1.384.593	6.762.183

Anlæg

Arter	Tekst	Udgifter	Indtægter	Netto
1	Lønninger	1.200	0	1.200
25	Køb af jord og bygninger (inkl. moms)	10.000	0	10.000
26	Køb af jord og bygninger (ekskl. moms)	100	0	100
40	Tjenesteydelser uden moms	31.267	0	31.267
45	Entreprenør- og håndværkerydelser	192.584	0	192.584
49	Øvrige tjenesteydelser mv.	12.783	0	12.783
52	Overførsler til personer	11.613	0	11.613
59	Øvrige tilskud og overførsler	0	-900	-900
72	Salg af produkter og ydelser	0	-4.094	-4.094
76	Betalinger fra staten	0	-100	-100
77	Betalinger fra kommuner	0	-54.007	-54.007
79	Øvrige indtægter	0	0	0
8	Finansindtægter	0	0	0
86	Statstilskud	0	0	0
Anlæg total		259.546	-59.101	200.445

Finansiering

Arter	Tekst	Udgifter	Indtægter	Netto
6	Finansudgifter	213.661	0	213.661
8	Finansindtægter	0	-4.745.832	-4.745.832
86	Statstilskud	0	-2.430.456	-2.430.456
Finans total		213.661	-7.176.288	-6.962.627
Artsoversigt total		8.619.983	-8.619.983	0

Investeringsoversigt 2022-2025

Beløb i 1.000 kr. i 2022-priser.

Anlægstype	Udgift (U) Indtægt (I)	2022	2023	2024	2025
Skattefinansierede anlæg		227.770	154.166	127.105	116.266
Udgifter	U	233.996	158.246	132.685	126.461
Indtægter	I	-6.226	-4.080	-5.580	-10.195
Ældreboliger - anlæg		0	0	0	0
Udgifter	U	0	0	0	0
Indtægter	I	0	0	0	0
Jordforsyning		-27.325	11.610	-1.050	-8.450
Udgifter	U	25.550	33.710	19.650	15.250
Indtægter	I	-52.875	-22.100	-20.700	-23.700
Anlæg i alt		200.445	165.776	126.055	107.816
Udgifter	U	259.546	191.956	152.335	141.711
Indtægter	I	-59.101	-26.180	-26.280	-33.895

Skattefinansierede anlæg fordelt på udvalg

Udvalg	Udgift (U) Indtægt (I)	2022	2023	2024	2025
Skattefinansierede anlæg		227.770	154.166	127.105	116.266
Økonomiudvalget		26.617	0	0	0
Udgifter	U	26.617	0	0	0
Indtægter	I	0	0	0	0
Børne- og familieudvalget		30.544	7.573	5.073	5.000
Udgifter	U	30.544	7.573	5.073	5.000
Indtægter	I	0	0	0	0
Socialudvalget		2.700	4.700	0	0
Udgifter	U	2.700	4.700	0	0
Indtægter	I	0	0	0	0
Miljø- og teknikudvalget		75.172	74.848	80.427	82.367
Udgifter	U	78.086	75.748	81.327	84.467
Indtægter	I	-2.914	-900	-900	-2.100
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget		42.764	11.073	3.342	3.357
Udgifter	U	42.764	11.073	3.342	3.357
Indtægter	I	0	0	0	0
Omsorgsudvalget		0	0	0	0
Udgifter	U	0	0	0	0
Indtægter	I	0	0	0	0
Landdistriktsudvalget		5.434	10.884	3.593	-2.937
Udgifter	U	8.614	14.064	8.273	5.158
Indtægter	I	-3.180	-3.180	-4.680	-8.095
Skole- og uddannelsesudvalget		25.688	25.688	21.589	15.401
Udgifter	U	25.688	25.688	21.589	15.401
Indtægter	I	0	0	0	0
Udviklingsudvalget		18.852	19.401	13.081	13.077
Udgifter	U	18.984	19.401	13.081	13.077
Indtægter	I	-132	0	0	0

Anlægsprojekter

Anlægsprojekt	Udgift (U) Indtægt (I)	2022	2023	2024	2025
Anlæg i alt		200.445	165.776	126.055	107.816
Skattefinansierede anlæg		227.770	154.166	127.105	116.266
Økonomiudvalget		26.617	0	0	0
Anlægsbuffer	U	21.461	0	0	0
Brandteknisk gennemgang	U	5.156	0	0	0
Børne- og familieudvalget		30.544	7.573	5.073	5.000
Etablering af ny daginstitution i Midt	U	1.218	0	0	0
Etablering af daginstitution i Dronningborg	U	21.253	0	0	0
Forbedring af indeklima	U	5.073	5.073	5.073	5.000
Ny daginstitution - Dagtilbud Sydøst	U	3.000	2.500	0	0
Socialudvalget		2.700	4.700	0	0
Styrkelse egne voksentilbud BA22-2025	U	2.700	4.700	0	0
Miljø- og teknikudvalget		75.172	74.848	80.427	82.367
Bygningsvedligehold, pulje	U	26.753	26.753	46.208	48.095
Energibesparende foranstaltninger, pulje	U	12.536	12.536	15.670	15.670
Naturforvaltningsprojekter	U	4.144	4.043	3.656	3.656
Venning vest for Randers (19-0309559)	I	-1.914	0	0	0
Naturgenopretning i perioden 2020-2023	U	911	0	0	0
Klimaindsats - skovrejsning	U	2.000	2.000	0	0
Gudenåstien, finansiering	U	0	1.000	1.000	0
Diverse vejprojekter, ramme	U	0	0	1.447	1.447
Sikre skoleveje mv., ramme	U	0	0	1.149	1.149
Anlæg af cykelstier, ramme	U	3.246	3.246	1.149	1.149
Private vejes istandsættelse, ramme	U	900	900	900	900
Private vejes istandsættelse, ramme	I	-900	-900	-900	-900
Infrastrukturplan, reservation	U	10.147	10.147	10.147	10.000
Ny Havnevej	U	7.313	5.223	0	0
Boligsocial indsats, udearealer, stier mm.	U	2.537	0	0	0
Cykelsti Fårup, færdiggørelse	U	750	750	0	0
Cykelsti Gjerlev - Øster Tørslev	U	2.750	2.750	0	0
Cykelsti Skovvangsvej - Dybdalsvej, Drast	U	400	400	0	0
2 minus 1-vej, Harridslev	U	1.000	1.000	0	0
Højsletvej, udvidelse	U	2.500	2.500	0	0
Enghøj Alle/Hobrovej, lyskryds	U	0	2.500	0	0
Ragna - dokning 2022	U	200	0	0	0
Ragna - dokning 2022	I	-100	0	0	0
Udbyhøjfærge - dokning 2025	U	0	0	0	2.400
Udbyhøjfærge - dokning 2025	I	0	0	0	-1.200
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget		42.764	11.073	3.342	3.357
Dronningborghallen - reservation	U	10.626	0	0	0
Færdiggørelse/udvikl. idrætsanlæg 2022	U	10.201	0	0	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2022	U	1.176	0	0	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2023	U	0	1.176	0	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2024	U	0	0	1.148	0
Breddeidrættens faciliteter 2022	U	5.637	0	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2023	U	0	2.573	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2024	U	0	0	2.507	0
Lysanlæg på Randers Stadion	U	-313	-313	-313	-313
Randers Teater	U	2.537	2.537	0	0
Optimering af Voruph	U	400	0	0	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2025	U	0	0	0	1.148
Breddeidrættens faciliteter 2025	U	0	0	0	2.523
Fornyelse af Håndværkermuseum	U	1.000	1.000	0	0

Anlægsprojekt	Udgift (U) Indtægt (I)	2022	2023	2024	2025
Scenetræk, Værket	U	4.100	4.100	0	0
Thorstrappen	U	2.500	0	0	0
Iguanbryderne, tilskud	U	500	0	0	0
Ny struktur i tandplejen	U	3.400	0	0	0
Sundhedshus i Havndal	U	1.000	0	0	0
Omsorgsudvalget		0	0	0	0
Landdistriktsudvalget		5.434	10.884	3.593	-2.937
Pulje til indsats mod dårlige boliger	U	1.000	1.000	1.000	1.000
Pulje til byfornyelsesprojekter	U	5.744	5.744	3.728	3.728
Pulje til byfornyelsesprojekter	I	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Bygningsforbedringsudvalget	U	300	300	300	300
Bygningsforbedringsudvalget	I	-180	-180	-180	-180
Albæk, områdefornyelse	U	1.570	7.020	3.245	130
Albæk, områdefornyelse	I	-1.000	-1.000	-2.500	-5.915
Skole- og uddannelsesudvalget		25.688	25.688	21.589	15.401
Udbygning af folkeskoler, ramme	U	20.614	20.614	16.516	15.401
Forbedring af indeklima	U	5.073	5.073	5.073	0
Udviklingsudvalget		18.852	19.401	13.081	13.077
Flodbyen Randers, ramme	U	8.376	9.071	8.831	9.547
Flodbyen, programsekretariat/frikøb UMT	U	2.650	2.000	2.000	1.280
Flodbyen, konsulentbistand	U	1.250	1.250	1.250	1.250
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	U	1.000	1.000	1.000	1.000
Randers Regnskov, anlægstilskud	U	1.500	2.000	0	0
Midtbystrategi	U	4.080	4.080	0	0
C2C CC Klimabåndet/Randers Fjord	U	128	0	0	0
C2C CC Klimabåndet/Randers Fjord	I	-132	0	0	0
Ældreboliger - anlæg		0	0	0	0
Jordforsyning		-27.325	11.610	-1.050	-8.450
Udviklingsudvalget		-27.325	11.610	-1.050	-8.450

Anlægsbevillinger i 2022, der søges om ved budgetvedtagelsen

Beløb i mio. kr. i 2022-priser.

Anlægsprojekt	Udgift/ Indtægt	Anlægs- bevilling i 2022	2022	2023	2024	2025
Anlæg i alt		54.497	63.228	53.475	70.454	71.621
Skattefinansierede anlæg		53.697	62.428	52.675	69.654	70.821
Miljø- og teknikudvalget		44.194	50.846	48.555	65.534	67.421
Bygningsvedligehold, pulje	U	26.753	26.753	26.753	46.208	48.095
Energibesparende foranstaltninger, pulje	U	12.536	12.536	12.536	15.670	15.670
Naturforvaltningsprojekter	U	4.144	4.144	4.043	3.656	3.656
Private vejes istandsættelse, ramme	U	900	900	900	900	900
Private vejes istandsættelse, ramme	I	-900	-900	-900	-900	-900
Ny Havnevej	U	661	7.313	5.223	0	0
Ragna - dokning 2022	U	200	200	0	0	0
Ragna - dokning 2022	I	-100	-100	0	0	0
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget		6.812	6.812	0	0	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2022	U	1.176	1.176	0	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2022	U	5.636	5.636	0	0	0
Landdistriktsudvalget		1.120	1.120	1.120	1.120	1.120
Pulje til indsats mod dårlige boliger	U	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Bygningsforbedringsudvalget	U	300	300	300	300	300
Bygningsforbedringsudvalget	I	-180	-180	-180	-180	-180
Udviklingsudvalget		1.571	3.650	3.000	3.000	2.280
Flodbyen, programsekretariat/frikøb UMT	U	571	2.650	2.000	2.000	1.280
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	U	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Jordforsyning		800	800	800	800	800
Udviklingsudvalget		800	800	800	800	800
Mgl. arbejder i afsl. udstk., bolig	U	500	500	500	500	500
Mgl. arbejder i afsl. udstk., erhverv	U	100	100	100	100	100
Grundejerforeninger i nye udstykninger	U	200	200	200	200	200
Køb og salg af småarealer	U	100	100	100	100	100
Køb og salg af småarealer	I	-100	-100	-100	-100	-100